

Vuosikertomus 2008

ATRIA OYJ
Hyvä ruoka - parempi mieli.

Atria kasvaa ja kansainvälistyy

Atria Oyj on voimakkaasti kasvava ja kansainvälistyvä, suomalainen elintarvikealan yritys. Liikevaihdoltaan Atria-konserni on suurin lihanjalostaja Suomessa ja yksi johtavista ruoka-alan yrityksistä Pohjoismaissa, Venäjällä ja Baltian alueella.

Atrian^D liikevaihto vuonna 2008 oli 1 356,9 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa oli keskimäärin 6 135 henkilöä. Konserni jakaantuu neljään liiketoiminta-alueeseen. Ne ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Baltia.

Atrian asiakasryhmiä ovat päivittäistavarakauppa, Food Service -asiakkaat ja alan teollisuus. Lisäksi sillä on omiin tuotemerkkeihin perustuvaa Fast Food -konseptiliiketoimintaa.

Atrian juuret ulottuvat vuoteen 1903, jolloin perustettiin sen vanhin omistajaosuuskunta.

Atria Oyj:n osakkeet listataan Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä.

SISÄLTÖ

Atria-konsernin vuosi 2008

Taloudellinen yhteenveto	
Liiketoiminta-alueet ja tuotemerkit	1
Keskeiset tapahtumat.....	2
Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Strategia.....	6
Strategiset toimenpiteet	8

Toimintakatsaukset

Atrian liiketoimintaympäristö	12
Atria Suomi	14
Atria Skandinavia	18
Atria Venäjä	22
Atria Baltia	26

Yritysvastuu

Periaatteet	30
Ympäristövastuu	32
Atrian laatu- ja ympäristöjärjestelmät	33
Sosiaalinen vastuu	36
Tuotekehitys ja markkinointi	41

Tilinpäätös ja toimintakertomus	44
---------------------------------------	----

Hallinnointi ja ohjaus

Hallinnointiperiaatteet.....	104
Atria Oyj:n hallinto	106
Atria-konsernin organisaatio ja johtoryhmä	108
Sijoittajasuhteet ja analyytikot.....	110
Yhteystiedot.....	112

^D "Atria"-ilmaisulla tarkoitetaan tässä vuosikertomuksessa koko Atria-konsernia. Konsernin emoyhtiö on Atria Oyj.

TALOUDELLINEN YHTEENVETO

Atria-konsernin avainluvut 2008

	2008	2007
Liikevaihto, milj. euroa	1 356,9	1 272,2
Liikevoitto, milj. euroa	38,4	94,5
Operatiivinen liikevoitto ¹ , milj. euroa	39,9	61,4
Operatiivinen liikevoitto, %	2,9	4,8
Voitto ennen veroja, milj. euroa	16,7	80,6
Osakekohtainen tulos, euroa	0,42	2,56
Omavaraisuusaste, %	38,4	47,6
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	152,6	284,1
Bruttoinvestoinnit liikevaihdosta, %	11,2	22,3
Henkilöstö keskimäärin	6 135	5 947

¹Operatiivinen liikevoitto = liiketoiminnasta muodostuva liikevoitto ilman merkittäviä kertaluonteisia eriä.

Varsinainen yhtiökokous

Atria Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 29.4.2009 Helsingissä, Finlandia-talossa.

Taloudelliset raportit vuonna 2009

Atria Oyj julkaisee tulostietoja vuonna 2009 seuraavasti:

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2008..... 25.2.2009

Vuosikertomus vuodelta 2008..... viikolla 16

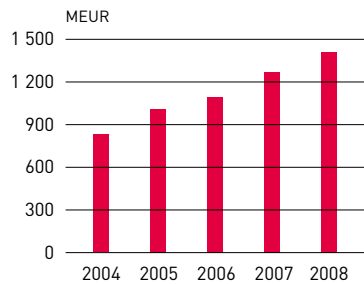
Osavuositarkastus Q1 (3 kk)..... 28.4.2009

Osavuositarkastus Q2 (6 kk)..... 30.7.2009

Osavuositarkastus Q3 (9 kk)..... 27.10.2009

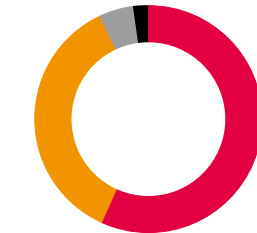
Atrian taloudellinen informaatio julkaistaan ajantasaisesti yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.atria.fi/konserni.

Liikevaihto

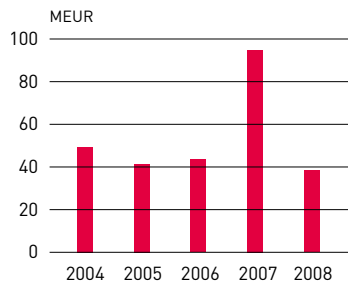
Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Yhteensä 1 356,9 MEUR

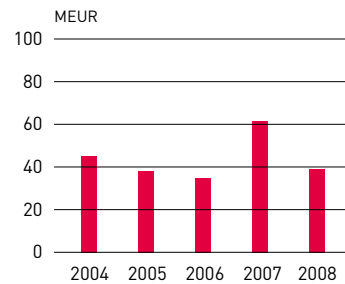

Atria Suomi	58 %
Atria Ruotsi	33 %
Atria Venäjä	7 %
Atria Baltia	2 %

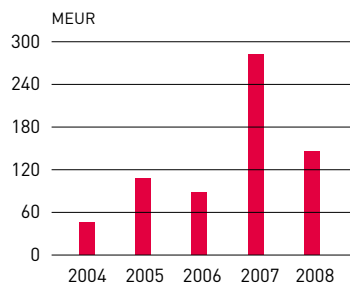
Liikevoitto

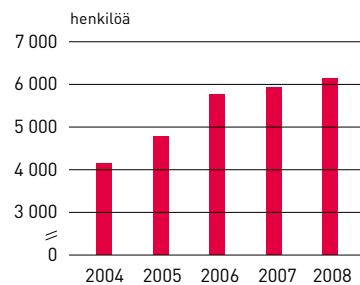
Operatiivinen liikevoitto

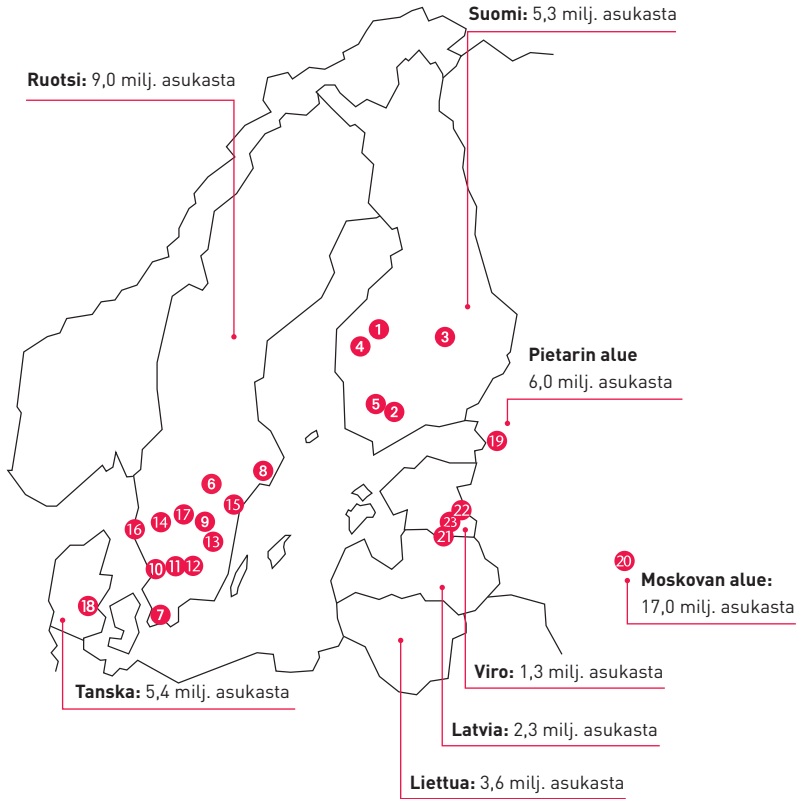

Bruttoinvestoinnit

Henkilöstö keskimäärin

ATRIAN LIIKETOIMINTA-ALUEET JA TUOTANTOLAITOKSET

Atria Suomi

Nurmo (1), Karkkila (2), Kuopio (3), Kauhajoki (4), Forssa (5)

Atria Skandinavia

Sköttersta (6), Malmö/Fosie (7), Tukholma, 3 yksikköä (8), Tranås (9), Halmstad (10), Kinna (11), Moheda (12), Norrboda/Nässjö (13), Borås (14), Norrköping (15), Göteborg (16), Falköping (17), Horsens (18)

Atria Venäjä

Pietari (Sinyavino, Gorelovo) (19), Moskova (20)

Atria Baltia

Valga (21), Ahja (22), Vastse-Kuuste (23)

◀ *Atrian kotimarkkina-alueella Itämeren alueella ja Venäjän Euroopan puoleisissa osissa asuu yhteensä yli 50 miljoonaa kuluttajaa.*

ATRIAN TUOTEMERKIT 2008

Atria Suomi

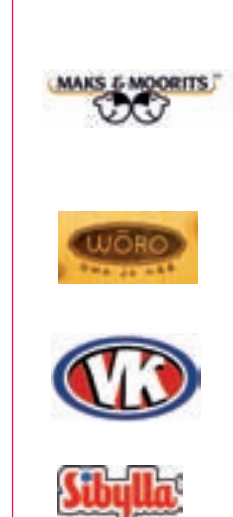
Atria Skandinavia

Atria Venäjä

Atria Baltia

Q4

lokakuu–joulukuu

- Liikevaihto kasvaa noin seitsemän prosenttia, mutta kannattavuus ei ole tyydyttävä. Atria Skandinavian, Atria Venäjän ja Atria Baltian tulokset ovat tappiollisia. Atria Suomen myynti onnistuu hyvin, ja operatiivinen liikevoitto kasvaa edellisvuodesta. Atria Suomen liikevoittoprosentti on 5,7.
- Atria Venäjän uusi logistiikkakeskus Pietarin alueella Gorelovossa otetaan käyttöön ja Pietarin keskustassa sijainneet kolme varastoa suljetaan.
» s. 23
- Atria Viro keskittää teurastuksen ja lihanleikkauksen Valgan tehtaalle.
» s. 27

Q1

tammikuu–maaliskuu

- Liikevaihto kasvaa noin 10 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto on 41 prosenttia pienempi kuin edellisvuoden vertailujaksolla.
- Raaka-aineiden epäedullinen hintakehitys heikentää merkittävästi kannattavuutta Atria Suomen ja Atria Venäjän liiketoiminta-alueilla.
- Atria Suomi aloittaa laajan tehostamisohjelman, jonka arvioitu kustannussäästö on neljä miljoonaa euroa vuodessa.
» s. 14

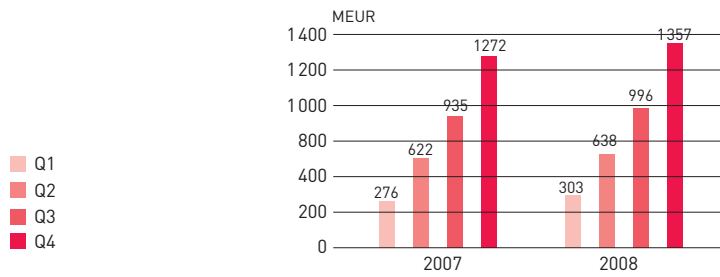
- Liikevaihto kasvaa lähes 15 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto on 8,5 prosenttia pienempi kuin edellisvuonna.
- Kannattavuus Atria Suomen ja Atria Venäjän liiketoiminta-alueilla parantuu tuntuvasti alkuvuoteen verrattuna.
- Atria ostaa venäläisen OOO Campomos-lihanjalostusyhtiön, jonka päämarkkina-alue on Moskova. Yhtiön liikevaihto vuonna 2007 oli noin 75 miljoonaa euroa.
» s. 23

- Liikevaihto laskee kolme prosenttia edellisvuoden vertailujaksosta, johon sisältyy myydyin Svensk Snabbmat för Storkök AB:n liikevaihtoa 38 miljoonaa euroa.
- Operatiivinen liikevoitto on 32 prosenttia pienempi kuin edellisvuonna.
- Raaka-ainehintojen nousu jatkuu.
- Atria ostaa herkuttelutuotteita valmistavan ruotsalaisen AB Ridderheims Delikatesser -yhtiön. Yhtiön liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa. » s. 19
- Atria ostaa Virossa AS Võro Kommerts- ja AS Vastse-Kuutse Lihatoöstus -lihanjalostusyhtiöt. Yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 20 miljoonaa euroa.
» s. 26
- Atria Venäjä ilmoitti uuden lihanjalostustehtaan valmistumisen Pietarin Gorelovossa siirtyvän vuoteen 2009.
» s. 23

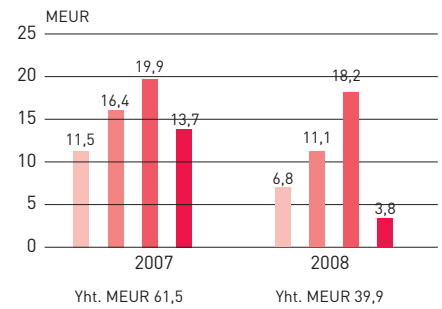
heinäkuu–syyskuu

Q3

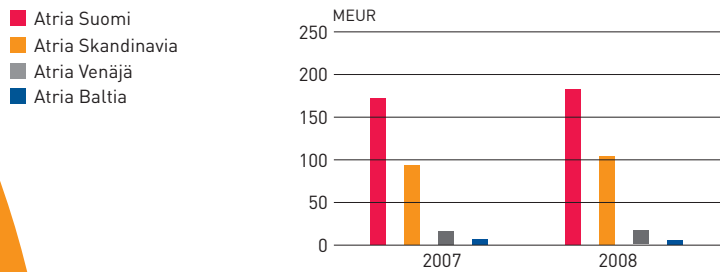
Atria-konsernin liikevaihdon kehitys

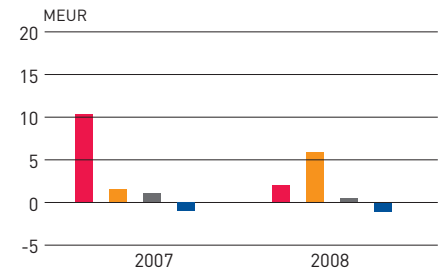
Atria-konsernin operatiivisen liikevoiton kehitys kvartaaleittain

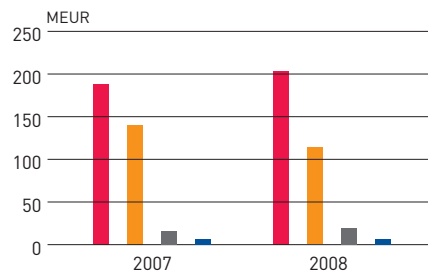
Q1 Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

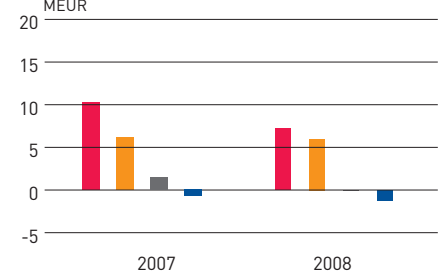
Q1 Operatiivinen liikevoitto

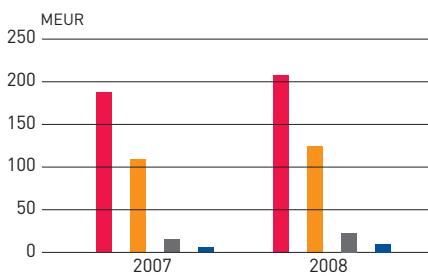
Q2 Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

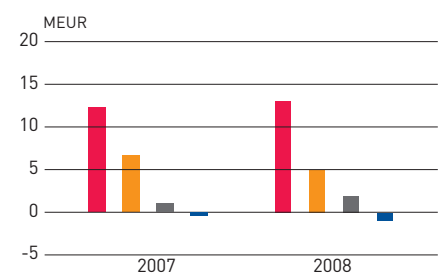
Q2 Operatiivinen liikevoitto

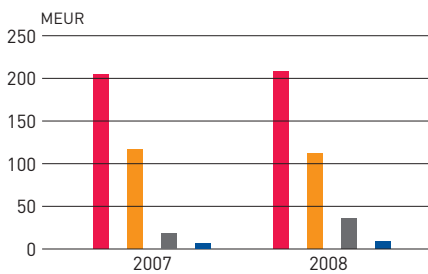
Q3 Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

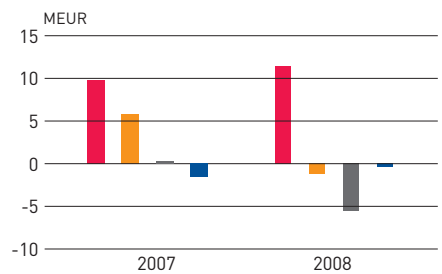
Q3 Operatiivinen liikevoitto

Q4 Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Q4 Operatiivinen liikevoitto

Operatiivinen liikevoitto =
Liiketoiminnasta muodostuva
liikevoitto ilman merkittäviä
kertaluonteisia eritä

Q2
huhtikuu-kesäkuu

Strategisen kasvun ja toimintaympäristön muutosten vuosi

Vuosi 2008 oli Atrian kasvun kannalta onnistunut. Kasvoimme strategiamme mukaisesti sekä organisaation kautta.

Kannattavuus sen sijaan ei vastannut odotuksiamme. Tuotoksentelekkyytyämme heikensivät toimintaympäristössämme tapahtuneet voimakkaat muutokset. Näistä merkittävimpiä olivat liharaaka-aineen jyrkkä hinnannousu ja meille keskeisten valuuvojen tuntuva heikkeneminen. Alkuvuonna pääosin viljan ja rehujen kallistumisen aiheuttama liharaaka-aineen hinnannousu heikensi kannattavuuttamme kaikilla liiketoiminta-alueilla. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun heikkeneminen nosti tuntuvasti kustannuksia Atria Venäjän ja Atria Skandinavian liiketoiminta-alueilla, joilla tuotantomme perustuu valtaosin tuontiraaka-aineeseen. Toimintaympäristön kustannuspaineiden lisäksi Atria Venäjän tulokuntoa heikensi ostamamme Campomossu-yhtiön tappiollisuus.

Kansainvälisen taloustaantumun vaikutus Atriaan – kuten koko elintarvikealaan – oli vähemmän dramaattinen kuin useimpiin muihin teollisuuden toimialoihin. Sen vaikutus oli kuitenkin sekä liikevaihdon että kannattavuuden kannalta merkittävä. Taantuma heikensi päivittäistavaroiden yleistä kysyntää ja suuntasi edustamiemme ruokailutuotteiden ostotottumuksia edullisemmän hintaluokan tuotteisiin.

Strategiset yritysostot tukevat kansainvälistä kasvua

Atria toteutti vuoden 2008 aikana neljä strategiaa täydentävää yritysostoa. Ne kaikki tukevat kansainvälisten toimintojemme kasvua ja pyrkimyksämme saavuttaa markkinajohtajuus tai markkinoiden toiseksi suurimman toimijan asema kaikilla Atrian neljällä liiketoiminta-alueella. Käytimme yritysostoihin noin 110 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi teolliset investoinnit

” Atria on tukenut kasvuaan strategisilla yritysostoilla, joihin se on investoinut merkittävästi kahden viime vuoden aikana. Vuonna 2009 keskityimme kannattavuutemme parantamiseen liittämällä ostetut yhtiöt onnistuneesti Atriaan ja hyödyntämällä synergiaa täysimääräisesti. Erityisesti panostamme Atria Venäjän tulokunnan parantamiseen. Taloustaantumun aiheuttamat kysyntäsynnän muutokset näemme toki haasteena, mutta myös kannattavaa kasvua lisäävänä mahdollisuutena.”

Matti Tikkakoski
Atria Oyj:n toimitusjohtaja

olivat 63 miljoonaa euroa, joka oli alle edellisen vuoden investointitason.

Strategisesti tärkeimmän yritysoston toteutimme Venäjällä. Campomos-yhtiön ostolla saimme merkittävän aseman Venäjän suurimmalla yksittäisellä markkina-alueella Moskovassa ja vahvistimme asemaamme myös Pietarissa. Uuden tytäryhtiömme ansiosta tuotantokapasiteettimme kasvoi tuntuvasti, brändisalkkumme monipuolistui vahvoilla tuotemerkeillä ja saimme myös omaa alkutuotantoa. Oma raaka-ainehuolto parantaa kilpailukykyämme Venäjällä. Campomos-kaupan ansiosta Atrian liikevaihto Venäjällä kasvoi merkittävästi ja Atrista tuli maan johtava ulkomainen lihanjalostaja.

Ruotsissa ostimme Ridderheims Delikatesser -yhtiön, jonka hankinta tukee Atria Skandinavian kasvustrategiaa korkean jalostusasteen tuoteryhmissä. Ridderheimsin toiminnot integroitiin Falbygdens Ost -yhtiöön, ja näistä muodostettiin uusi Atria Deli-liiketoiminta. Uskomme, että tuoreisiin herkuttelutuotteisiin erikoistuneella liiketoiminnalla on hyvät kasvumahdollisuudet myös vientimarkkinoilla. Herkuttelutuotteet muodostavat päivittäistavarakaupassa kaupan erikoissegmentin, joka selvitystemme mukaan kasvaa pidemmällä aikavälillä merkittävästi.

Virossa olemme olleet liian pieni toimija. Ostamiemme yritysten, Wõro Kommertsin ja Vastse-Kuuste Lihätööstusin ansiosta olemme nyt maan toiseksi suurin alan yritys. Uusi asemamme antaa meille mahdollisuuden vaikuttaa toimialan kehitykseen Virossa ja luo meille vankan kaskuvallustan Viron lisäksi muuallakin Baltian alueella.

Atria Suomi kannattavan kasvun veturina

Atria-konsernin operatiivinen liikevaihto pieneni 20 miljoonalla eurolla noin 40 miljoonaan euroon. Tämä on noin kolme prosenttia liikevaihdostamme. Tulos oli epätydyttävä tavoittele-

maamme viiden prosentin liikevoitto-tasoon nähden.

Merkittävä osa tuloksestamme muodostui Atria Suomen liiketoiminta-alueella. Atria Suomi tehosti ja sopeutti alkuvuodesta toimintaansa kustannuspaineiden mukaisesti, ja lisääntyneen myynnin ja vahvistuneiden marginaalien ansiosta toisen vuosipuoliskon tulos oli jopa edellisvuotta parempi. Vahva Atria-brändi vauhditti ratkaisevasti myyntimme kasvua Suomessa.

Atria Skandinavian liiketoiminta-alueella kehitys oli päinvastainen. Ensimmäisen vuosipuoliskon hyvä tuloskehitys taantui voimakkaasti loppuvuodesta. Emme kyenneet riittävän nopeasti siirtämään kohonneita raaka-ainekustannuksia lopputuotteiden hintoihin. Myös salaatti- ja voileipäliiketoiminnan heikko kannattavuus, tervehdyttämisohjelman kertaluonteiset erät sekä kruunun nopea heikkeneminen huononsivat tulostamme. Markkinaosuudet kehittyivät kuitenkin Ruotsissa myönteisesti.

Pit-Productin myynti ja markkinaosuudet kasvoivat Pietarin alueen kiristyneessä kilpailutilanteessa. Kesällä ostamamme Campomos-lihanjalostus-yhtiön voimakas tappiollisuus kuitenkin heikensi ratkaisevasti paitsi Atria Venäjän, myös koko Atria-konsernin loppuvuoden tuloskehitystä.

Atria Baltian liiketoiminta-alueella kannattavuustavoitteemme eivät täytyneet. Haastavan toimintaympäristön lisäksi tulosparannusta hidasti Valga Lihätööstus -yhtiön tappiollisuus. Loppuvuoden aikana tuloskehitys kääntyi myönteisempään suuntaan uusien yritystostojen ansiosta.

Vakautuksen vuosi 2009

Atria on investoinut kasvua tukeviin yritysostoihin kahden viime vuoden aikana yli 300 miljoonaa euroa. Oma-varaisuusasteemme laski viime vuonna 38 prosenttiin, joka on hieman asettamamme 40 prosentin vähimmäistason alapuolella. Vuoden 2009 investoinnit jäivät pienemmiksi kuin

vuonna 2008. Keskitymme kuluvana vuonna toimintamme kannattavuuden parantamiseen.

Kannattavuutemme parantamisessa on ratkaisevaa Atria Venäjän tuloskunnan kohentaminen. Tavoittelemme Campomos-yhtiössä voitollista tulosta vuoden 2010 aikana parantamalla Campomos-yhtiön kustannustehokkuutta, kasvattamalla myyntiä ja hakemalla maksimaaliset synergiaedut sen ja Pit-Product-yhtiön välillä. Pit-Productin tuloskehitys jatkuu edelleen myönteisenä.

Ostamiemme yhtiöiden onnistunut integrointi Atriaan on avainasemassa kannattavuutemme parantamisessa myös Baltian ja Skandinavian liiketoiminta-alueilla. Uudet tytäryhtiöt Virossa mahdollistavat liiketoimintojen kehittämisen aivan uudelle kannattavuustasolle. Ruotsissa keskitymme integraation lisäksi kustannusrakenteemme tuntuvaan keventämiseen. Suomessa kannattavuuden parantamistoimet ulottuvat koko atrialaiseen ruokaketjuun. Vain näin on mahdollista saavuttaa tasapaino kustannusten ja myyntihintojen välillä.

Taloustaantumana aiheuttama kulutuskysynnän vähentyminen ja ostototumusten muutokset ovat Atrialle suuri haaste, mutta myös mahdollisuus. Kustannustehokkuutemme on alamme parhaita. Meillä on myös laaja tuotevalikoima eri kuluttajaryhmille ja hyvät edellytykset reagoida kysynnän muutoksiin. Voin hyvin luottavaisena sanoa, että Atrialla on myös tässä suhdanteessa erinomaisesti menestyviä tuotteita.

Haluan kiittää kaikkia atrialaisia ja kumppaneitamme kuluneesta vuodesta sekä hyvästä yhteistyöstä asiakkaidemme, omistajiemme ja yhtiömme hyväksi.

Nurmossa helmikuussa 2009

Matti Tikkakoski

Atria Oyj:n toimitusjohtaja

Tuorerooka-alan ykköseksi

Atrian strateginen tavoite on olla kuluttajien ja asiakkaiden ykkösvalinta tuorerooka-alalla Itämeren alueella ja Venäjän Euroopan puoleisilla alueilla.

Visiotaan Atria toteuttaa kannattavan kasvun strategiallaan. Sen mukaisesti Atria hakee kasvua perinteisten lihanjalostusmarkkinoiden lisäksi myös laajemmin koko ruoka-alalla, erityisesti tuoretuotteiden segmenteissä.

Atria pyrkii kasvamaan ensisijassa organisesti, mutta myös täydentävät yritysostot ovat mahdollisia.

KASVUA TUKEVAT YDINVAHVUUDET

Atrian kasvua kansainvälisillä elintarvikemarkkinoilla tukevat erityisesti seuraavat ydinvahvuudet, joita se hyödyntää ja kehittää aktiivisesti:

Vahva markkina-asema

Atria on markkinajohtaja Suomessa noin 30 prosentin toimittajaosuudellaan. Ruotsissa yhtiö on markkinoiden toiseksi suurin toimija, jonka asema vahvistui tuntuvasti vuonna 2007 toteutetun Sardusin ja vuonna 2008 toteutetun Ridderheimsin ostopien ansiosta. Kauppojen ansiosta Atria vahvistui asemaansa myös Tanskassa. Venäjällä Atria on markkinajohtaja nopeasti kasvavassa, modernissa päivittäistavara-kaupassa Pietarin alueella. Moskovan alueelle Atria etabloitui vuonna 2008 toteutetulla Campomos-kaupalla.

Vahvat tuotemerkit

Atrialla on vahvat ja tunnetut tuotemerkit, joiden kehittämiseen se investoi johdonmukaisesti. Vahvojen brändien ansiosta Atrialla on hyvät edellytykset tuoda jatkuvasti markkinoille korkeamman jalostusasteen ja korkeamman kannattavuuden tuotteita.

Hyvä kuluttajatuntemus ja asiakkuuksien hallinta

Kuluttajien osto- ja ruokailutottumusten tunteminen on elintarviketeollisuuden keskeisin haaste, jonka Atria hallitsee hyvin.

Atria toimii yhteistyössä päivittäistavarakaupan johtavien toimijoiden kanssa kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Konserni lujittaa strategisia asiakaskumppanuuksiaan kehittämällä uusia ja tuloksellisia yhteistyömalleja kunkin päivittäistavara-kaupaketjun kanssa erikseen.

Tehokas tuotantorakenne sekä muutosprosessien ja toimitusketjun hyvä hallinta

Atria on vastannut päivittäistavarakaupan ja koko toimintaympäristön muutoshasteisiin mittavilla investoinneilla, jotka tehostavat sen tuotanto-rakenteita. Kokemus tuotannon tehostamisesta sekä muutosprosessien ja toimitusketjun hyvä hallinta ovat Atrian keskeinen vahvuus sen kaikilla liiketoiminta-alueilla.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Atria on määritellyt toiminnalleen seuraavat viisi taloudellista tavoitetta:

Kansainvälisen toiminnan osuus

Atria pyrkii kasvamaan yritykseksi, jossa kansainvälisen toiminnan osuus on vähintään 50 prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus

Atria pyrkii tasaiseen tuloskehitykseen; operatiivinen liikevoittotavoite on vähintään 5 prosenttia liikevaihdosta.

Oman pääoman tuotto

Atrian tavoite oman pääoman tuotoksi on 12 prosenttia.

Omavaraisuus

Atria pyrkii vähintään 40 prosentin omavaraisuusasteeseen.

Osingonjako

Atria pyrkii maksamaan osinkoina noin 50 prosenttia tilikauden voitosta.

Visio 2012

Atria on kuluttajien ja asiakkaiden ykkösvalinta tuoreruokialalla Itämeren alueella ja Venäjän Euroopan puoleisilla alueilla.

- Olemme markkinajohtaja tai markkinakakkonen kaikilla liiketoiminta-alueillamme. Näin meillä on parhaat mahdollisuudet tuottaa kestävää omistaja-arvoa.
- Tuotemerkkimme ovat kahden tunnetuimman merkin joukossa kehittyneillä tuoreruokamarkkinoilla sekä kehittyvillä lihavalmisteiden ja liha-alan markkinoilla.
- Olemme asiakkaidemme halutuin yhteistyökumppani kehittyneillä tuoreruokamarkkinoilla sekä kehittyvillä lihavalmisteiden ja liha-alan markkinoilla.
- Olemme toimialan tehokkain ja virtaviivaisin yritys.
- Olemme paras työpaikka. Välineinämme ovat hyvä johtaminen ja järjestelmällinen, strategiaan pohjautuva osaamisen kehittäminen.

Arvot

Tuloksellisuus ja edelläkävijyys

- Kututtajalähtöisyys ja asiakasyhteistyö
- Yksilö- ja yhteistyöosaaminen
- Verkostoituminen
- Kustannustehokkuus

Missio

Hyvä ruoka – parempi mieli.

MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Atrian täsmennetty kasvustrategia on mukautettu toimintaympäristön voimakkaisiin muutoksiin.

Kansainvälistä toimintaympäristöä ohjaavat erityisesti seuraavat muutosvoimat:

- Maailmanlaajuinen elintarvikkeiden kysynnän kasvu
- Elintarviketeollisuuden ja teollisten prosessien kansainvälistyminen
- Päivittäistavarakaupan ja ruoka-alan kansainvälistyminen
- Rajat ylittävä raaka-ainekauppa
- Eettisten kysymysten ja ympäristökysymysten kasvanut painoarvo
- Kuluttajakäyttötymisen pirstaloituminen
- Verkostoitumiseen ja kumppanuuksiin perustuvat toimintamallit

Yritysostoilla merkittävää kansainvälistä kasvua

Strategiansa mukaisesti Atria pyrkii ensisijassa orgaaniseen kasvuun. Orgaanista kasvua tuetaan täydentävillä yritysostoilla.

Vuonna 2008 Atria toteutti neljä yritysostoa, jotka kasvattivat merkittävästi sen kansainvälistä toimintaa. Yritysostojen jälkeen kansainvälisen toiminnan osuus nousi noin 42 prosenttiin konsernin liikevaihdosta. Strategisena tavoitteena on kansainvälisen toiminnan osuuden nostaminen vähintään 50 prosenttiin liikevaihdosta.

Atria investoi yritysostoihin noin 110 miljoonaa euroa. Yritysostojen arvo laski noin puoleen edellisvuodesta.

Campomoksen osto laajentaa toimintaa Moskovaan

Atria kasvatti Venäjän toimintojaan kaksinkertaiseksi ostamalla OOO Campomos -lihanjalostusyhtiön. Yhtiön liikevaihto vuonna 2007 oli noin 75 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä noin 1 000. Campomoksen päätuotteita ovat lihavalmistet ja pizzat.

Campomoksen päämarkkina-alue on Moskova, jonka alueella yhtiön tuotteista myydään hieman yli 50 prosenttia. Noin 20 prosenttia tuotteista myydään Pietarin alueella ja vajaa 30 prosenttia muissa suurkaupungeissa. Yhtiön tuotantolaitos ja logistiikkakeskus sijaitsevat Moskovassa ja jakelukeskus Pietarissa. Yhtiö jakelee tuotteensa pääasiakkaille omalla kuljetuskalustolla.

Campomos on mukana myös alkutuotannossa. Sillä on omaa viljelysmaata ja noin 2 500 emakon uusi yhdistelmäsiikala, jonka tuotantotulokset ovat länsimaista tasoa.

Campomoksen ostolla Atria sai merkittävän aseman Moskovan nykyaikaisessa päivittäistavara-kaupassa ja samalla se vahvisti markkinajohtajuuttaan Pietarissa. Campomos on panostanut pitkäjänteisesti markkinointiin ja sen CampoMos-päätuotemerkki tunnetaan Venäjällä hyvin. Yhtiön tuotevalikoima täydentää ja monipuolistaa tuntuvasti Atria Venäjän tuotetarjontaa.

Campomos-yhtiön kannattavuus on viime vuosina ollut heikko. Voittolisen tuloksen saavuttamiseksi yhtiössä aloitettiin ohjelma, jonka keskeisenä elementtinä ovat synergiahädyt Pit-Product-yhtiön kanssa muun muassa ostoissa, logistiikassa ja markkinoinnissa.

OOO Campomos on perustettu vuonna 1989 ja se oli ensimmäinen ulkomainen liha-alan yritys Venäjällä. Atria osti yhtiön espanjalaiselta pörssi-yhtiöltä Campofrio Alimentacion S.A.:lta, joka omisti yhtiön 100-prosenttisesti. Campomos-kaupan kokonaisarvo (Enterprise Value) oli 72 miljoonaa euroa.

Yhtiö konsolidoitiin Atriaan 15.10.2008 alkaen.

Ridderheimsin osto lisää korkean jalostusarvon tuotetarjontaa

Atria osti kesällä ruotsalaisen AB Ridderheims Delikatesser -yhtiön, joka on erikoistunut korkealuokkaisiin herkkutuotteisiin. Yhtiön liikevaihto viimeisellä tilikaudella oli hieman yli 50 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 110.

Ridderheimsin ostolla Atria lisäsi korkean jalostusarvon tuotetarjontaansa. Yhtiön toiminnot liitettiin osaksi Atria Skandinavian Falbygdens Ost -toimintoja, ja näistä muodostettiin uusi, Atria Deli -liiketoiminta. Yksikön tarjoama

tuoreiden herkkutuotteiden valikoima on Pohjoismaiden laajin, ja yksikön kasvumahdollisuudet myös vientimarkkinoilla ovat hyvät. Tuoreet herkkutuotteet ovat yksi päivittäistavara-kaupan nopeimmin kasvavista segmenteistä.

Ridderheims-yhtiö on perustettu vuonna 1987, ja yhtiön brändi tunnetaan hyvin innovatiivisena. Ridderheimsin tuotteisiin kuuluvat muun muassa olutmakkarat, erikoisjuustot ja -kinkut sekä marinoidut tuotteet, kuten aurinkokuivatut tomaatit, oliivit ja valkosipulit. Yksittäisten tuotteiden sijaan Ridderheims tarjoaa aina asiakkailleen valmiin tuotekonseptin. Yhtiö tuottaa itse noin kolmanneksen valikoimastaan, loput se hankkii sopimusvalmistajilta tai ulkomaisilta toimittajilta. Yhtiön päätoimipaikka on Göteborgissa. Vuonna 2008 sen tuotteista lähes 40 prosenttia meni vientiin muihin Pohjoismaihin ja muun muassa Benelux-maihin.

Yhtiö konsolidoitiin Atriaan 1.7.2008 alkaen.

Kahden virolaisyhtiön ostot vauhdittavat kasvua Baltian alueella

Vauhdittaakseen kasvuaan Virossa ja koko Baltian alueella Atria osti kaksi virolaista lihanjalostusyhtiötä, AS Wõro Kommerts- ja AS Vastse-Kuuste Lihätööstus -yhtiöt. Wõro Kommertsin liikevaihto vuonna 2007 oli 10 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 170. Vastse-Kuuste Lihätööstus liikevaihto oli 9 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 140. Molempien yhtiöiden päätuotteet – erilaiset lihavalmistet ja kuluttajapakattu liha – täydentävät ja laajentavat merkittävästi Atrian tarjontaa vähittäiskaupalle. Yrityskauppojen jälkeen Atria

ATRIAN KASVU JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Atrian strategiset toimenpiteet ja liikevaihdon kehitys 2005–2008

2005

- Atria ostaa pääosin Pietarin markkinoilla toimivan OOO Pit-Product -yhtiön
- Atria ostaa virolaisen AS Valga Lihätööstus -yhtiön

2006

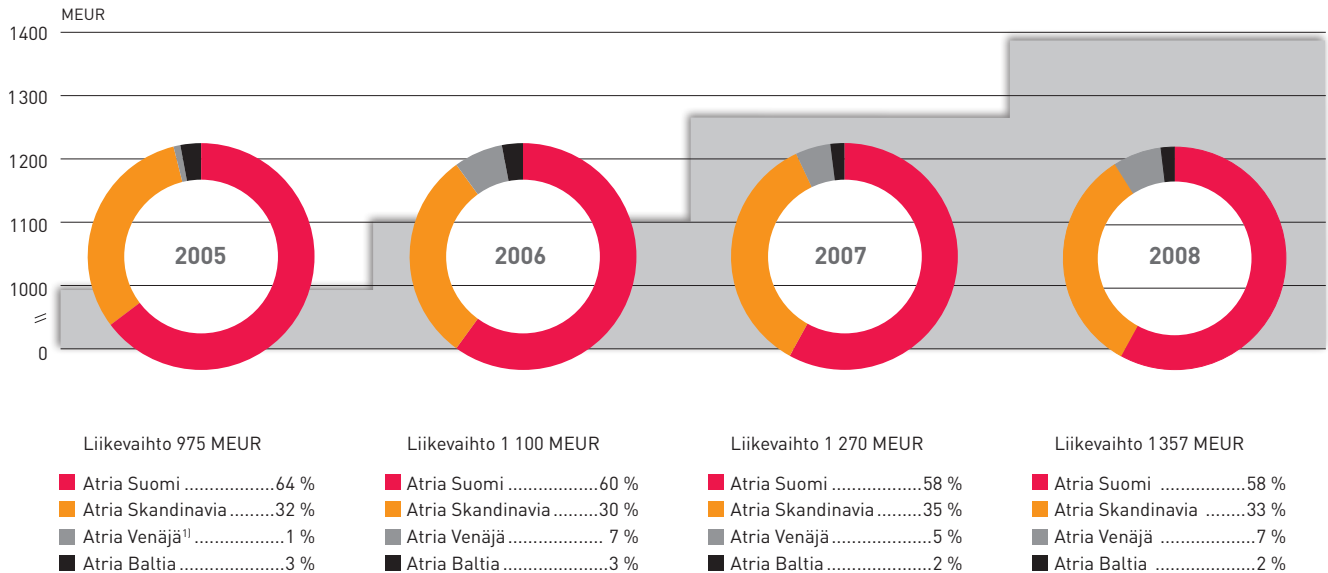
- Atria yhdistää liettualaisen tytäryhtiön UAB Vilniaus Mesan ja virolaisen Valga Lihätööstusin toiminnot
- Atria Baltia liiketoimintalue muodostetaan

2007

- Atria ostaa ruotsalaisen AB Sardus -yhtiön
- Atria ostaa Liha-Pouttu Oy:n
- Atria myy ruotsalaisen Svenks Snabbmat för Storkök AB -tytäryhtiön
- Atria lopettaa tuotannollisen toiminnan Liettuassa

2008

- Atria ostaa pääosin Moskovan markkinoilla toimivan OOO Campomos -yhtiön
- Atria ostaa ruotsalaisen AB Ridderheims Delikatesser -yhtiön
- Atria ostaa virolaiset AS Wõro Kommerts- ja AS Vastse-Kuuste Lihätööstus -yhtiöt

¹⁾ 1.10.2005 alkaen

on Virossa alan toiseksi suurin toimija. Wõro Kommerts on vuonna 1993 perustettu yhtiö, jonka tuotevalikoimaan kuuluvat muun muassa savustetut makkarat, lihavalmistetut keitotmakkarat ja nakit. Viime vuosina tuotelaatuun ja -merkkiin voimakkaasti panostanut yhtiö oli 13 prosentin arvomääräisellä markkinaosuudellaan Viron toiseksi suurin lihanjalostaja¹⁾. Yhtiön nykyaikainen tuotantolaitos si-

jaitsee Ahjassa Tarton läheisyydessä ja jakeluterminaali Tartossa.

Vastse-Kuuste Lihätööstusin päätuotteita ovat muun muassa erilaiset leivänpäälliset, ruokamakkarat ja kulluttajakakku liha. Yhtiön arvomääräinen markkinaosuus oli 6 prosenttia. Yhtiö on investoinut viime vuosina erityisesti tuotantolaitoksensa modernisointiin ja kapasiteetin lisäämiseen. Vuonna 1993 perustetun yhtiön tuo-

tantolaitos sijaitsee Etelä-Virossa, Vastse-Kuustessa.

Yhtiöt konsolidoitiin Atriaan 1.8.2008 alkaen.

¹⁾ Markkinatietojen lähde: AC Nielsen, 2008, ellei toisin mainita.

MEGATRENDIT

10 HYVÄ RUOKA

Maku & herkullisuus

Kotona herkuttelu etenkin viikonloppuisin on säilyttänyt arvonsa. Vaikka heikentynyt taloustilanne on lisännyt kuluttajien hintatietoisuutta ja vähentänyt ulkona syömistä, viikonloppuisen ruokailutapahtuman sosiaaliseen arvoon se ei ole vaikuttanut. Ruokailu ei ole vain syömistä, vaan myös yhdessäoloa ja viihtymistä. Maku ja herkullisuus säilyttävät asemansa ruokailutuotemarkkinoiden megatrendinä.

HYVÄ RUOKA 11

Kasvussa ja keskittymisessä suuria eroja liiketoiminta-alueiden välillä

Atrian liiketoiminta-alueilla Suomessa ja Skandinaviassa lihan kokonaiskulutus kasvaa vähän ja päivittäistavarakauppa on keskittynyttä.

Venäjällä ja Baltian alueella lihanjalostustuotteiden ja Atrian muiden ruokailutuoteryhmien kokonaiskysyntä kasvaa pitkällä aikavälillä merkittävästi ja päivittäistavarakaupan keskittyminen on vasta alkuvaiheessa.

ATRIA SUOMI

Yleistä

- Markkinoiden määrällinen kasvu¹⁾ noin 2 %.
- Arvomääräinen kasvu²⁾ noin 8 %.
- Markkinoiden koko³⁾ noin 2 mrd. euroa.
- Ruuan osuus kansalaisten kulutusmenoista 12 %.
- Suomi on lihan nettoviejä, pääosin viedään sianlihaa.
- Naudanlihan tuotanto ei riitä kattamaan kulutusta, kulutuksen kotimaisuusaste on 88 %.
- Broilerin tuotanto ja kulutus ovat tasapainossa.

Toimintaympäristö

- Päivittäistavarakauppa on voimakkaasti keskittynyt, kaupaa hallitsevat S-ryhmä ja K-ryhmä.
- S-ryhmän ja K-ryhmän yhteenlaskettu markkinaosuus Suomen päivittäistavarakaupassa on noin 75 %. Tradekan (Suomen Lähikauppa Oy:n) osuus on näitä tuntuvasti pienempi⁴⁾.
- Kaupan omien merkkien osuus kaupan kokonaisymyynnistä hieman kasvoi vuonna 2008. Niiden osuudet Atrian edustamissa tuoteryhmissä vaihtelivat 5 %:sta 15 %:iin.

Kilpailuympäristö

- Suomessa toimii noin 300 lihanjalostamoja ja teurastamoja, joista 20 suurinta tuottaa yli 90 prosenttia tuotannon bruttoarvosta⁴⁾.
- Markkinoiden ylivoimaisesti suurimmat toimijat ovat Atria Suomi Oy ja HK Ruokatalo Oy.
- Atria Suomi on teurastamoteollisuuden suurin toimija Suomessa. Sillä on yli 40 %:n markkinaosuus sianlihan käsittelijänä.
- Muita merkittäviä, keskisuuria toimijoita ovat yksityisomistuksessa olevat Saarioinen Oy, Oy Snellman Ab ja Pouttu Oy.

¹⁾ Lihajalostustuotteiden kokonaiskysyntä

²⁾ Atrian edustamien tuoteryhmien kokonaiskasvu päivittäistavarakaupassa

³⁾ Atrian edustamien ruokailutuotteiden kokonaismarkkina

⁴⁾ Lähde: Elintarviketeollisuusliitto, ETL, 2008

ATRIA SKANDINAVIA

Ruotsi

- Markkinoiden määrällinen kasvu¹⁾ 1 %.
- Arvomääräinen kasvu²⁾ noin 5 %.
- Markkinoiden koko³⁾ noin 2,7 mrd. euroa
- Ruuan osuus kansalaisten kulutusmenoista 11,5 %.
- Ruotsi on lihan nettotuojia. Naudanlihasta tuodaan lähes 50 %, sianlihasta noin 25 % ja siipikarjasta yli 40 %.

Tanska

- Tanska on kansainvälisesti lihan merkittävä nettoviejä. Eniten viedään sianlihaa.

- Päivittäistavarakauppa on Ruotsissa voimakkaasti keskittynyt. Kaupan ylivoimaisesti merkittävin toimija on ICA, Pohjoismaiden johtava päivittäistavarakaupan yritys, noin 46 %:n markkinaosuudella.
- Coopilla ja Axfoodilla on molemmilla noin 20 %:n markkinaosuudet Ruotsissa.
- Tanskassa päivittäistavarakauppaa hallitsevat Danske Supermarked, Coop ja SuperGros lähes 86 %:n osuudella.
- Kaupan omien merkkien osuus oli Ruotsissa 18 %, Tanskassa 21 % kokonaisymyynnistä.

- Yli puolet Ruotsin lihanjalostusmarkkinoista on pienten, vuosiliikevaihdoltaan alle 50 miljoonan euron yritysten hallussa.
- Markkinoiden suurin toimija on Scan AB. Atria Skandinavia on toiseksi suurin.
- Toimialalla on käynnissä konsolidoituminen; HKScanin vuonna 2006 tekemä Swedish Meats -kauppa ja Atrian vuonna 2007 tekemä Sardus-kauppa ovat toimialan suurimmat yritysjärjestelyt Ruotsissa.

Tanska

- Tanskassa lihanjalostusmarkkinoita hallitsee Danish Crown, Euroopan suurin alan yritys ja maailman suurin lihanvientiyritys.

¹⁾ Päivittäistavarakaupan markkinat

²⁾ Atrian edustamien tuoteryhmien kokonaiskasvu päivittäistavarakaupassa

³⁾ Atrian edustamien ruokailutuotteiden kokonaismarkkina

- Elintarviketeollisuus on EU:n suurin teollisuudenala ja lihanjalostus sen suurin alasektori.
- Alan teollisuus ja sen tärkein asiakasryhmä, päivittäistavarakauppa, kansainvälistyvät ja keskittyvät.
- Kansainvälistymisestä huolimatta ruokailutottumukset ovat edelleen vahvasti kansallisia ja kulttuurisidonnaisia.

- Lihanjalostusteollisuuden tuotteiden keskimääräiset katteet ovat matalammat kuin useilla muilla teollisuudenaloilla, ja pitkällä aikavälillä tuotteiden hintataso harmonisoituu globaalisti.
- Elintarviketeollisuus on vähemmän suhdanneherkkä kuin useimmat muut teollisuudenalat.

ATRIA VENÄJÄ

Yleistä

Pietari

- Arvomääräinen kasvu¹⁾ noin 7 %.
- Markkinoiden koko²⁾ noin 0,9 mrd. euroa.

Moskova

- Ruokailutuotteiden arvomääräinen kasvu noin 7 %.
- Markkinoiden koko²⁾ noin 2 mrd. euroa.
- Ruuan osuus kansalaisten kulutusmenoista Venäjällä 32 %.
- Venäjä on maailman merkittävin lihan nettotuojia. Maan oma lihan tuotanto ei kykene määrällisesti eikä laadullisesti tyydyttämään kasvavaa kysyntää.

ATRIA BALTIA

Viro

- Arvomääräinen kasvu¹⁾ noin 7 %.
- Markkinoiden koko²⁾ noin 200 milj. euroa (koko Baltian alue).
- Ruuan osuus kansalaisten kulutusmenoista Virossa 25 %.
- Viron oma lihan tuotanto riittää valtaosin tyydyttämään kasvaneen kysynnän, maa tuo jonkin verran sianlihaa.

Toimintaympäristö

- Modernin päivittäistavarakaupan osuus Venäjällä kasvaa nopeasti, joskin perinteinen tori- ja hallimyynti hallitsee edelleen jakelutietä hieman yli 45 %:n osuudella.
- Päivittäistavarakauppa on hyvin hajanainen, ketjuuntuminen kuitenkin jatkuu voimakkaana.
- Viiden suurimman päivittäistavaraketjun yhteenlaskettu markkinaosuus Venäjän ruokailutuotemarkkinoilla on noin 12 %. Suurimmat ketjut ovat X5, Metro, Tander ja Auchan.

- Viron päivittäistavarakauppa on modernisoitunut nopeasti maan liittyttyä EU:n jäseneksi vuonna 2004.
- Päivittäistavarakaupan ketjuuntuminen on edennyt nopeasti koko Viron alueella.
- Pohjoismaisilla kauppaketjuilla on maassa merkittävä asema, suurimpia näistä ovat ICA:n omistuksessa oleva Rimi Baltic -ketju ja S-ryhmän omistama Prisma-ketju. Paikallisista toimijoista Selver ja VP-market ovat merkittävimpiä toimijoita.

Kilpailuympäristö

- Lihanjalostusteollisuuden keskittyminen on Venäjällä vielä alkuvaiheessaan ja kansainvälisiä toimijoita on vähän. Atria on Venäjän suurin ulkomainen toimija Campomos-kaupan jälkeen.
- Venäjän suurimmat lihanjalostusyritykset ovat pieniä toimialan suurimpiin eurooppalaisiin yrityksiin verrattuna. Suurimmat toimijat ovat Prodo, Cherkizovo, Mikoyain, Ostantino, Tsaritsyno ja Atria.

- Viron suurin lihateollisuusyritys on Rakvere Lihakombinaat. Toteuttamiensa yrityskauppojen jälkeen Atria on maan toiseksi suurin toimija yli 20 %:n markkinaosuudellaan.
- Lihanjalostusyritysten määrä on Virossa hieman vähentynyt, ja pienet, usein paikallisesti toimivat yritykset ovat keskittyneet enemmän toimintansa tehostamiseen kuin laajentamiseen.

¹⁾ Lihanjalostustuotteiden kokonaiskysyntä modernissa päivittäistavarakaupassa

²⁾ Atrian edustamien ruokailutuotteiden kokonaismarkkina

¹⁾ Lihanjalostustuotteiden kokonaiskysyntä modernissa päivittäistavarakaupassa

²⁾ Atrian edustamien ruokailutuotteiden kokonaismarkkina

UUTISIA

Toimintavarmuus lisäsi kilpailukykyä

Atria Suomen toteuttamat investoinnit Nurmmon tuotantolaitoksilla ovat merkittävästi tuotannon ja toimitusten varmuutta. Erityisesti logistiikkainvestoinneilla on ollut huomattava merkitys

tuoreiden liha- ja siipikarjatuotteiden toimitusvarmuuden takaajana. Logistiikkakeskuksen II-vaiheen valmistuslinjan vuonna 2007 lähes kaksinkertainen Nurmmon tehtaan toimituskapasiteetin. Alialaan Pohjoismaiden nykyaikaisin-

man keskuksen tehokkain toimituslinja on yli miljoona kiloa tuokaa päivässä. Tämä tarkoittaa noin kahdeksan miljoonaa kuluttajapakkausta päivässä.

ATRIA SUOMEN LOGISTIIKAN KESKIMÄÄRÄISIÄ TUNNUSLUKUJA 2008

- SAAPUVA LOGISTIIKKA**
- 700 nauhaa/päivä
 - 4 500 sikaa/päivä
 - 80 000 lintua/päivä
 - 157 milj. kg lihavaaka-ainetta/vuosi

ASTAKASLOGISTIIKKA

- 7 000 tilaavaa asiakasta/päivä
- 100 000 asiakaskohtaista tuotetoimitusta/päivä
- 100 000 asiakaskohtaista varastokäily- ja toimitustapahtumaa/päivä
- Yli 550 000 kg tuoreruokatuotteita asiakastoimituksia/päivä
- Yli 140 milj. kg tuoreruokatuotteita asiakastoimituksia/vuosi

Suomalaisuus vakuuttaa

Suomalaisista 97 prosenttia syö lihaa. Määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Lihon ja lihanjalostustuotteiden ostokäyttäytymistä ohjaa hinnan ohella eniten lihan kotimaisuus. Muun muassa selkeä lainsäädäntö, kattava elintarvikevalvonta, korkeatasoinen tutkimus sekä elintarvikeketjun vastuullisuus ja ammattitaito luovat kuluttajien mielestä pohjan yksittäisten tuotteiden laadulle ja turvallisuudelle. Atria-tuotemerkin kaikissa tuoteryhmissä käytetty liha on 100-prosenttisesti hankittu suomalaisilta tuottajilta.

* Lähde: Finfood Lihatieדותus, 2008

Onnistunut grillauskesä

Atria vahvisti asemaansa grillaus- ja tuoreiden merkittävimpana toimittajana. Atria oli selvä markkinajohtaja sekä A-luokan segmentissä kesäjaksoilla.

Atrian kasvu ylitti selvästi markkinakasvun

Atria Suomen myyntimäärät kasvoivat vakaasti, ja yhtiö pystyi vahvistamaan asemaansa markkinajohtajana. Toiminnan kannattavuutta kuitenkin heikensi raaka-aineiden, tarvikkeiden ja energian voimakas hinnannousu, ja tavoiteltu liikevoittotaso jäi saavuttamatta.

Atrian edustamien tuoteryhmien arvomääräinen myynti Suomen päivittäistavarakaupassa kasvoi hieman edellisvuotta enemmän. Kokonaiskasvu oli Atrian arvioiden mukaan noin kahdeksan prosenttia. Atrian omien tuotemerkkien kasvu oli kokonaiskasvu merkittävästi suurempi, noin 14 prosenttia¹⁾.

Atrian tavarantoimittajaosuus hieman pieneni edellisestä vuodesta, koska Atria ei lähtenyt mukaan kaupan omien merkkien voimakkaaseen hintakilpailuun. Tästä huolimatta Atria säilytti selvästi markkinajohtajan asemansa ruokailutuoteryhmissä.

Lisääntyneet myyntimäärät erityisesti toisella vuosipuoliskolla ja keväästä alkaen vahvistuneet hinnat kasvattivat Atria Suomen liikevaihtoa 6,4 prosenttia 798 miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvu oli lähes edellisvuoden tasolla.

Heikon alkuvuoden takia toiminnan kannattavuus ei ollut täysin tavoitteiden mukainen. Operatiivinen liikevoitto laski 34,4 miljoonaan euroon eli 4,3 prosenttiin liikevaihdosta. Kannattavuutta heikensi ratkaisevasti liharaaka-aineiden hintojen voimakas nousu, mutta myös muiden keskeisten tuotantoketjööiden kustannukset nousivat ennakoitua enemmän ja nopeammin. Myyntihintojen korotukset eivät täysin riittäneet kompensoimaan kasvaneita kustannuksia.

Suurkeittiöille suunnatun myynnin määrät jäivät edellisvuoden tasolle. Taloudellinen epävarmuus heikensi erityisesti hotelli- ja ravintolasektorin kysyntää loppuvuodesta.

Atrian viennin määrä ja kannatta-

vuus kehittyivät kansainvälisen lihamarkkinatilanteen mukaisesti. Alkuvuonna toiminnan kannattavuus oli heikko sianlihan runsaan ylitarjonnan takia. Kesällä markkinoiden elpynyt kysyntä vahvisti vientihintoja, mikä paransi kannattavuutta loppuvuodesta merkittävästi. Atrian viennin pääkohdemaita olivat Ruotsi ja Venäjä. Vuoden lopulla vientihinnat kääntyivät laskuun.

Toimintaa tehostettiin

Kustannustehokkuutensa parantamiseksi Atria Suomi käynnisti alkuvuodesta toimintojensa tehostamisohjelman. Sen tavoiteltu kustannussäästö on neljä miljoonaa euroa vuodessa.

Atria lopetti toimintansa vuokraamassaan Kannuksen tuotantolaitoksessa, jonka naudant- ja sianteurastus siirtyi Atrialle edellisenä vuonna toteutetun Liha-Pouttu Oy:n yritysoston yhteydessä. Yrityksen naudanteurastus ja -leikkuu siirrettiin Kauhajoen ja Kuopion tuotantolaitoksille, sianteurastus ja -leikkuu Nurmon tuotantolaitokselle. Liha-Pouttun lihanhankintatoiminnot yhdistettiin A-Tuottajat Oy:n toimintoihin.

Atrian Forssan tuotantolaitosten logistiset toiminnot ja lihavalmistajien tuotanto siirrettiin Nurmoon. Atria jatkaa Forssassa valmisruoka- ja ateriatuotantoa.

Tehostamisohjelman nettomääräinen henkilöstövaikutus on 170 henkilöä.

Atria-tuotemerkki vauhditti kasvua

Atrian Suomen myynnin veturina toimivat Atria-tuotemerkillä varustetut tuotteet. Niiden myynti kasvoi 14 prosenttia. Atrian valmistamien kaupan omien merkkien ja Forssan-tuotemerkkin kasvu ei kaikilta osin vastannut odotuksia. Kaupan merkkien kilpailutilanne oli voimakkaan hintakilpailun takia erittäin kireä.

Atrian konsernitason ydintuoteryhmänä olevan Leivänpäälliset-tuoteryhmän myynti kasvoi lähes 12 prosenttia.

VUOSI 2008

- Liikevaihto kasvoi 6,4 prosenttia 798 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoinen operatiivinen liikevoitto laski 20,4 prosenttia 34,4 miljoonaan euroon
- Toteutettiin laaja toimintojen tehostamisohjelma

ATRIA SUOMEN LIIKETOIMINNOT

- Lihaliiketoiminta
- Lihavalmisteliiketoiminta
- Valmisruokaliiketoiminta
- Siipikarjaliiketoiminta

ATRIA SUOMEN KESKEISIMMÄT YHTIÖT

Atria Suomi Oy

- Yhtiö kehittää, valmistaa ja markkinoi suomalaisia tuoreruoka-alan tuotteita ja niihin liittyviä palveluja
- Tuotantolaitokset sijaitsevat Nurmossa, Forssassa, Kuopiossa, Kauhajoella ja Karkkilassa

A-Tuottajat Oy

- Lihanhankintaan keskittynyt yhtiö

A-Rehu Oy

- Rehuliiketoimintaan keskittynyt yhtiö
- Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Koskenkorvalla ja Varkaudessa

¹⁾ Esitetyt markkinatiedot perustuvat aiemmasta käytännöstä poiketen Atrian omiin sekä yhteistyökumppaneilta saatuihin tietoihin ja selvityksiin. Syynä muutokseen on päivittäistavarakaupan tiedonkeruukäytäntöjen muuttuminen. Atria vastaa tietojen oikeellisuudesta.

Kasvu ylitti tuntuvasti markkinoiden vajaan seitsemän prosentin keskimääräisen kasvun. Myös ruokamakkaroiden noin kahdeksan prosentin kasvu oli selvästi markkinoiden vajaan viiden prosentin kasvua suurempaa.

Kuluttajakatun lihan markkinoilla Atria-tuotemerkillä myytävien tuotteiden myynti kasvoi voimakkaasti, mutta Atrian valmistamien kaupan merkkien myynnin kehitys ei vastannut odotuksia.

Valmisruokamarkkinoilla Atrian hieman yli kymmenen prosentin kasvu oli lähes markkinoiden keskimääräisen kasvun tasolla. Sen sijaan kuluttajakattujen siipikarjatuotteiden myynnin kasvu jäi tuntuvasti pienemmäksi kuin markkinoiden noin kymmenen prosentin kasvu.

Siipikarjan kulutus ylitti naudanlihan kulutuksen

Siipikarjatuotteiden kulutus ylitti Suomessa ensimmäistä kertaa naudanlihan kulutuksen. Henkeä kohden laskettu siipikarjan kulutus oli 18,5 kiloa ja nau-

danlihan kulutus 18,2 kiloa. Naudanlihan kysyntää hillitsivät voimakkaasti kohonneet myyntihinnat. Hintatasoa nostivat erityisesti EU:n tuontirajoituksesta johtunut tarjonnan vähentyminen ja alkutuotannon kohonneet kustannukset.

Sianlihan kulutus henkeä kohden kasvoi 1,8 prosenttia 35,6 kiloon. Atrian sianlihan käsittelymäärät kasvoivat kokonaiskasvua tuntuvasti enemmän, noin 15 prosenttia. Käsittelymäärä oli yhteensä 95 miljoonaa kiloa. Volyymeja kasvatti erityisesti Liha-Pouttu Oy:n toimintojen osto. Vuonna 2008 Atria Suomi vahvisti asemaansa maamme johtavana sianlihan tuottajana noin 44 prosentin markkinaosuudella.

Onnistunut sesonkimyynti

Atrian kasvun kannalta tärkeällä grillauskautella myynti ja kannattavuus kehittyivät myönteisesti.

Grillauskautella Atria vahvisti markkinajohtajuuttaan ja sen kaikkien tuoteryhmien markkinaosuus oli touko-

-heinäkuun aikana noin 27 prosenttia.

Atrian kasvua erityisesti sesonkikautena edistivät onnistunut, kuluttajalähtöinen tuotteistus sekä lisätyt markkinointipanostukset. Atrian tilaus-toimitus-prosessin erinomainen hallinta loi merkittävää kilpailuetua myös sesonkikausina.

Markkinaa suurempaa kasvua

Vuonna 2009 Atria Suomi pyrkii strategiansa mukaiseen kasvuun, joka ylittää markkinoiden keskimääräisen kasvun. Kannattavuuden keskeisin haaste on tasapainon saavuttaminen kustannusten ja myyntihintojen välillä.

Atria Suomella on hyvät toiminnalliset edellytykset kannattavaan kasvuun. Sen tuotanto- ja toimitus-kapasiteetti on kasvanut toteutetuilla investoinneilla merkittävästi ja toiminnan kustannustehokkuus parantui entisestään vuonna 2008 toteutetun tehostamisohjelman ansiosta.

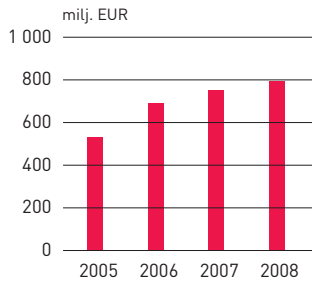

”Atria Suomella on hyvät edellytykset jatkaa kasvuaan markkinoiden keskimääräistä kasvua nopeammin. Ruuan arvonlisäveron alentaminen syksyllä 2009 lisää osaltaan Atrian edustamien ruokailutuotteiden kysyntää, mihin koko atrialaisella toimitusketjulla on hyvät valmiudet vastata. Kustannuspaineet ovat kuitenkin suuri haaste, ja toimintamme kannattavuuden parantamiseksi kohennamme edelleen kustannustehokkuuttamme ja näin varaudumme mahdolliseen taantumaan myös ruoka-alalla.”

Juha Gröhn
Atria-konsernin varatoimitusjohtaja
ja toimitusjohtajan varamies
Liiketoiminta-alueen johtaja,
Atria Suomi ja Baltia
Johtaja, Alkutuotanto

Liikevaihto

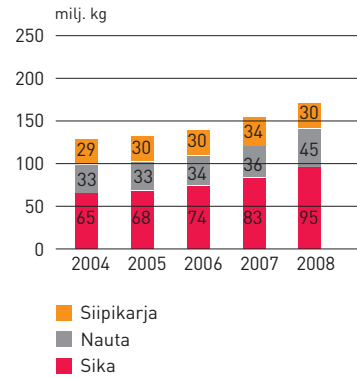

Osuus konsernin liikevaihdosta

Atria Suomi 58 %
 Muu konserni 42 %

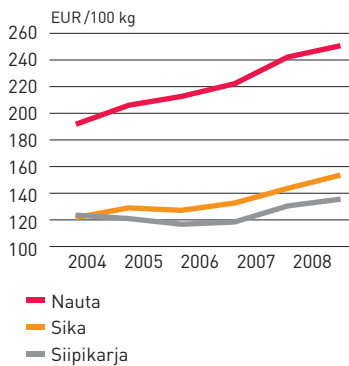
Atrian käsittelemät lihamäärät Suomessa

Avainluvut 2008

	2008	2007
Liikevaihto, milj. EUR	797,9	749,6
Liikevoitto, milj. EUR	33,9	43,2
Operatiivinen liikevoitto, milj. EUR	34,4	43,2
Operatiivinen liikevoitto, %	4,3	5,8
Henkilöstö keskimäärin	2 378	2 394

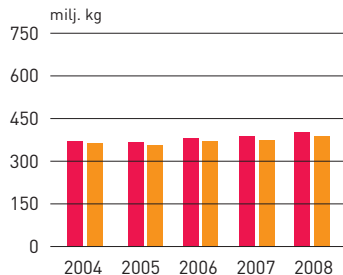
Naudan-, sian- ja siipikarjanlihan tuottajahinnat Suomessa

Nauta
 Sika
 Siipikarja

Lähde: MMM, PTT, 2008

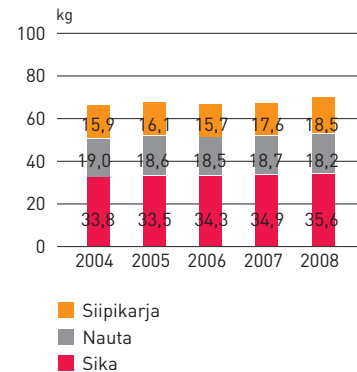
Lihan kokonaistuotanto ja -kulutus Suomessa

Tuotanto
 Kulutus

Lähde: TNS Gallup, 2008

Lihan kulutus henkeä kohti Suomessa 2004–2008

Siipikarja
 Nauta
 Sika

Lähde: TNS Gallup, 2008

UUTISIA

Ridderheims-raportti visioi ruokailu- ja ostotottumuksia

Atrian ostama AB Ridderheims Delikatesser tuoreuoka-alan yrityksenä. Yritys on nykyään aktiivinen uusien tuotekonseptien lanseeraaja. Osa sen tuoteinnovaatioista perustuu laaja-alaiseen tutkimustoimintaan, jonka tulokset julkaistaan erillisenä Ridderheims-raporttina. Tuorein raportti, Future Food Shopping, selvittää vuoden aikana vaikuttavat siihen, mitä, missä ja kuinka kuluttajat syövät

sekä mistä he ruokansa ostavat. Raportin yksi keskeisistä viesteistä on se, että kuluttajat haluavat ostaa ruokaa johon he luottavat. Tämän mukaisesti muun muassa ruoan alkuperä korostuu ruoan ostoperusteena.

Markkinoinnin panostukset kasvavat

Atria Skandinavia on investoinut laajamukaisesti strategisten tuntemerkkiensä markkina-oseman vahvistamiseen. Osana investointia on ollut tuotepakkauksen suunnittelu. Merkittävien uudistusten lisäksi kehitettiin kaksi uutta pakkaustyyppiä. Pakkausmuutostusta tuli laaja mediamaananta, jossa vahvistettiin Lithellin liittyviä mielikkäitä: hyvää ruokaa, turvallisuutta sekä hyvää hinta-laatu -suhdetta. Ja edellisena vuonna Atria uudisti toisen ruotsalaistalouden, Arboga-pasteijan, pakkaukset. Molempia pakkausmuutoksia yhdistää sama innovaatio: pakkaukset toimivat myös tarjiluvuhtina.

Markkinaosuus vahvistui, kannattavuus heikkeni

Atria Skandinavian kannattavuus heilahteli vuoden 2008 aikana jyrkästi. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla tulokset kehitys oli edellisvuotta parempi, mutta loppuvuodesta kannattavuus heikentyi nopeasti, ja yhtiön tulos jäi tuntuvasti edellisvuotta pienemmäksi. Myös myynnin kasvu heikentyi loppuvuodesta.

Heikentyneen Ruotsin kruunun takia Atria Skandinavian euromääräinen liikevaihto laski 0,6 prosenttia 455 miljoonaan euroon. Kruunumääräisesti liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Liikevaihtoa kasvattivat sekä Atrian tuotemerkkien orgaaninen kasvu että Ridderheims Delikatesser -yhtiön osto. Yhtiö liitettiin Atriaan heinäkuun alussa¹⁾.

Atria Skandinavian operatiivinen liikevoitto väheni 5,1 miljoonalla eurolla 15,4 miljoonaan euroon. Tulostasoa heikensivät ennen muuta raaka-ainekustannusten voimakas kohoaminen, Ruotsin kruunun arvon heikentyminen sekä salaatti- ja voileipäliiketoiminnan tappiollisuus.

Markkinoiden kokonaiskasvu hiipui

Ruotsin päivittäistavarakaupan vuosia jatkunut tasainen kasvu heikkeni nollakasvuksi. Foodservice-sektorinkin kysynnän kasvu hidastui noin kahden prosentin vuosikasvuksi.

Atria Skandinavia käyttää tuotannossaan merkittävässä määrin tuontiraaka-aineita. Kansainvälistä raaka-aineiden hinnannousua Ruotsissa voimisti kruunun arvon heikkeneminen erityisesti loppuvuodesta. Näiden yhteisvaikutuksesta Atria Skandinavian kustannukset kasvoivat yli 20 miljoonaa euroa. Huomattava osa kustannusten noususta kyettiin kompensoimaan myyntihintojen korottamisella ja toimintojen tehostamisohjelmalla, mutta ei kuitenkaan riittävästi tavoitellun tulostason saavuttamiseksi.

¹⁾ Yhtiö on esitelty sivulla 8

Atria Skandinavian tuoteryhmien myynti kasvoi, joskin toisella vuosipuoliskolla talouden laskusuhdanne alkoi jonkin verran vaikuttaa myös myynnin volyymeihin. Vaikutus oli voimakkainta herkuttelutuotteiden kategorioissa, joiden myynti laski. Parhaiten raaka-ainekustannusten nousua kyettiin kompensoimaan Atrian Tanskan toiminnoissa, joiden myynti päättyi toisella vuosipuoliskolla vahvaan kasvuun.

Markkina-asema vahvistui

Atria Skandinavian markkina-asema on vahvistunut merkittävästi viime vuosina. Vuonna 2007 toteutetun Sardus-kaupan ja Ridderheims Delikatesser -yhtiön oston ansiosta vuonna 2008 Atria on markkinajohtaja tai markkinoiden toiseksi suurin toimija strategisissa tuoteryhmissään.

Leivänpäälliset-tuoteryhmässä Atria on toisella sijalla sekä Ruotsissa että Tanskassa. Valmisruoka-tuoteryhmässä Atrialla on johtava asema useissa alakategorioissa, kuten valmiiden voileipien ja salaattien kategorioissa. Valmisruoka-tuoteryhmän asemaa vahvistaa Sibylla-tuotemerkki erityisesti Ruotsissa. Herkuttelutuotteiden tuoteryhmässä Atrian asema vahvistui Ridderheimsin oston ansiosta ja Atria on tuoteryhmän suurin toimija Ruotsissa. Makkaroiden tuoteryhmässä Atria on Ruotsin toiseksi suurin toimija, ja yhtiöllä on merkittävä asema Private label -tuotteiden toimittajana.

Atria Skandinavia lisäsi investointejaan tuotemerkkeihinsä. Muun muassa pasteijoiden ja leikkeleiden pakkausudistukset onnistuivat hyvin. Yksittäisistä tuotemerkeistä vahvimmin etenivät Falbygdens Ost, Arboga, Lönneberga ja Sibylla. Atria vauhditti myös erityyppisten lisäarvotuotteiden innovointia, millä on merkittävä rooli yhtiön kasvustrategiassa.

VUOSI 2008

- Liikevaihto laski 0,6 prosenttia 455 miljoonaan euroon
- Operatiivinen liikevoitto väheni 24,9 prosenttia 15,4 miljoonaan euroon
- Atria osti Ridderheims Delikatesser AB -yhtiön
- Sardus AB:n integrointi saatiin päätökseen
- Salaatti- ja voileipäliiketoimintoja rationalisoitiin
- Investointeja strategiaan tuoteryhmiin ja tuotemerkkeihin lisättiin

ATRIA SKANDINAVIAN LIIKETOIMINNOT ASIAKASRYHMITTÄIN

- Retail-asiakkuudet (leivänpäälliset, lihavalmistet, pasteijat ja valmisruoka päivittäistavarakaupalle)
- Foodservice -asiakkuudet (lihavalmistet ja valmisruoka suurkeittiöille)
- Concept-asiakkuudet (palvelukauppa- ja franchisingyrittäjäkonsepti)
- Deli-asiakkuudet (päivittäistavara-kaupan ja foodservice-markkinoiden delikatess-tuotteet, kuten olutmakkarat, erikoisleikkeleet, säilykkeet ja erikoisjuustot)
- Denmark-asiakkuudet (leivänpäälliset päivittäistavarakaupalle erityisesti Tanskassa)

ATRIA SKANDINAVIAN KESKEISIMMÄT YHTIÖT

Atria Retail AB

- kuluttajakapattu liha, lihavalmistet ja valmisruoka

Atria Foodservice AB

- suurkeittiöiden lihavalmistet ja valmisruoka

Atria Concept AB

- Sibylla pikaruokakonsepti

Falbygdens Ostnederlag AB

- erikoisjuustot

Ridderheims Delikatesser AB

- tuoreet herkuttelutuotteet

3-Stjernet A/S, Tanska

- leivänpäälliset

Merkittäviä uudelleenjärjestelyjä

Ridderheims Delikatesser -yhtiön osto tukee Atria Skandinavian strategista kasvutavoitetta korkean jalostusasteen tuoteryhmissä. Atria keskitti yrityskaupan jälkeen tuoreiden herkuttelutuotteiden tuoteryhmiään niin, että näistä luodaan Pohjoismaiden kattavin ja monipuolisin kokonaisuus. Herkuttelutuotteet ovat yksi päivittäistavarakaupan nopeimmin kasvavista segmenteistä.

Atria Skandinavia jäseni uudelleen myös muita liiketoimintoja. Muun muassa kaksi erillistä Foodservice -toimintoa integroitiin yhdeksi toiminnoksi. Järjestelyjen jälkeen Atria Skandinavia toimii viitenä liiketoi-

mintona, joita tukee yhteinen hallinto ja hankintayksikkö.

Uudelleenjärjestelyt liittyvät osittain vuonna 2007 toteutettuun Sarduskauppaan, jota seurannut integraatioprosessi saatiin kokonaisuudessaan päätökseen.

Merkittävimmät kustannustehokkuutta parantavat toimenpiteensä Atria Skandinavia suuntasi salaatti- ja voileipäliiketoimintoihin. Näitä tuotteita valmistanut Halmstadin tehdas suljettiin, ja koko tuotanto keskitettiin Norrköpingin tehtaalle.

Investointeja tehokkuuteen ja tuotemerkkeihin

Vuonna 2009 Atria Skandinavia jatkaa

tehostamisohjelmiaan, joilla pyritään palauttamaan kannattavuus tavoitellulle tasolle. Yritys suuntaa tehostamistoimet kaikkiin liiketoimintoihinsa. Toimenpiteiden seurauksena yhtiön tuotantopaikkojen määrä laskee edelleen. Jo vuonna 2008 yhtiö toteutti useissa tuotantoyksiköissään merkittäviä rationalisointitoimia.

Kasvunsa turvaamiseksi Atria Skandinavia investoi erityisesti tuotemerkkeihinsä ja uusiin tuotekonsepteihin. Yhtiö jatkaa esimerkiksi Leivänpäälliset-tuoteryhmässä aloitettuja lanseerauksia ja tuo markkinoille Ridderheims-tuotemerkillä uuden tuotekonseptin.

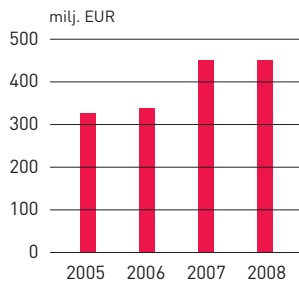

”Vahva markkina-asema mahdollistaa Atria Skandinavian kasvun ja kehittämisen haastavassakin suhdannetilanteessa. Laaja tuotemerkki- ja tuoteryhmävalikoimamme pystyy suuntamaan kuluttajien kysyntää toimialallamme, jolla suhdanteiden merkitys on tuntuvasti pienempää kuin useilla muilla aloilla. Vuonna 2009 Atria Skandinavian toiminnassa painottuu kustannustehokkuuden parantaminen. Kannattavaa kasvua haemme merkittävien, onnistuneiden lanseerausten kautta. Visiomme Skandinavian mielenkiintoisimmasta ruoka-alan yrityksestä toteutuu, kun lisäksi onnistumme jatkuvasti syventämään asiakas- ja kuluttajasuhteitamme.

Christer Åberg
Liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Skandinavia
Johtaja, Concept- ja Deli -liiketoiminta

Liikevaihto

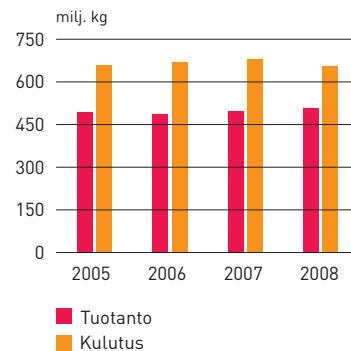

Osuus konsernin liikevaihdosta

Atria Skandinavia... 33 %
Muu konserni..... 67 %

Lihan kokonaistuotanto ja -kulutus Ruotsissa

Lähde: TNS Gallup, 2008

Avainluvut 2008

	2008	2007
Liikevaihto, milj. EUR	455,2	457,8
Liikevoitto, milj. EUR	14,4	54,9
Operatiivinen liikevoitto, milj. EUR	15,4	20,5
Operatiivinen liikevoitto, %	3,4	4,5
Henkilöstö keskimäärin	1 691	1 768

Atria Skandinavian ydintuoteryhmät 2008

	Volyyymi	Markkinoiden vuosikasvu	Markkinaosuus (sis. kaupan omat merkit)	Markkina-asema
Leivänpäälliset, Ruotsi	-2 %	+4 %	15 %	2
Maksapasteijat, Ruotsi	-2 %	+3 %	65 %	1
Leivänpäälliset, Tanska	+/- 0 %	+2 %	13 %	2
Valmisruoat	+4 %	+10 %	10 %	2
Delicatess-tuotteet (erikoisjuustot)	-2 %	+1 %	30 %	1
Pikaruoka / Sibylla		+7 %	11 %	3
Kuluttajapakattu liha	+17 %	+17 %	10 %	2
Makkarat	+/-0 %	+5 %	20 %	2

Lähteet: Nielsen 2008, GFK 2008, HUI 2008, Delfi 2008

UUTISIA

Kaksi brändiä samalla osastolla

Atrian kesällä 2008 ostaman CampoMos-yhtiön integrointi Atria Venäjään eteni aikataulun mukaisesti. CampoMosin ja Pit-Product-yhtiön välisen synergiaetujen hyödyntäminen aloitettiin muun muassa ostotoimintojen ja taloushallinnon yhdistämisellä. Myös yhteisestä markkinoinnista haettiin kustannustehokkuutta. Uusi, liikevaihdoltaan kaksinkertaistunut

Atria Venäjä esittäytyi helmikuussa 2009 Moskovan kansainvälisillä Euroopan johtavaan Venäjän ja Itä-Euroopan osallistui yli 2 000 alan toimijaa lähes 60 eri maasta. Atria Venäjän näyttelyosastolla esittäytyivät brändit, Pit-Product ja CampoMos.

CampoFarm lisää kilpailukykyä

CampoMos-kouppala Atria hankki myös merkittävästi eläintuotantoa, viljelysmaata ja CampoFarm-yhdistelmäkalon. CampoFarmin tuotantokapasiteetti on noin 50 000 teurasukaa eli noin 3,5 miljoonaa kiloa lihaa vuodessa. Tämän rakennukset ja laitteistot ovat uusia. Oma eläintuotanto turvaa Atrian reaka-ainehuutolon varmuutta ja laadun sekä lisää reaka-ainehankinnan kilpailukykyä.

Kasvu vauhdittui, kannattavuus epätydyttävä

Atria Venäjän toiminnot kasvoivat vuonna 2008 merkittävästi. Kasvua vauhditti erityisesti yrityskauppa, jolla Atria osti venäläisen OOO Campomos -lihanjalostusyhtiön. Toimintojen kannattavuus oli kuitenkin epätydyttävää, ja ostetun yhtiön tappiollisuuden takia Atria Venäjän kokonaistuloskin jäi tappiolliseksi.

Atria Venäjän myynti kehittyi myönteisesti ja liikevaihto kasvoi 43 prosenttia 94 miljoonaan euroon. Tästä noin viidennes oli loppuvuodesta Atriaan liitetyn Campomoksen osuutta. Pit-Product-yhtiön myynti osin jopa ylitti tavoitteet. Erityisesti toisella vuosipuoliskolla sen myynti kasvoi voimakkaasti, mikä vahvistuneiden hintojen ohella kasvatti liikevaihtoa.

Pit-Product vahvisti tuoteryhmien sä markkinajohtajuutta Pietarin modernissa päivittäistavara-kaupassa. Pit-Product-tuotemerkin arvomääräinen markkinaosuus kasvoi peräti 31 prosenttiin. Edellisvuoden lopulla osuus oli taantunut epäterveen hintakilpailun takia 21 prosenttiin. Markkinaosuut- taan vahvisti erityisesti Leivänpäälliset- tuoteryhmä, jonka tuotekehitykseen ja markkinointiin strategisena tuoteryh- mänä yhtiö investoi merkittävästi. Cam- pomos-tuotemerkin markkinaosuus Pietarissa oli 7 prosenttia¹⁾.

Pit-Product-yhtiön tuloskehitys oli voitollinen, mutta kannattavuus jäi ennakoitua heikommaksi liharaaka- aineiden voimakkaan hinnannousun takia. Raaka-aineiden hinnat nousi- vat nopeammin ja voimakkaammin kuin lopputuotteiden myyntihinnat. Yhtiö hankki lähes kaiken liharaaka- aineensa maailmanmarkkinoilta. Myös ruplan arvon jyrkkä heikentyminen ja kohonneet tuontimaksut heikensivät yhtiön tuloksentelekykyä.

Viimeisellä vuosineljänneksellä At-

riaan konsolidoidun Campomoksen kannattavuus oli heikko ja tulos tap- piollinen. Yhtiön päämarkkina-alueel- la Moskovassa Campomos-tuotemer- kin arvomääräinen markkinaosuus pysyi lähes viime vuoden tasolla.

Logistiikka tehostui Pietarissa

Atria Venäjä jatkoi noin 70 miljoonan euron investointiohjelmaa uuden liha- valmistetehtaan ja logistiikkakeskuksen rakentamiseksi Pietarin alueella sijait- sevaan Gorelovoon. Uusi logistiikka- keskus otettiin käyttöön lokakuussa, ja kaikki tavarantoimitukset Pietarin kes- kustassa sijainneista varastoista siirret- tiin uuteen keskukseen. Jakelu- ja muut logistiikkatoiminnot Pietarin alueella tehostuivat merkittävästi.

Logistiikkakeskuksen yhteyteen sijoittuvan lihavalmistetehtaan käyt- töönotto siirtyi vuodelle 2009. Syynä olivat vesi- ja viemäri liittymään liitty- vät viivästykset. Viivästyminen hei- kensi Atria Venäjän kasvuedellytyksiä Pietarin alueella.

Leningradin oblastissa Sinyavi- nossa sijaitsevan tehtaan kapasiteetti ja kustannustehokkuus lisääntyivät tavoitteiden mukaisesti edellisvuonna aloitetun investointiohjelman ansiosta. Loppuvuodesta tehtaalla toteutettiin lisäinvestointi kestopakkarakapasitee- tin lisäämiseksi.

Integrointi alkoi

Välittömästi Campomos-kaupan jäl- keen Atria Venäjä aloitti ohjelman, jol- la tavoitellaan merkittäviä synergiaetu- ja Campomoksen ja Pit-Productin välillä sekä tähdätään Campomoksen kannattavuuden parantamiseen. Or- ganisaatioiden liittäminen aloitettiin ostotoimintojen ja taloushallinnon yh- distämisellä.

Atria Venäjä pyrkii parantamaan Campomoksen kannattavuutta niin,

VUOSI 2008

- Liikevaihto kasvoi merkittävästi ja oli 93,8 miljoonaa euroa
- Liiketulos oli negatiivinen Campo- mos-yrityskaupan seurauksena
- Yrityskaupan ansiosta Atria Venäjä sai merkittävän markkina-aseman myös Moskovan alueella ja muissa miljoonakaupungeissa Venäjän Euroopan puoleisissa osissa
- Pit-Product- ja Campomos -yhtiö- den integrointi aloitettiin
- Uusi logistiikkakeskus avattiin Pietarissa

ATRIA VENÄJÄN YHTIÖT

OOO Pit-Product

- Päätoimipaikka: Pietari
- Yhtiö kehittää, valmistaa ja markkinoi pääosin lihavalmis- teita, erityisesti makkaroitteja ja leivänpäällisiä
- Yhtiön lihanjalostuslaitos sijait- see Sinyavinossa, Leningradin oblastissa. Uusi tuotantolaitos (vuodesta 2009) ja sen yhteydessä oleva logistiikkakeskus sijaitsevat Gorelovossa, Leningradin oblastissa

OOO Campomos

- Päätoimipaikka: Moskova
- Yhtiö kehittää, valmistaa ja mark- kinooi pääosin lihavalmisteteita, leivänpäällisiä ja pizzoja
- Yhtiön tuotantolaitos ja logistiik- kakeskus sijaitsevat Moskovassa, jakeluterminaali Pietarissa. Yhtiön alkutuotanto (yhdistel- mäsikala) sijaitsee Moskovan alueella.

OOO Campomos on esitelty tarkemmin sivulla 8.

¹⁾ Markkinatietojen lähde: ACNielsen 2007/2008, ellei toisin mainita.

että yhtiön tulos on voitollinen vuoden 2010 aikana. Tämä edellyttää yhtiön markkina-aseman vahvistamista Moskovan ja Pietarin sekä muiden Venäjän Euroopan puoleisten miljoonakaupunkien päivittäistavarakaupassa. Parempaa kannattavuutta haetaan myös kustannustehokkuuden parantamisen, kustannusten karsimisen ja alkutuotannon tehostamisen avulla.

Kysynnän kasvuvauhti hidastui

Yksityisen kulutuksen kasvu Venäjällä hidastui, ja tämä vaikutti myös Atrian edustamien tuotteiden kokonaiskysyntään. Aiemmin yli 10 prosentin arvomääräinen vuosikasvu hidastui noin seitsemään prosenttiin.

Kasvun hidastuminen kiristi lihanjalostusyhtiöiden välistä kilpailutilannetta ja lisäsi päivittäistavarakaupan neuvotteluvoimaa. Lihavalmisteiden kuluttajakaupassa tapahtui lievä muu-

tos kohti edullisempia lihavalmisteita. Ruokailumarkkinoilla kokonaisuudessaan vahvistui edelleen länsimaisten osto- ja kulutustottumusten mukainen suuntaus, jossa korostuu muun muassa ruokailun helppous ja vaivattomuus.

Atrian tekemää yrityskauppaa lukuunottamatta toimialalla ei tapahtunut merkittävää yhdentymistä. Venäläisten lihanjalostusyritysten konsolidoituminen on vasta alkuvaiheessa. Kansainvälisten toimijoiden kiinnostus Venäjän markkinoita kohtaan kuitenkin lisääntyi.

Lisää kapasiteettia, merkittäviä synergiahyötyjä

Vuonna 2009 Atria Venäjän kasvun moottorina on Campomos-yrityskaupan lisäksi Pit-Productin voimakkaasti kasvava tuotantokapasiteetti. Uusi Gorelovon tehdas yli kaksinkertaistaa Pit-Productin lihavalmisteiden tuotan-

tokyvyn. Myös Sinyavinon tehtaalle tehdyt investoinnit lisäävät tuotantomääriä.

Atria Venäjän tulostason parantaminen perustuu sekä Campomoksen kannattavuuden parantamiseen että Campomoksen ja Pit-Productin välisen integraation onnistumiseen. Yhdentymisen tuomat synergiahyödyt ovat mittavia. Alkuvaiheessa merkittävimmät hyödyt ovat saatavissa logistiikkatoiminnoista, osto-, hallinto- ja raaka-ainehankintoihin liittyvistä toiminnoista sekä markkinoinnin toiminnoista. Pitkän aikajänteen hyödyt liittyvät erityisesti jakelutiehen ja yksittäisiin asiakkuuksiin.

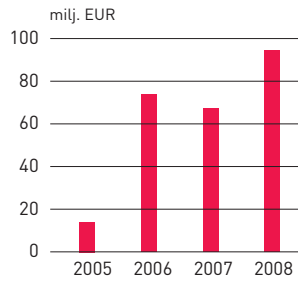
Campofarmin alkutuotanto on täydessä vauhdissa vuoden 2009 alusta lähtien, mikä parantaa raaka-aineen hankinnan kilpailukykyä ja riskienhallintaa sekä avaa mahdollisuuksia tuorelihan markkinointiin.

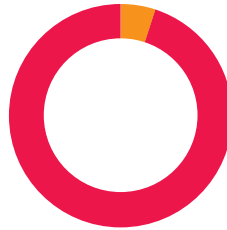
”Toimintamme Venäjällä on laajentunut merkittävästi Campomos-yrityskaupan ansiosta. Liikevaihtomme vuonna 2009 kasvaa tuntuvasti. Kannattavuutemme kohentamiseksi keskitymme Campomoksen kustannustehokkuuden parantamiseen sekä Campomoksen ja Pit-Productin välisten synergioiden nopeaan hyödyntämiseen. Vahvistunut asemamme Moskovan ja Pietarin alueilla luo meille hyvät kannattavan kasvun edellytykset.”

Juha Ruohola
Liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Venäjä
Johtaja, Ostotoiminnot ja investoinnit

Liikevaihto

Osuus konsernin liikevaihdosta

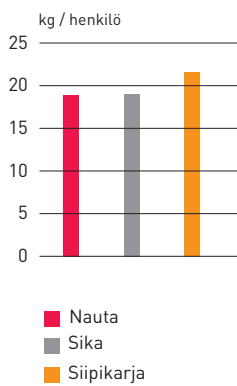

■ Atria Venäjä 7 %
 ■ Muu konserni 93 %

Avainluvut 2008

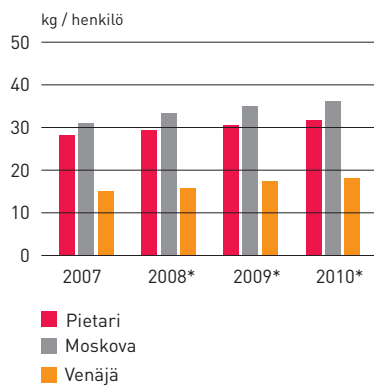
	2008	2007
Liikevaihto, milj. EUR	93,8	65,6
Liikevoitto, milj. EUR	-3,4	4,3
Operatiivinen liikevoitto, milj. EUR	-3,4	4,3
Operatiivinen liikevoitto, %	-3,6	6,5
Henkilöstö keskimäärin	1 525	1 278

Lihan kulutus Venäjällä 2007

Lähde: RosCom Stat, 2008

Lihatuotteiden (makkarat) kulutuksen kehittyminen

* ennuste

Lähde: RosCom Stat, 2007

Tehokkuutta keskittämällä

Atria Baltia aloitti loppuvuodesta toimintonsa tehostamishetken, jonka toiminnot keskittetään Valgan tehtaalle. Atrian osilta lännetään kaikki alkupuolisista ostettavat teuraset sekä Teurastamon suuri tuotantokäyry on nyt 1 000 eläintä päivässä. Teurasta-

mon kilpailukyky on paronetta nou-
nussa. Tuotuvilla tuoteturvalisuu-
tehoisuus- ja laatuominaisuuksilla. Epä-
vakassa lihanmarkkinoilla on oma
alustuksen on merkittävä. Atrialla on
Vironsa kuiti korjattua, joiden moder-
nisoitua on investoitu nyt viisi mil-
joonaa euroa.

Arvostettu Wõro-brändi

Atrian tekemien yrityskauppojen tuloksena Atria Baltian tuotemerkkivalikoima kertyi Wõro-brändillä. Tuotemerkki on Virossa arvostettu ja erityisen tunnettu se on tullut sarvustusta tuottavasta Wõro-nimisestä peikkokunnasta on valmistettu leppäruustettuja khatuotteita yli sata vuotta. Yrityskauppojen toinen tuotemerkki, Vastse-Kuuste, on vahva alueellinen brändi.

Atria kasvoi markkinoiden toiseksi suurimmaksi toimijaksi

Atria toteutti Baltian liiketoiminta-alueella kaksi yrityskauppaa, jotka vahvistivat merkittävästi sen asemaa Viron markkinoilla. Kesällä toteutetut AS Wõro Kommerts- ja AS Vastse-Kuuste Lihätööstus -lihanjalostusyhtiöiden ostot kasvattivat Atrian osuutta erityisesti lihavalmisteen markkinoilla. Kauppojen ansiosta Atria Baltia kasvoi Viron lihanjalostusmarkkinoiden toiseksi suurimmaksi toimijaksi.

Ostettujen yhtiöiden ansiosta Atria Baltian liikevaihto kasvoi 21,0 prosenttia 32,3 miljoonaan euroon. Sekä uusien yhtiöiden että AS Valga Lihätööstus -yhtiön myynti kasvoi lähes tavoitteiden mukaisesti, ja kaikki kolme yhtiötä vahvistivat markkinaosuuttaan. Niiden edustamien tuoteryhmien

yhteenlaskettu, arvomääräinen markkinaosuus oli Virossa 22 prosenttia. Yksittäisissä tuoteryhmissä markkinaosuus oli tätäkin suurempi. Leivänpäälliset-tuoteryhmän markkinaosuus oli 23 prosenttia ja ruokamakkaroiden peräti 31 prosenttia¹⁾.

Toisin kuin myynti, Atria Baltian kannattavuus ei kehittynyt tavoitteiden mukaisesti. Liiketoiminnan operatiivinen tulos jäi tappiolliseksi -3,8 miljoonaa euroa. Tulokset kehityksestä heikensi erityisesti alkuvuodesta Valga Lihätööstus -yhtiön heikko kannattavuus. Yhtiöllä on merkittävää omaa alkutuotantoa, jonka kustannukset nousivat kallistuneiden rehujen takia jyrkästi. Ostettujen yhtiöiden kannattavuus oli Valgaa parempi, joskaan ei tyydyttävä.

Atria Baltian edustamien tuoteryhmien myyntihinnat Viron päivittäistavarakaupassa kohosivat 5–10 prosenttia. Hinnankorotukset eivät kuitenkaan riittäneet kompensoimaan alku- ja lihanjalostustuotannon kustannusten nousua. Viron kansantalouden heikentyneet näkymät vähensivät jonkin verran kulutuskykyä loppuvuodesta.

Toiminta tehostui

Ostettujen yhtiöiden integroiminen Atria Baltiaan eteni suunnitelmien mukaisesti. Viron johto-organisaatio uudistettiin ja toimintojen tehosta-

¹⁾ Markkinatiedot: ACNielsen, 2007/2008, ellei toisin mainita.

minen aloitettiin siirtämällä Vastse-Kuuste -yhtiön teurastus- ja lihanleikkuutoimintoja Atrian Valgan tehtaalle. Sen teurastamo uudistettiin kokonaan vuonna 2002.

Atria Baltia jatkoi edellisenä vuonna aloitettua noin kahdeksan miljoonan euron investointiohjelmaansa. Valtaosa investoinneista suunnattiin alkutuotantoon raaka-aineen saannin ja laadun turvaamiseksi. Investoinneilla nostettiin myös Valgan tehtaan kapasiteettia ja kustannustehokkuutta.

Kasvuedellytykset vahvistuivat

Toteutetut yrityskaupat luovat hyvät edellytykset Atria Baltian kannattavalle kasvulle Virossa ja myös laajemmin Baltian alueella vuonna 2009. Yhtiön oma lihantuotanto ja teurastus

turvaavat toiminnan kilpailukykyä epävakassakin lihamarkkinatilanteessa. Atrian tuotantokapasiteetti on kasvanut merkittävästi. Tuotannon ja koko toiminnan kustannustehokkuus parantuu muun muassa tehtaiden välistä työnjakoa tarkentamalla ja yhtenäistämällä logistisia järjestelmiä. Liiketoimintojen yhdistämisestä saatavat kustannussäästöt ovat vuonna 2009 arviolta kaksi miljoonaa euroa.

Yrityskaupat vahvistivat myös Atria Baltian tuotekehityksen ja markkinoinnin mahdollisuuksia. Atria pystyy tarjoamaan päivittäistavarakaupalle hyvin kattavan tuotevalikoiman tunnettuja merkkituotteita. Tuoteryhmien ja brändien kehittämisessä Atria Baltia hyödyntää Atrian konsernitason brändiosaamista.

VUOSI 2008

- Liikevaihto kasvoi merkittävästi ostettujen yritysten ansiosta ja oli 32,3 miljoonaa euroa
- Liiketulos oli negatiivinen -3,8 miljoonaa euroa
- Uusien yhtiöiden integrointi Atriaan aloitettiin
- Investoinnit alkutuotantoon jatkuivat

ATRIA BALTIAN YHTIÖT

AS Valga Lihätööstus

- Yhtiön päätuotteet ovat liha, makkarat ja leivänpäälliset
- Yhtiön lihanjalostuslaitos sijaitsee Valgassa, Viron lounaisosassa
- Yhtiöllä on kuusi omaa lihantuotantotilaa, pääosin Keski-Virossa

AS Wõro Kommerts

- Yhtiön päätuotteet ovat makkarat ja lihavalmisteet
- Yhtiön tuotantolaitos sijaitsee Ahjassa Tarton lähellä ja jakelukeskus Tartossa

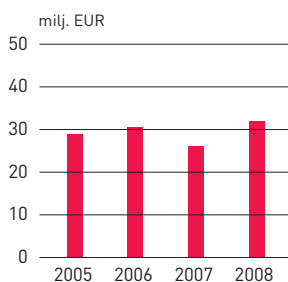
As Vastse-Kuuste Lihätööstus

- Yhtiön päätuotteet ovat leivänpäälliset, makkarat ja kuluttajapakattu liha
- Yhtiön tuotantolaitos sijaitsee Vastse-Kuustessa Etelä-Virossa

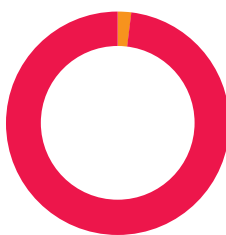
Wõro Kommerts- ja Vastse-Kuuste Lihätööstus -yhtiöt on esitelty tarkemmin sivulla 8.

ATRIA BALTIA

Liikevaihto

Osuus konsernin liikevaihdosta

■ Atria Baltia 2 %
■ Muu konserni 98 %

Avainluvut 2008

	2008	2007
Liikevaihto, milj. EUR	32,3	26,7
Liikevoitto, milj. EUR	-3,8	-4,4
Operatiivinen liikevoitto, milj. EUR	-3,8	-3,1
Operatiivinen liikevoitto, %	-11,8	-11,6
Henkilöstö keskimäärin	541	507

MEGATRENDIT

Helppous & vaivattomuus

Kuluttajat arvostavat helppoutta ja vaivattomuutta etenkin arkisin. Perheruokailussa yksilöllisyys nostaa päätään. Perheelle yhteisessä ruokailutapahtumassa voi olla useita eri ruokalajeja syöjien mieltymysten mukaan. Tämä asettaa haasteen elintarviketeollisuudelle: pienten raaka-ainepakkausten kysyntä kasvaa ja edullisten pakkauskokojen ostokynnys madaltuu.

Atrian vastuullinen toiminta

Yritysvastuu on kiinteä osa Atrian yrityskulttuuria ja yritys tunnistaa vastuunsa kaikille sidosryhmilleen. Atria kytkee vastuullisuuden toimintansa kaikille tasoille: tavoitteisiin, arvoihin, toimintastrategioihin, johtamiseen ja jokapäiväiseen työhön.

Vastuullisella toiminnallaan Atria turvaa nykyiset ja tulevaisuuden toimintaedellytyksensä. Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti Atria ottaa huomioon kaikilla liiketoiminta-alueillaan toimintansa taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat. Toimintansa ja menestyksensä tärkeimpinä edellytyksinä Atria näkee kuluttajien ja

asiakkaiden tyytyväisyyden ja luottamuksen. Kestävän toiminnan edellytyksiä ovat myös liiketoiminnan kannattavuus ja kilpailukyky, vastuullinen johtaminen, henkilöstön osaaminen, sitoutuneisuus ja saatavuus sekä jatkuva parantaminen toiminnan kaikilla osa-alueilla.

Atrian yritysvastuu kiteytyy sen missiossa ”Hyvä ruoka – parempi mieli”. Atrialle hyvän ruoan käsite kattaa koko elintarvikeketjun alkutuotannosta kuluttajien ruokapöytään. Atrian hyvä ruoka on vastuullisesti ja eettisesti tuotettua, laadukasta ja turvallista. Hyvä ruoka tuottaa parempaa mieltä, turvallisuutta ja lisäarvoa Atrian kaikille sidosryhmille.

Periaatteiden kattavuus

Atrian yritysvastuun yleiset periaatteet kattavat kaikki Atrian konserniyritykset eri liiketoiminta-alueilla. Konsernin johtoryhmä on hyväksynyt ja vahvistanut periaatteet kokouksessaan 22.1.2009.

Yritysvastuun yleisten periaatteiden soveltamisessa eri liiketoiminta-alueilla Atria noudattaa hyviä toimintatapoja niin, että se kunnioittaa sidosryhmiensä erilaisia käsityksiä vastuullisuudesta ja eettisestä toiminnasta. Nämä eivät kuitenkaan voi olla ristiriidassa paikallisen tai kansainvälisen lainsäädännön, konsernihallinnon periaatteiden tai Atrian arvojen kanssa.

Yritysvastuun johtaminen

Atrian yritysvastuun seurannasta ja kehittämisestä vastaa Atrian yritysvastuun työryhmä, jossa on edustus Atrian kaikilta liiketoiminta-alueilta. Työryhmää johtaa konsernin ympäristö- ja laatuasioista vastaava johtaja, joka raportoi konsernin johtoryhmälle yritysvastuun tavoitteista ja tuloksista.

Vastuullista viestintää

Toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus ovat oleellinen osa Atrian vastuullista toimintaa. Tämän mukaisesti Atria viestii yritysvastuustaan sisäisille ja ulkoisille sidosryhmilleen avoi-

mesti, kattavasti ja järjestelmällisesti. Viestintää koordinoi ja siitä vastaa konserniviestintä.

Sidosryhmilleen olennaisen ja kattavan informaation takaamiseksi Atria kehittää ja monipuolistaa yritysvastuunsa periaatteista, tavoitteista ja tuloksista raportointia. Raportointityön perustana Atria käyttää kansainvälistä Global Reporting Initiative (GRI) -ohjeistoa, jossa yritysvastuuta käsitellään kolmipilarimallin mukaisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmista. Raportti julkaistaan vuosittain tiivistettynä osana vuosikertomusta ja erillisenä sähköisenä julkaisuna.

Atria ja sidosryhmät

Atrian yritysvastuu konkretisoituu arkipäivän työssä sidosryhmien kanssa. Toiminnalleen merkitykselliset sidosryhmät Atria määrittelee liiketoimintastrategiasta käsin.

Atrian tärkeimmät sidosryhmät ovat

- kuluttajat
- asiakkaat
- henkilöstö
- alihankinta- ja yhteistyökumppanit
- omistajat ja sijoittajat
- viranomaiset
- lähiyhteisöt ja oppilaitokset
- media

Atrian vastuullisen toiminnan näkökulmat

ATRIAN TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellisella vastuulla Atria tarkoittaa taloudellisten tavoitteidensa saavuttamista niin, että se voi tuottaa pitkäjänteisesti taloudellista lisäarvoa omistajille ja muille sidosryhmille sekä lisätä hyvinvointivaikutuksia lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi Atrian toiminnalta edellytetään riittävää kannattavuutta, kilpailukykyä ja tehokkuutta sekä liiketoimintaan liittyvien riskien hallintaa.

Taloudellinen vastuu tarkoittaa Atrialla myös terveiden ja vastuullisten liiketoimintatapojen noudattamista. Liiketoiminnan vastuullisuutta ohjaavat kansalliset lainsäädännöt ja kansainväliset tilinpäätösstandardit sekä muun muassa suosituksien lista-yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä (Corporate Governance).

Riittävä kannattavuus ja tehokkuus luovat edellytykset sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun kantamiselle. Atrialla nähdään, että sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun kantaminen toimii myös toiseen suuntaan, eli taloudellista vastuuta vahvistavana tekijänä.

ATRIAN SOSIAALINEN VASTUU

Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat Atrian sosiaalisen vastuun keskeisin oluttuus. Sen varaan rakentuu yrityksen kaikkien toimintojen ja tuotteiden laatu. Henkilöstön hyvinvointi on ratkaisevan tärkeä myös Atrian kestävä kasvun kannalta. Vain tyytyväinen henkilöstö luo työilmapiirin ja työnantajakuvan, jotka mahdollistavat osaavan ja motivoituneen henkilöstön palkkaamisen.

Sosiaalinen vastuu ulottuu Atrialla myös tuoteturvallisuuteen ja -vastuuseen sekä kuluttajansuojaan, kuten tuotemerkintöihin ja markkinointiviestintään liittyvien kansainvälisten ja kansallisten säädösten noudattamiseen ja mahdollisuuksien mukaan niiden ylittämiseen.

Asemaansa elintarvikeketjussa Atria käyttää vastuullisesti. Se toimii vain luotettaviksi ja rehellisiksi tiedettyjen alkutuottajien ja alihankkijoiden, asiakkaiden ja muiden liikekumppaneiden kanssa. Atria suosii yhteistyötahoja, jotka voivat hinta- ja laatuargumenttien ohella osoittaa toimivansa eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen mukaisesti.

ATRIAN YMPÄRISTÖVASTUU

Atrian ympäristövastuu rakentuu kolmesta pääelementistä: ekologisen ympäristön huomioonottamisesta toiminnan kaikilla tasoilla, välillisten ympäristövaikutusten tunnistamisesta toimintaketjun eri vaiheissa sekä välittömien ympäristövaikutusten vähentämisestä käytännön toiminnassa. Panostamalla elementtien tasapainoiseen hallintaan ja johtamiseen Atria tuottaa merkittävää lisäarvoa sekä liiketoiminnalleen että sidosryhmilleen ja ympäristölle.

Atria tarkastelee ympäristövastuutaan laajimmillaan koko elintarvikeketjun vastuullisuutena. Se kattaa koko toimintaketjun alkutuotannosta ja raaka-aineiden hankinnasta tuotteiden valmistukseen, kulutukseen, kierrätykseen ja hävittämiseen. Näkökulmassa korostuu ympäristönsuojelun lisäksi ympäristö- ja terveyshaittojen ennaltaehkäisy sekä kuluttajien ja henkilöstön turvallisuuden huomioonottaminen. Näkökulma kattaa tietyiltä osin myös raaka-ainetoimittajien ja muiden alihankkijoiden toimintatavat sekä eläinten hyvinvoinnin maataloilla ja kuljetusten aikana.

Välittömien ympäristövaikutusten vähentämisessä Atrian keskeisiä näkökohtia ovat vesistön kuormitus, raaka-aine- ja tuotehävikki, pakkausten ympäristöominaisuudet, kuljetusten ympäristövaikutukset sekä energian- ja vedenkulutus.

Kokonaisvaltaista laatu-, ympäristö- ja tuoteturvallisuusjohtamista

Ympäristön hyvinvointi on Atrian ja koko elintarviketeollisuuden toiminnan perusedellytys. Ympäristövastuunsa keskeisimpänä ulottuvuutena Atria pitääkin ekologisen ympäristön huomioonottamista toimintansa kaikilla tasoilla. Käytännössä tämä merkitsee välillisten ympäristövaikutusten tunnistamista toimintaketjun eri vaiheissa sekä välittömien ympäristövaikutusten hallintaa ja vähentämistä käytännön toiminnassa.

Atrian ympäristövastuun rooli sekä ympäristöasioiden hallinnointi- ja johtamiskäytännöt vaihtelevat eri liiketoiminta-alueilla. Viime vuosina tehtyjen lukuisten yrityskauppojen takia käy-

tännöt vaihtelevat myös liiketoiminta-alueiden sisällä yksiköiden ja yhtiöiden välillä. Yhtenäisin hallinnointi- ja johtamiskäytäntö on Atria Suomessa, jossa ympäristövastuun asiat ovat osa kokonaisvaltaista laatu-, ympäristö- ja tuoteturvallisuusjohtamista. Atria Suomi Oy:n ympäristönhallinta tukeutuu ISO 14001 -standardin mukaiseen ympäristöjärjestelmään. Muilla liiketoiminta-alueilla pyritään vastaavaan tasoon ottaen huomioon kansalliset säädökset ja käytännöt.

Atria auditoi materiaali- ja palvelutoimittajansa myös ympäristöasioiden osalta. Toimittajilta muun muassa edellytetään, että merkittävät ympäris-

tönäkökohdat on tunnistettu ja kirjattu, ympäristölupamääräysten edellyttämät mittaustulokset ovat todennettavissa ja että toimittaja huolehtii jätelajien erotelusta ja kierrätyksestä sekä ongelmajätteiden asianmukaisesta käsittelystä.

YMPÄRISTÖJOHTAMISTA VERKOTTUMALLA

Ympäristövisionsa mukaan Atria on tehokas ympäristöasioiden osaja ja ympäristöjohtaminen tukee liiketoimintaa sekä kestävää kehitystä. Ympäristöjohtamista kehitetään konsernin arvojen mukaisesti verkottumalla. Verkottumalla muiden toimijoiden kanssa kehitetään parhaat ympäristöjohtamiskäytännöt jatkuvan parantamisen tueksi. Ympäristöjohtamisen taustalla Atria Suomella on ISO 14001 -standardin mukaan sertifioitu ympäristöjärjestelmä.

Atria Suomen ympäristöjohtamisesta vastaa johtoryhmän alaisuudessa toimiva ohjausryhmä, jonka tehtävä on ympäristöjohtamisen suunnittelu ja seuranta. Ohjausryhmässä on edustajia ostotoiminnasta, tuotannosta, tuotekehityksestä, pakkaussuunnittelusta sekä energiantuotannosta. Ryhmän

kokoonpano varmistaa, että johtaminen kattaa kaikki alueet, joilla Atria on mahdollista hallita ympäristövaikutuksia. Ryhmä analysoi edellisenä vuonna saavutetut tulokset, suunnittelee tarvittavat investoinnit ja asettaa tavoitteet tulevalle jaksolle.

TUOTETURVALLISUUSJOHTAMISTA YHDENMUKAISTETAAN

Atrian tuotteiden turvallisuus ja mikrobiologinen laatu perustuvat viranomaishyväksytyihin, raaka-aineet, tuotantoprosessit ja jakeluketjut kattaviin omavalvontasuunnitelmiin. Suunnitelmat perustuvat HACCP (Hazard analysis and critical control point) -järjestelmän mukaiseen riskienhallintaan. Viranomaishyväksyntöjen ja säännöllisten auditointien kautta varmistetaan, että suunnitelmat vastaavat alan uusinta lainsäädäntöä, tuoteturvallisuusstandardeja ja muun muassa

kansainvälisen kaupan vaatimuksia.

Konsernilla on laaja Turvallinen Atria-laatu (Safe Atria Quality) -ohjelma, joka kattaa tuotteiden turvallisuuden, terveellisyyden, helppokäyttöisyyden sekä ympäristövaikutukset niiden elinkaaren ajalta. Sen avulla Atria pyrkii harmonisoimaan tuoteturvallisuuskäytäntönsä kaikille liiketoiminta-alueille. Konkreettisena tavoitteena on kehittää Atrian kaikkia liiketoiminta-alueita koskevaa tuoteturvallisuusohjeistoa, jonka avulla kukin yksikkö voi kehittää edelleen omia, kansallisia määräyksiä ja standardeja noudattavia turvallisuuskäytäntöjään.

Atrian tavoite on toimia yhtenä tuoteturvallisuusosaamisen ja laadun kehittämisen johtavana yrityksenä toimialallaan.

ATRIAN LAATU- JA YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄT

Liiketoiminta-alue	Laatujärjestelmä	Ympäristöjärjestelmä	Tehdas
ATRIA SUOMI			
	ISO/IEC 17025:2005 (Labotatorio akkreditointi)		Nurmo, Kuopio, Kauhajoki
	SFS-EN ISO 9001:2000		Nurmo, Forssa, Kuopio, Kauhajoki, Karkkila
		SFS-EN ISO 14001:2004	Nurmo, Kuopio, Kauhajoki, Karkkila
	USDA - hyväksyntä sianlihan viennille USA:han		Nurmo
		Ilmanlaadunseuranta, Ympäristöhallinto: Seinäjoen ja Kuopion seudun ilmanlaadunseuranta, Bioindikaattoritutkimus	Seinäjoki, Kuopio
ATRIA BALTIA			
	ISO 22000:2005		Wõro Kommerts
	ISO 9001:2000		Valga
	ISO/IEC 17025:2005 (Labotatorio akkreditointi)		Valga
ATRIA VENÄJÄ			
	ISO 9001:2000		Campomos
		GOST R 51705.1-2001, Euroopan parlamentin ja komission säädös (EC) Nro 852/2004, 29.4.2004 elintarvikkeiden hygieniasta. ¹⁾	Pit-Product
ATRIA SKANDINAVIA			
		ISO 14001:2004	Sköllersta
	BRC Global Standard - Food (Numero4:tammikuu 2005) Luokka A		Tukholma, Tranås, Kinna, Moheda, Borås, Sköllersta, Malmö, Göteborg
		Luomutuotanto Euroopan komission säädösten mukaisesti (EEC) 2092/91	Tranås, Moheda, Borås, Kinna, Falköping, Göteborg
	The IKEA Way on Purchasing Food (IWAY)		Borås, Falköping
	BRC Global Standard - Food (Numero4:tammikuu 2005) Luokka B		Halmstad
	BRC Global Standard for Food Safety (Numero5:tammikuu 2008) Luokka A		Falköping, Horsens, Norrköping
	DS/EN ISO 9001:2000		Horsens, Tanska

¹⁾ Kirjallinen GOST R-sertifikaatti on vahvistus siitä, että tuote täyttää Venäjän turvallisuusvaatimukset.

OHJELMAKAUDEN TULOKSET HYVIÄ

Atria on määritellyt toimintojensa, tuotteidensa ja palvelujensa aiheuttamat ympäristövaikutukset ja -näkökohdat, jotka vaihtelevat liiketoiminta-alueittain. Keskeisimpiä kaikilla alueilla ovat energiankäyttö, vedenkäyttö, jäteveden aiheuttama hapenkulutus sekä yhdyskuntajäte. Keskeiset ympäristömittarit ovat energian- ja vedenkulutus sekä kaatopaikkajätteen ja pakkausmateriaalin määrä tuotetonna kohden.

Vuonna 2008 päättyi Atria Suomen kolmivuotinen ohjelmakausi, jolle oli asetettu kuusi ympäristöpäämäärää:

- energian ja luonnonvarojen käytön vähentäminen
- jätteen määrän ja jäteveden aiheuttaman kuormituksen vähentäminen, lajittelun tehostaminen sekä jätteen uusien hyötykäyttömahdollisuuksien kartoitus
- ympäristöhaitallisten aineiden käyttöturvallisuuden takaaminen
- työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden ympäristötietouden lisääminen
- alkutuotannon ympäristövaikutusten tiedostaminen
- kuljetusten ympäristövaikutusten merkityksen tunnistamisen.

Numeerisiksi ympäristötavoitteiksi kolmivuotiskaudelle oli määritelty veden- ja energiankulutuksen sekä kaatopaikkajätteen vähentäminen kahdella prosentilla. Lämpöenergian käyttöä oli määrä tehostaa kahdella prosentilla ja lämmön talteenottoa kymmenellä prosentilla. Tavoiteindikaattorina oli myös jäteveden orgaanisen kuormituksen ilmaiseva BOD₇-arvo, jonka tuli pysyä ympäristöluvan mukaisena.

Keskeiset ympäristötavoitteensa Atria Suomi saavutti hyvin, viereisellä sivulla esitettyjen kuvaajien mukaisesti.

Vesistön kuormitus

Biologinen hapenkulutus kuvaa, kuinka paljon jätevesi kuluttaa vesistöissä olevaa happea. Jäteveden laatu hallittiin vuoden aikana erittäin hyvin ja hapenkulutukselle asetettu tavoiteraja alitettiin selvästi.

Yhdyskuntajätteen määrä

Yhdyskuntajäte on kaatopaikalle vietyä sekajätettä. Yhdyskuntajätteen määrä nousi yli tavoiterajan. Nousu aiheutui energiaksi käytettävän jakeen laatuvaatimusten kiristymisestä. Kaatopaikalle jouduttiin viemään aiempaa enemmän muovijätettä, joka ei ollut riittävän puhdasta energiantuotantoon.

Sähkökulutus

Sähköenergian suhteellista kulutusta on kyetty kolmen vuoden aikana vähentämään noin 5 prosenttia. Myönteinen kehitys on saatu aikaan tehokkaan tuotannon ohjauksen ja kapasiteetin käyttöasteen nostamisen avulla.

Vedenkulutus

Vettä käytetään runsaasti esimerkiksi ruokamakkaroiden jäähdytysprosesseissa ja pesuissa. Tavoiteraja pystyttiin alittamaan, ja veden käytön tehokkuutta on parannettu kolmen vuoden aikana noin 15 prosenttia.

Lämmön talteenotto

Lämmön talteenotto tapahtuu jäähdytysprosessin yhteydessä sekä lämpöä tuottavien tuotantovaiheiden aikana. Tavoiterajaa ei saavutettu, koska uusia talteenottokohteita ei päästy ottamaan käyttöön.

Lämpöenergian käyttö

Lämpöenergian käyttö on parantunut ympäristöohjelmakauden aikana yli 12 prosenttia. Tehokkuuden paraneamiseen on keskeisimmin vaikuttanut sianteurastuksen energiatalouden kehittyminen kapasiteetin käyttöastetta nostamalla.

ATRIA SUOMEN YMPÄRISTÖPÄÄMÄÄRÄT 2009–2011

- Energiankäytön hallinta
- Vedenkäytön hallinta
- Jätevesiarvojen hallinta
- Yhdyskuntajätteen hallinta
- Pakkausmateriaalin määrän hallinta

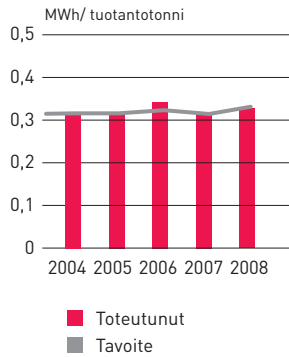
ATRIA SUOMEN YMPÄRISTÖTAVOITTEET 2009–2011

- Energiankäytön hallinta; energiankulutuksen alentaminen energiatehokkuussopimuksen mukaisesti (-9 % vuoteen 2016 mennessä)
- Vedenkäytön hallinta; vedenkulutuksen alentaminen (-1 % vuoteen 2011 mennessä)
- Jätevesiarvojen hallinta ympäristölupamääräysten mukaisesti
- Yhdyskuntajätteen hallinta; energijakeen osuutta lisätään järjestelmällisesti syntypaikkalajittelun edellytyksiä parantamalla.
- Pakkausmateriaalin määrän hallinta merkitsee ympäristövaikutusten arvioinnin liittämistä kiinteästi osaksi innovaatioiden ja uuden sukupolven tuotteiden kehitysprojekteja.

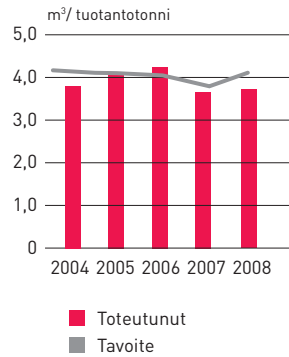
YMPÄRISTÖINDIKAATTORIT

Atria Suomi

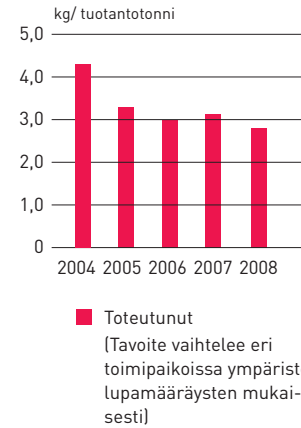
Sähkönkulutus

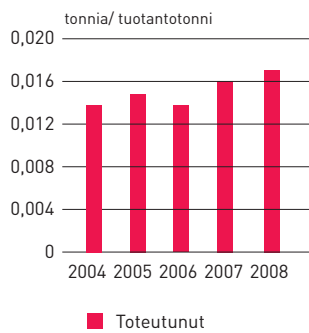
Vedenkulutus

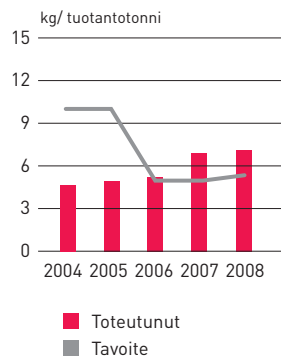
Jäteveden kuormitus BHK, kg

Pakkausmateriaalit

Kaatopaikkajäte

Ekotehokkuus

Ympäristöindikaattorit suhteutettuna liikevaihtoon	2008	2007	2006	2005	2004
Sähkönkulutus, MWh/1 000 EUR	0,18	0,18	0,23	0,24	0,24
Vedenkulutus, m³/1 000 EUR	2,04	2,03	2,90	3,09	2,90
Kaatopaikkajäte kg/1 000 EUR	3,73	3,65	3,98	4,10	3,97
Pakkausmateriaalit, tonnia/1 000 EUR	0,017	0,016	0,014	0,012	0,011
Jäteveden kuormitus, BHK ₇ kg/1 000 EUR	1,54	1,81	2,14	2,45	3,23

Tämän sivun graafiset kuvaajat ja taulukotiedot koskevat vain Atria Suomi Oy:n tuotantolaitoksia. Atria-konsernin ympäristötietoja on esitetty tämän vuosikertomuksen tilinpäätösosiossa sivulla 50.

Konsernin henkilöstöstrategia paikalliselle tasolle

Atrian kasvustrategian toteuttamista tukee tehokas henkilöstösuunnittelu, toimiva ja oikea-aikainen rekrytointi, henkilöstön osaamisen järjestelmällinen kehittäminen ja onnistunut suoritusten johtamisjärjestelmä. Atrian konsernitason henkilöstöstrategia varmistaa henkilöstöjohtamiselle yhteisen tavoitteen ja yhdenmukaiset menetelmät eri liiketoiminta-alueilla. Atrian tavoitteena on olla alan paras ja halutuin työnantaja.

Syksyn 2008 aikana valmistui jokaiselle liiketoiminta-alueelle oma, sen liiketoimintastrategiaan ja konsernin henkilöstöstrategiaan perus-

tuva paikallinen henkilöstöstrategia. Näissä on määritelty ne konkreettiset toimintamallit, joilla liiketoiminnallisia tavoitteita viedään käytännön tasolle. Lisäksi maakohtaisesti on määritelty selkeät toiminnan mittarit, joilla voidaan säännöllisesti seurata henkilöstötyön onnistumista. Konsernitason henkilöstöstrategian onnistumista seurataan liiketoiminnassa saavutetuilla tuloksilla sekä laajan henkilöstökyselyn ja yksittäisten kehityskeskustelujen kautta.

Vuonna 2008 henkilöstötyön kentässä oli kaksi selkeää painopistettä: toimintojen yhdistymisen tukeminen ja osaamisen kehittäminen. Lähes jokaisella liiketoiminta-alueella tapahtui merkittäviä toimintojen yhdistämisä ja samalla isoja muutoksia organisaatio- ja henkilöstörakenteessa.

HENKILÖSTÖRAKENNE JA VAIHTUVUUS

Atrian henkilöstöstä suurin osa on Suomessa. Skandinavian ja Venäjän henkilömäärä on lähes yhtä suuri. Atria Baltian henkilöstömäärä on noin kahdeksan prosenttia koko konsernin henkilömäärästä. Vuonna 2008 koko konsernissa tehtiin yli 4 100

rekrytointia ja lähes 4 500 henkilöä lähti Atrialta. Henkilöstövaihtuvuus on korkeata erityisesti Suomessa ja Skandinaviassa toimintojen sesonkiluonteisuuden takia. Vakituisen henkilöstön ja toimihenkilöiden vaihtuvuus on tavoitellulla tasolla. Toimihenkilörekrytoinneissa keskityttiin yhtiön avainosaamisten hankkimiseen. Henkilöstön sisäinen liikkuvuus kasvoi merkittävästi.

OSAAMISEN JOHTAMINEN

Osaamisen kehittämisen aikajännettä pidennettiin ja maakohtaisesti aloitettiin useita hankkeita. Kehittämissuunnitelmien, avainosaajien rekrytoinnin ja vuosittaisen seuraajasuunnittelun avulla pyritään varmistamaan alan ylivertainen osaaminen myös jatkossa. Konsernin johtoryhmäläiset osallistuivat useisiin kehittämissuunnitelmiin, joilla pyritään vahvistamaan strategista johtamisosaamista. Esimerkiksi konsernin johto, hallitus ja joukko päälliköitä osallistui Atrialle räätälöityyn Venäjän liiketoimintakoulutukseen. Vuonna 2008 otettiin käyttöön järjestelmälliset lähtöhaastattelut. Näistä saatavan luottamuksellisen palautteen avulla toimintaa pyritään kehittämään niin, että sitoutuminen kasvaa.

Kehityskeskustelut*

* Vain toimistotyöntekijöiden kanssa käydään säännölliset kehityskeskustelut
** Vain Pit-Productin henkilöstö

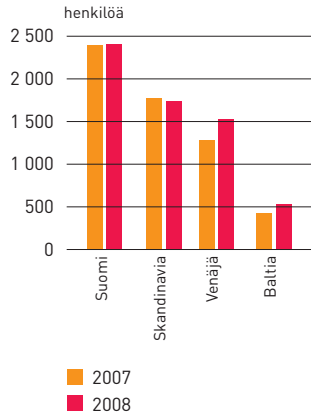
HENKILÖSTÖ

Atria-konsernin henkilöstömäärä keskimäärin 6 135

Atria Suomi	39 %
Atria Skandinavia	28 %
Atria Venäjä	25 %
Atria Baltia	8 %

Henkilöstö keskimäärin

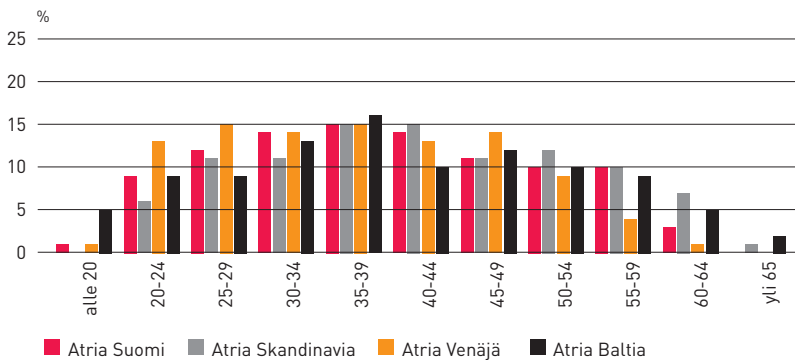

Naisten ja miesten osuudet

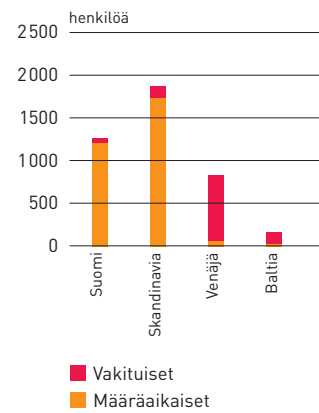
Henkilöstötilanne 31.12.2008.

Atria-konsernin ikärakenne*

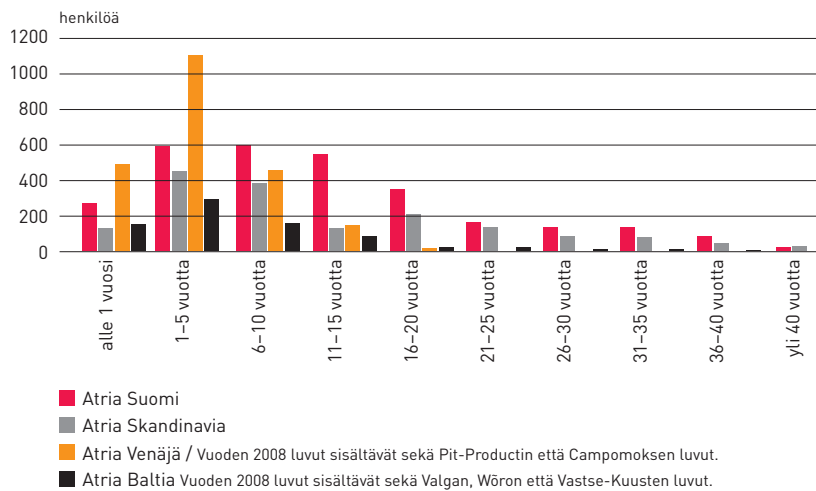

*henkilöstötilanne 31.12.2008

Rekrytoinnit

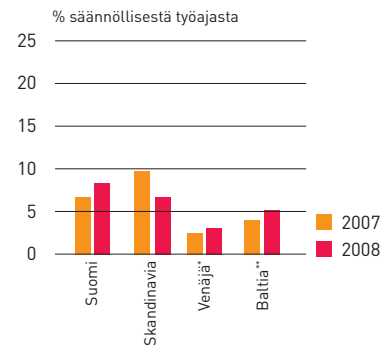

Palvelusvuodet*

*henkilöstötilanne 31.12.2008

Sairauspoissaolot

* Vuoden 2007 luku sisältää ainoastaan Pit-Productin luvut.

** Vuoden 2007 luvuissa on mukana Liettua.

Atria Suomi

Atria Suomen yhteiset osaamiset, johtamisosaamiset ja strategiset ammattiosaamiset kartoitettiin johtajien, esimiesten ja asiantuntijoiden osalta. Kaikki Atria Suomen toimihenkilöt täyttivät osaamiskartoituksen sekä kävivät esimiehen kanssa osaamiskeskustelun. Osaamisen kehittämissjärjestelmä toimii pohjana koko yhtiön ja henkilöstön pitkäjänteiselle ja liiketoimintalähtöiselle kehittämiselle. Koulutustarjontaa kehitettiin suunnitelmallisesti. Työnjohtajille ja linjaesimiehille tarkoitettujen esimiesvalmennukset käynnistettiin syksyllä.

Atria Skandinavia

Henkilöstökoulutuksessa keskityttiin työprosesseja ja laatua parantavaan koulutukseen sekä työympäristön johtamiskoulutukseen. Tämä pääosin sisäisesti toteutettu koulutus sisälsi hygienia-, paloturvallisuus-, kemikaalien käsittely- ja ympäristöasioiden koulutuksen.

Atria Venäjä

Henkilöstökoulutuksen osalta tärkeimpiä hankkeita olivat esimieskoulutuksen järjestäminen, laatukoulutus, kulttuurikoulutus ja perehdyttämiskoulutukset kaikille uusille työntekijöille. Toimihenkilöiden kehityskeskustelukäytäntöä laajennettiin edelleen ja nyt

suurin osa toimihenkilöistä käy vuosittaisen suoritusarviointi- ja kehityskeskustelun esimiehensä kanssa.

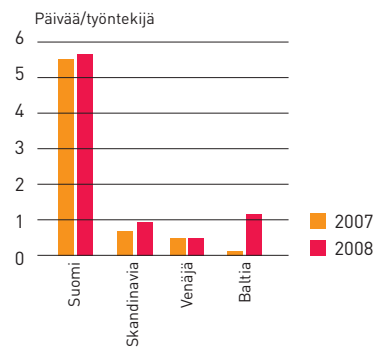
Atria Baltia

Henkilöstökoulutuksessa keskityttiin esimiesten kehityskeskustelukoulutukseen, koko henkilöstön hygieniakoulutukseen sekä työsuojelun kehittämiseen. Henkilöstökoulutuksen määrä nelinkertaistui edellisvuodesta.

HENKILÖSTÖKYSELY JA TOIMENPITEET

Atria toteutti koko konsernin henkilöstöä koskevan henkilöstökyselyn keväällä. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää henkilöstön näkemyksiä organisaation vahvuuksista ja kehittämis-

Keskimääräiset koulutuspäivät

Koulutuspäivät henkilöstöryhmittäin 31.12.2008

	Johto		Toimihenkilöt		Työntekijät		Yhteensä	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Suomi ¹⁾	2 800		3 110		9 680		15 590	12 771
Skandinavia ²⁾	16	40	221	16	800	1 209	1 021	1 265
Venäjä ³⁾	126	161	576	347	308	99	1 010	607
Baltia ⁴⁾	112	16	234	48	527	29	873	93

¹⁾Vuoden 2007 yksityiskohtaisia tietoja ei ole saatavilla

²⁾Luku sisältää vain korkeimman johdon koulutuspäivät. Keskijohdon koulutuspäivät sisältyvät toimihenkilöiden lukuun.

³⁾Venäjän vuoden 2007 luku sisältää vain Pit-Productin tiedot.

⁴⁾Baltian vuoden 2007 tiedot sisältävät Liettuan tiedot. Vuoden 2008 tiedoissa on mukana Vastse-Kuuste, W6ro ja Valga.

kohteista, viestinnän toimivuudesta ja työtyytyväisyydestä. Yhteensä yli 4 500 atrialaista vastasi kyselyyn, ja vastausprosentti oli 73. Vastausten perusteella Atrian henkilöstö näkee yhtiön tavoitteet tärkeinä ja tavoittelemisen arvoisina. Atrialaiset ovat motivoituneita ja sitoutuneita. Eniten kehitettävää Atrissa on työolosuhteissa, tiedonkuluis- ja ihmisten johtamisessa.

Atria Suomi

Henkilöstökyselyn tulokset käsiteltiin henkilöstön kanssa ja sovitusta kehittymisestä yli 80 prosenttia pantiin täytäntöön vuoden 2008 aikana. Keskeisiä kehittämisalueita Atria Suomen organisaatiossa ovat johtamisen kehittäminen, pitkäjänteinen alan perusosaamisen vahvistaminen ja palkitseminen. Esimerkiksi johtamisen kehittämiseksi esimiehille järjestetään vuosittain esimiesvalmennusta sekä neljä kertaa vuodessa esimiesinfo. Henkilöstön koulutustarpeita on yksilöity ja kokouskäytäntöjä kehitetty.

Atria Skandinavia

Henkilöstökyselyn tutkimustulokset käytiin läpi kaikkien työntekijöiden kanssa. Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi Atria Skandinaviassa nousivat tiedonkulku, johtaminen ja osastojen välinen yhteistyö. Niitä on päätetty pa-

rantaa muun muassa lisäämällä henkilöstöviestintää, toteuttamalla erityinen viestintäsuunnitelma työntekijöille ja aloittamalla suunnitelmallinen johtajakoulutus.

Atria Venäjä

Henkilöstökyselyn tulokset esiteltiin koko organisaatiolle työntekijäryhmille pidetyissä tilaisuuksissa sekä omassa henkilöstölehdessä. Tulosten pohjalta osastojen johtajat ovat luoneet toimenpideohjelman. Kehittämisen kohteeksi nousivat Atria Venäjän työnantajakuva, osastojen välinen yhteistyö ja tiedonkulku.

Atria Baltia

Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi nousivat työympäristö, koulutus, osastojen välinen yhteistyö, tiedottaminen sekä huomiointi ja palkitseminen. Kyselyn perusteella esimerkiksi henkilöstöviestintään panostettiin ja tuotantolaitoksilla aloitettiin kuukausittaiset osastokokoukset.

TYÖHYVINVOINTI JA TYÖTURVALLISUUS

Työturvallisuuden roolia nostettiin ja päätoiminen työsuojelupäällikkö aloitti alkuvuodesta Atria Suomen palveluksessa. Atria Venäjällä ja Virossa oli jo päätoimiset työsuojelupäälliköt. Atria

Skandinaviassa henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät huomattavasti. Atria Suomessa poissaolot hieman nousivat, muilla liiketoiminta-alueilla sairauspoissaolot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla.

Uusien työntekijöiden järjestelmällinen perehdyttämiskoulutus aloitettiin jokaisella liiketoiminta-alueella. Työsuojelu- ja työhyvinvointikoulutusta lisättiin ja se sisällytettiin myös perehdyttämiskoulutuksiin. Työsuojelun toimintaohjelmissa määritettyihin riskien arviointiin ja läheltä piti -tilanteiden kartoittamiseen panostettiin Suomessa ja Baltiassa. Atria Suomessa käynnistettiin työnopastuksen kehittämisprojekti.

TYÖEHTOSOPIMUKSET

Atria Suomessa ja Skandinaviassa koko henkilöstö ylittää johtoa lukuun ottamatta kuuluu työehtosopimusten soveltamisen piiriin. Atria Venäjällä noin 4,5 prosenttia henkilöstöstä on työehtosopimuksen piirissä. Työehtosopimusjärjestelmää ei ole käytössä Atria Baltiassa. Uudelleenjärjestelytilanteiden, joihin sisältyvät henkilöstön irtisanomisen tai lomautuksen, minimi-ilmoitusajat vaihtelevat Atria-konsernin eri maissa kahdesta viikosta kahteen kuukauteen.

HENKILÖSTÖTYÖN TAVOITTEET 2009

Atria Oyj ja Atria Suomi

- optimaalista henkilöstörakennetta tukeva henkilöstösuunnittelu
- johtamisosaamisen kehittäminen; esimies- ja työnjohtajakoulutukset, Atrian kansainvälisen johtajakoulutuksen käynnistäminen ja Venäjän liiketoiminnan tuntemuksen lisääminen
- strategialähtöinen, osaamiskartoituksiin perustuva koulutus- ja kehittämistoiminta
- esimiestyötä tukevien toiminta- ja tietojärjestelmien kehittäminen
- työsuojelutoiminta ja henkilöstön hyvinvointi

Atria Skandinavia

- organisaatioiden toiminnan tehostamista tukeva henkilöstösuunnittelu
- Atria Deli- ja Atria Foodservice -toimintojen yhdistämistä tukevat henkilöstötoimenpiteet
- Sköllerstan tehtaan toiminnan tehostamiseen liittyvät henkilöstötoimenpiteet
- yhteisen logistiikan sekä talous- ja henkilöstöhallinnon toimintojen edelleen kehittäminen
- kehityskeskustelukulttuurin ja suoritusarviointien kehittäminen
- viestinnän ja palkitsemisen kehittäminen

Atria Venäjä

- Pit Productin ja Campomosin integraatiota tukeva henkilöstösuunnittelu
- tuotannon ja logistiikkakeskuksen työntekijöiden sitouttamisen edistäminen
- työntekijöiden perehdyttäminen ja laatukoulutus
- Gorelovon tuotantolaitoksen käyttöönoton suunnittelu
- henkilöstökyselyn kautta tulleiden toimenpiteiden edistäminen

Atria Baltia

- uusien yritysten integraatiota ja toimintojen tehostamista tukeva henkilöstösuunnittelu
- henkilöstöstrategian läpivienti kaikilla tuotantolaitoksilla
- työskentelyolosuhteiden kehittäminen
- osaamisen siirtäminen ja parhaiden käytäntöjen oppiminen työkierron ja ulkomaantyön kautta
- palkitsemisen, työsuojelun ja viestinnän kehittäminen
- kehityskeskustelujen ja sisäisen henkilöstökoulutuksen kehittäminen

Edellä olevat henkilökuvat on poimittu Meidän Atrium-lehdestä. Se on Atria-konsernin henkilöstölehti, joka ilmestyy kolme kertaa vuodessa suomeksi, ruotsiksi, tanskaksi, venäjäksi ja viroksi.

Kuluttajatuntemus suuntaa tuotekehitystä ja markkinointia

Kuluttajakäyttäytymisen tutkimuksen avulla saatava kuluttajatuntemus suuntaa Atrialla sekä tuotekehitystoimintaa että markkinointia. Tuotekehitys ja markkinointi eivät Atrialla olekaan erillisiä funktioita, vaan ne muodostavat kiinteän yhteisen toiminnon sekä strategisella että operatiivisella tasolla.

Vuonna 2008 Atria lisäsi kuluttajakäyttäytymisen tutkimuspanostustaan. Konsernin kaikki tutkimus- ja tuotekehityksenot olivat yhteensä 9,9 miljoonaa euroa.

Atria toi markkinoille yhteensä 280 uutuustuotetta. Lukuun sisältyvät myös uudet pakkaukset ja tuotehuoltoon liittyvät uudet tuotteet. Määrä kasvoi tuntuvasti edellisvuoden 153 uutuudesta.

Kuluttajien osto- ja ruokailutottumusten tunteminen on elintarviketeollisuuden keskeisimpiä haasteita. Se on myös yksi Atrian ydinvaivuuksista. Kuluttajatutkimusten lisäksi Atria osallistui vuonna 2008 soveltavaan tutkimukseen muun muassa ravitsemustieteen sekä tuote- että pakkausteknologian alueilla. Perustutkimusta Atria toteuttaa yhteistyöverkoston kautta. Siihen kuuluu tutkimuslaitoksia, korkeakouluja ja yliopistoja.

Atrian tutkimus- ja tuotekehitystoimintatähtää kuluttajalähtöiseen, tuotteiden ja konseptien onnistuneeseen kaupallistamiseen. Konsernitason Atria kehittää yhteistä T&K-prosessia ja yhtenäisiä toimintamalleja eri liiketoiminta-alueiden kesken. Jokaisella liiketoiminta-alueella on oma operatiivinen tuotekehitysyksikkönsä, koska liiketoiminta on valtaosin paikallista.

Atria on kehittänyt tutkimushierarkiensa kolmitasoiseksi. Ensimmäisellä tasolla tunnistetaan ja tulkitaan ruokailutrendit makrotasolla, eli kuinka ruokailumarkkinat kehittyvät sekä

kansainvälisesti että kunkin liiketoiminta-alueen sisällä. Seuraavaksi tulkitaan tuoteryhmätasolla markkinoiden kehitystä, kuluttajien osto- ja kulutus-tottumuksia sekä kuluttajien odotuksia ja toiveita yksittäisen tuoteryhmän ja sen eri tuotesegmenttien sisällä. Kolmas taso ovat tuotetason tutkimukset, eli kuinka tuoteominaisuudet vastaavat kuluttajien toiveita ja tarpeita.

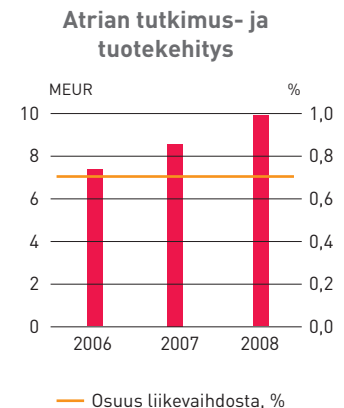
Megatrendit suuntaavat tuotekehitystä

Ruokailumarkkinoilla on kansainvälisesti tunnistettavissa kolme megatrendiä: hyvinvointi & terveys, helpous & vaivattomuus sekä maku & herkullisuus. Atrian tuotekehitys ja markkinointi pyrkii vastaamaan kaikkien trendien asettamiin haasteisiin tasapainoisesti kaikilla liiketoiminta-alueillaan.

Vuonna 2008 alkanut talouden taantuma vaikutti jonkin verran kuluttajien osto- ja ruokailutottumuksiin. Kuluttajien hintatietoisuus lisääntyi, ja osa kuluttajista siirsi ostoksiaan edullisemman hintakategorian tuotteisiin. Myös ravintoloissa syöminen hieman väheni. Tämä puolestaan kasvatti kotona ruokailua.

Hyvät valmiudet myös taantumassa

Vuonna 2009 Atria jatkaa johdonmukaisesti panostuksiaan tuotekehitystoimintaan ja markkinointiin. Samalla lisätään toiminnan kustannustehokkuutta konsernitason yhteistyöllä. Talouden taantuman aiheuttamiin kysynnän muutoksiin Atrialla on hyvät valmiudet vastata niin tuoteryhmien kuin tuotesegmenttienkin tasolla. Konserni tuo markkinoille useita merkittäviä uutuuksia kaikilla liiketoiminta-alueilla.

MEGATRENDIT

Hyvinvointi &
terveys

42 HYVÄ RUOKA

Terveyttä ja hyvinvointia lisäävät tuotteet kiinnostavat kuluttajaa, joskaan mausta ja herkullisuudesta ei haluta luopua. Esimerkiksi välipaloina syötävät, yksittäispakatut tuotteet, kuten salaattit ovat oleellinen osa terveelliseksi miellettyä ruokavaliota. Hyvinvoinnin ja terveyden megatrendiin liittyy vahvasti luottamus ruoan alkuperään ja tietoisuus siitä. ”Luonnollinen elintarvike” ja ”puhtaus” ovat ilmaisuja, jotka luonnehtivat ruokailun yhtä keskeistä ihannetta.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Yhtiökokouskutsu.....	44
Hallituksen toimintakertomus	45
Osakkeet ja osakkeenomistajat.....	54
Konsernin tunnusluvut	56
Konsernin IFRS-tilinpäätös 2008	58
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	62
Emoyhtiön tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma (FAS).....	96
Emoyhtiön liitetiedot.....	98
Allekirjoitukset ja tilintarkastuskertomus	103

Varsinainen yhtiökokous 29.4.2009

Atria Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään keskiviikkona 29. huhtikuuta 2009 Helsingissä, Finlandia-talossa.

Yhtiökokouksessa käsitellään mm. seuraavat asiat:

1. Yhtiöjärjestyksen 16 §:n mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan valtakunnallisissa lehdissä 3.4.2009. Yhtiökokousasiakirjat ovat nähtävillä Atrian verkkosivuilla osoitteessa www.atria.fi/ konserni.

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2008

Vakaata kasvua vaikeassa toimintaympäristössä

Vuosi 2008 jää historiaan haasteellisenä kansainvälisten ruoka- ja finanssikriisien värittämänä ajanjaksona. Atrialle vuosi 2008 oli voimakkaan kansainvälistymisen ja kasvun vuosi, ja se toteutti kasvuhakuista liiketoimintastrategiaansa johdonmukaisesti. Sen mukaisesti Atria pyrki ensisijassa kasvamaan organisaation eli kasvattamaan nykyisiä toimintoja. Vuonna 2008 kasvua haettiin erityisesti strategiaa tukevilla yritysostoilla. Atrian tavoitteena on olla kuluttajan ja asiakkaan ykkösvalinta ruoka-alalla, erityisesti tuoretuotteissa, Itämeren alueella ja Venäjän Euroopan puoleisissa osissa. Päämäärän saavuttaminen edellyttää sitä, että Atria on markkinajohtaja tai markkinakakkonen Atrian liiketoiminta-alueilla, ja että sen tuotemerkit ovat kahden tunnetuimman merkin joukossa. Kuluneen tilikauden aikana toteutettujen yritysostojen ansiosta Atria on askeleen lähempänä tavoitettaan.

Markkinatilanteen ja toimintaympäristön muutoksista huolimatta Atria säilytti taloudelliset tavoitteensa seuraavasti:

• Liikevoitto	vähintään 5 %
• Omavaraisuusaste	40 %
• Kansainvälisen toiminnan osuus	50 %
• Oman pääoman tuotto (ROE)	12 %
• Osingonjako tilikauden voitosta	50 %

Vuosi 2008 käynnistyi vaikeassa lihamarkkinatilanteessa. Kysynnän ja tarjonnan epätasapaino painoivat lihan tuottaja- ja kuluttajahintoja alas, kun taas lihantuotannon raaka-aineena käytettävien rehujen hinnat nousivat voimakkaasti. Kansainvälinen koko elintarvikeketjua koskeva raaka-aineiden hintakehitys vaikeutti Atria-konsernin tuloskehitystä vuoden alkupuolella.

Kesällä lihamarkkinoiden tilanne kääntyi paremmaksi ja odotukset vuodelle 2009 olivat positiivisemmat. Syksyllä USA:n asuntomarkkinoilta alkaneen finanssikriisin levittyä Eurooppaan myös kansainvälisen lihamarkkinoiden suhdannetilanne

muuttui epäselväksi ja vaikeammin ennustettavaksi. Vuoden lopulla talouskriisi eteni jo arkipäivän tasolle ja tiedotusvälineissä uutisoitiin talouden epävarmuudesta lähes kaikilla teollisuuden ja palvelujen aloilla. Epävarmassa tilanteessa kuluttajat harkitsevat entistä tarkemmin ostoksiaan ja päätyvät usein hankinnoissaan edullisemman hintaluokan tuotteisiin. Kulutustotumusten muutos näkyi jonkin verran Atrian tuotteiden kysynnässä, vaikka myyntivolyymit säilyivät hyvinä vuoden loppuun asti. Atria-konsernin kannattavuuteen vaikuttavat pääasiassa raaka-aineiden voimakas hintojen nousu ja kuluttajahintojen korotusten jälkeen jääminen. Lisäksi Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan heikkeneminen söivät kannattavuutta.

Vuonna 2008 Atria vahvistui ja kasvoi merkittävästi Venäjällä, Ruotsissa ja Virossa. Atria osti kesällä neljä yritystä, joiden vaikutus yhtiön liikevaihtoon on vuositasolla noin 150 miljoonaa euroa. Heinäkuun alussa Atria hankki omistukseensa ruotsalaisen herkuttelutuotteita valmistavan AB Ridderheims Delikatesser yhtiön. Ridderheims on alallaan tunnettu, vahva ja innovatiivinen tuotemerkki. Atrian tavoitteena on rakentaa Ridderheimsin ja Falbygdens Ostin tuotevalikoimasta Pohjoismaiden suurin herkuttelutuotteiden valikoima.

Suomessa Atria-tuotemerkkiin kohdistetut panostukset näkyivät myynnin ja markkinaosuuksien kasvuna, mutta raaka-aineiden ja muiden teollisten kustannusten nousu söi tulosta. Tavoitteet saavutettiin teollisten prosessien toiminnassa ja brändin arvostuksessa, ja ne ovatkin alansa huippua Suomessa. Lihaketjun vaikein tilanne oli lihaa tuottavilla maatiloilla, joiden tuotantokustannusten nousu oli kova ja tulotasoa heikentävä.

Suurin yritysosto toteutettiin Venäjällä, josta Atria osti heinäkuun lopulla Moskovassa ja Pietarissa toimivan OOO Campomos lihanjalostusyhtiön. Atriasta tuli maan johtava ulkomainen liha-alan yritys ja yksi suurimmista lihanjalostusyhtiöistä Venäjällä. Campomosilla on tuotantolaitos ja logistiikkakeskus Moskovassa ja jakeluterminaali Pietarissa. Lisäksi yhtiöllä on merkittävässä määrin omaa sianlihan tuotantoa.

Atria Baltia alueella konserniin liitettiin kaksi virolaista lihanjalostusyriytystä, AS Wõro Kommerts ja AS Vastse-Kuuste Lihätööstus. Uudet yritykset yhdessä AS Valga Lihätööstusin kanssa tekevät Atriasta Virossa alan toiseksi suurimman yri-

tyksen. Uusi asema luo Atrialle uudenlaiset kehitymis- ja kasvunäkymät Viron lisäksi koko Baltian alueella.

Atrian myynti ja markkinaosuudet hyvällä tasolla haasteellisessa toimintaympäristössä

Atrian liikevaihto Suomessa oli 797,9 miljoonaa euroa (749,6 miljoonaa euroa), jossa oli kasvua 6,4 prosenttia edeltävään vuoteen verrattuna. Operatiivinen liikevoitto oli 34,4 miljoonaa euroa (43,2 miljoonaa euroa). Atria tuotemerkkiin kohdistetut panostukset näkyivät myynnin ja markkinaosuuksien kasvuna, mutta raaka-aineiden ja muiden teollisten kustannusten nousu söi kannattavuutta. Atria Suomen vahvuutena on tuotannollinen varmuus ja toimitusvarmuus, joilla on suuri merkitys erityisesti tuoreiden liha- ja siipikarjatuotteiden toimitusten ja sesonkien läpivientien onnistumisessa. Kustannustehokkuuden parantamiseksi Atria Suomi aloitti keväällä toimintojen tehostamisohjelman, jolla tavoitellaan neljän miljoonan euron vuotuista kustannussäästöä. Atria lopetti toimintansa Kannuksessa, ja Forssan tuotantolaitosten logistiset toiminnot ja lihavalmistajien tuotanto siirrettiin Nurmoon. Lisäksi Liha-Poutun lihanhankintatoiminnot yhdistettiin A-Tuottajat Oy:n toimintoihin.

Atria Skandinavian liikevaihto oli 455,2 miljoonaa euroa (457,8 miljoonaa euroa). Ruotsin kruunun kurssin heikentymisen takia euromääräinen liikevaihto laski 0,6 prosenttia, kruunuissa liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia. Operatiivinen liikevoitto oli 15,4 miljoonaa euroa (20,5 miljoonaa euroa). Vuosi 2008 oli vakaan kasvun jakso Atria Skandinavialle. Kannattavuus ei kehittynyt tavoitteiden mukaisesti, erityisesti loppuvuoden aikana korkeana pysyneet raaka-ainekustannukset ja Lättä Mältider -yksikön heikko tulos painoivat Atria Skandinavian tulosta. Heikentynyt Ruotsin kruunu nosti tuontiraaka-aineiden hintaa vielä vuoden lopulla.

Kesällä 2008 Atria osti herkuttelutuotteita valmistavan AB Ridderheims Delikatesserin, mikä vahvisti entisestään Atrian markkina-asemaa Ruotsissa. Ridderheims liitettiin Atriaan 1.7.2008 alkaen.

Syksyllä Atria keskitti Lättä Mältider -yksikön tuotannon

Halmstadista Norrköpingiin. Järjestelyn seurauksena 50 Halmstadin tehtaan työntekijää irtisanottiin.

Atria Venäjän liikevaihto oli 93,8 miljoonaa euroa (65,6 miljoonaa euroa) ja operatiivinen liiketulos oli tappiollinen 3,4 miljoonaa euroa (+4,3 miljoonaa euroa). Vuoden 2008 liikevaihdon ja markkinaosuuksien kasvu oli tavoitteiden mukainen. Pietarissa toimiva OOO Pit-Product jäi tulostavoitteistaan, vaikka kasvu- ja markkinaosuustavoitteet ylittyivät. Pit-Product on Pietarin alueen markkinajohtaja modernissa päivittäistavarakaupassa noin 30 % markkinaosuudellaan (lähde: AC Nielsen). Yhtiön kannattavuus jäi hieman tavoitteista, mikä johtui pääosin voimakkaasta raaka-aineiden hintojen noususta. Myyntihintoja nostettiin, mutta raaka-aineiden hinnat nousivat nopeammin kuin lopputuotteiden myyntihinnat.

Yritystoston kautta Atria Venäjältä tuli entistä vahvempi toimija Venäjän Euroopan puoleisessa osassa. Atria osti Moskovan ja Pietarin alueilla toimivan OOO Campomos -lihajalostusyhtiön. Campomosin haltuunotto aloitettiin välittömästi kaupan vahvistumisen jälkeen lokakuussa, kauppa vahvistui 15.10.2008. Campomosin oston myötä Atria Venäjän liikevaihto kaksinkertaistuu. Campomosin tulos oli tappiollinen, ja Atrian tavoitteena on saada yhtiön tulos voitolliseksi vuoden 2010 aikana. Tavoite edellyttää markkina-aseman edelleen vahvistamista Moskovassa, uusien tuoteryhmien lanseeramista, kustannusten karsintaa ja vuonna 2008 käyttöönotetun alkutuotannon tehostamista.

Baltiassa Atrian toimintojen painopiste on Virossa. Kesällä 2008 toteutettiin kaksi merkittävää yritystosta: AS Wõro Kommerts ja AS Västse-Kuuste Lihatoöstus. Uudet yritykset konsolidoitiin Atriaan 1.8.2008 lähtien. Atria Baltian liikevaihto oli 32,3 miljoonaa euroa (26,7 miljoonaa euroa) ja operatiivinen liiketulos oli tappiollinen 3,8 miljoonaa euroa (-3,1 miljoonaa euroa).

Tunnusluvut, milj. euroa	2008	2007	2006
Liikevaihto	1 356,9	1 272,2	1 103,3
Liikevoitto	38,4	94,5	41,5
Liikevoitto-%	2,8	7,4	3,8
Operatiivinen liikevoitto	39,9	61,4	33,5
Operatiivinen liikevoitto-%	2,9	4,8	3,0
Taseen loppusumma	1 134,5	1 000,7	731,6
Oman pääoman tuotto %	2,5	17,2	8,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,3	15,2	8,7
Omavaraisuusaste %	38,4	47,6	42,8
Nettovelkaantumisaste %	94,6	60,1	66,8

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 38,4 miljoonaa euroa (94,5 miljoonaa euroa). Operatiivinen liikevoitto oli 39,9 miljoonaa euroa (61,4 miljoonaa euroa). Vuoden 2008 liikevoitto sisältää kertaluonteisia kuluja. Ruotsissa Halmstadin tehtaan sulkemisesta 1,0 miljoonaa euroa ja Suomessa toiminnan lopettamisesta Kannuksessa ja logistiikkakeskuksen sulkemisesta Forssassa 0,5 miljoonaa euroa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Atria-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoiminta painottuu koko konsernin toiminta-alueella kuluttajakäyttäytymisen tutkimukseen. Lisäksi Atria osallistuu soveltavaan tutkimustoimintaan tuote- ja pakkausteknologian sekä ravitsemustieteen alueella.

Kuluttajat arvostavat maun ja herkullisuuden lisäksi helpoutta ja vaivattomuutta varsinkin arkisin, jolloin valmistetaan nopeasti syötävää koko perheelle. Tämä on mielenkiintoinen haaste elintarviketeollisuudelle, varsinkin pakkauskoot tulevat entistä tärkeämmäksi valintakriteeriksi kuluttajille.

Hyvinvointiin ja terveyteen kiinnitetään edelleen huomiota. Kuluttajat haluavat, että elintarvikkeista on tarjolla myös ns. terveellisempiä vaihtoehtoja. Tällaisia ovat tuotteet, joista on poistettu rasvaa tai ne sisältävät vain vähän suolaa tai niihin on lisätty

terveysvaikuttavia aineita. Hyvinvointiin ja terveyteen liittyy vahvasti luottamus ja tietoisuus ruoan alkuperästä. Kuluttajien tietoisuus myös ympäristöä kuormittaviin asioihin kasvaa.

Vuonna 2008 Atria-konsernin tuotekehityksen pääpaino oli siivutettujen leivänpäällisten kehitystyö. Kaikissa maissa lanseerattiin uusia tuotteita tähän segmenttiin. Baltiassa erityisesti pienemmät pakkauskoot onnistuivat erinomaisesti. Ruotsin ja Tanskan markkinoille tuotiin myös uusi leivänpäällispakkaus – kirjekuoripakkaus (envelope).

Valmisruokaan lanseerattiin myös paljon uutuuksia. Tuoteistuksessa painopiste oli valmiissa annoksissa, joita lanseerattiin keväällä Suomessa. Ruotsissa lanseerattiin uudentyyppisiä kaupanmerkin mikroaterioita. Tammikuussa 2008 uudistettiin Atria Suomen mikroateriapakkausmerkinnät. Pakkauksen yläkulmaan tuotiin selkeät merkinnät, joista kuluttaja näkee ravintosisältötietoja helposti ja nopeasti. Ensimmäisessä kuluttaja tarkistaa päiväyksen, mutta myös tuotteen terveellisyteen (energian, rasvan ja suolan määrää) liittyvät asiat kiinnostavat kuluttajaa. Atria Suomen mikroaterioiden arvomääräinen nettomyynti kasvoi vuoden 2008 aikana 23 prosenttia. Uudet pakkausmerkinnät on otettu vuoden 2008 aikana käyttöön kaikkiin tuoteryhmiin.

Atria Venäjän nykyisen tuotevalikoiman hyvä menekki siirsi muutamien uusien tuotteiden lanseerausta vuodelle 2009.

Kaiken kaikkiaan Atria toi markkinoille 280 uutuutta vuonna 2008. Uutuustuotteet toivat Atrian kokonaisliikevaihdosta noin 4–5 %. Uutuuksien merkitys korostui tiettyjen tuoteryhmien tuloksessa, sillä uutuuksilla saavutettiin merkittävää valikoimamuutosta.

Vuoden 2008 ja lähitulevaisuuden merkittävämpänä kuluttamiseen vaikuttava tekijä on talouden taantuma. Se näkyi jo vuoden 2008 aikana, jolloin kuluttajien hintatietoisuus lisääntyi ja kuluttajat siirsivät ostoksiaan kalliimmista elintarvikkeista hieman edullisimpiin.

Tuoreus, maku, nopeus ovat ohjureina 2009 lanseerauksiin. Atria tuo markkinoille uusia kohtuuhintaisia konsepteja ja ratkaisuja, jotka helpottavat kuluttajan arkea joko nopeassa syömisessä tai hieman enemmän aikaa vaativissa perheen yhteisissä herkutteluhetkissä.

Atria-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan käytettyjen varojen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta vuosina 2006–2008 on ollut seuraavanlainen:

	2008	2007	2006
Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta, milj. euroa	9,9	8,4	7,4
Osuus liikevaihdosta %	0,7	0,7	0,7

Rahoitus ja maksuvalmius

Rahoitusmarkkinoiden kriisi eteni vuoden 2008 aikana ja vähensi yrityksille yleisesti tarjolla olevien rahoitusvaihtoehtojen määrää. Joukkovelkakirja- ja yritystodistusmarkkinan likviditeetti oli erittäin huono varsinkin vuoden loppupuolella. Atria on tarvittaessa rahoittanut erääntyviä yritystodistuksia käyttämällä olemassa olevia luottolimiittejä. Perinteisen pankkirahoituksen saatavuus oli aiempaa epävarmempaa ja lainojen marginaalit olivat nousussa. Toisaalta syksyllä alkanut markkinakorkojen voimakas lasku pienentää omalta osaltaan rahoituskustannuksia.

Erittäin haasteellisesta toimintaympäristöstä huolimatta Atrian rahoitusasema kyettiin pitämään vahvana. Atria hankki uutta pitkäaikaista 5–7 vuoden pituisia rahoitusta loka-joulukuun aikana 69 miljoonaa euroa, josta TyEL-takaisinlainauksen osuus oli 39 miljoonaa euroa. Sen lisäksi allekirjoitettiin joulukuussa kaksi sitovaa luottolimiittiä, joiden määrä on yhteensä 32 miljoonaa euroa. Nostamattomia sitovia luottolimiittejä oli vuoden lopussa yhteensä 126 miljoonaa euroa.

Atria toteutti vuonna 2008 neljä merkittävää yritysostoa. Kolmannella kvartaalilla saatiin päätökseen AB Ridderheims Delikatesserin kauppa Ruotsissa sekä AS Wöro Kommertsin ja AS Vastse-Kuusten kaupat Virossa. Neljännellä kvartaalilla toteutettiin OOO Campomosin osto Venäjällä. Ostettujen yritysten velat siirtyivät yrityskauppojen mukana ja loput yritysten kauppahinnoista maksettiin kassavaroilla ja olemassa olevilla luottolimiiteillä.

OOO Campomosilla oli valuuttamääräistä velkaa noin 66 miljoonaa euroa, jota alettiin järjestellä uudelleen yrityskaupan jälkeen. Campomos lyhensi marraskuussa euromääräistä velkaa noin 35 miljoonaa euroa. Campomosin tilinpäätöshet-

kellä olleita euromääräisiä lainoja on maksettu pois 13 miljoonaa euroa tammikuussa 2009 ja niitä tullaan lyhentämään edelleen alkuvuoden aikana. Campomosin valuuttamääräisestä velasta syntyi noin 5 miljoonan euron kurssitappiot ruplan heikentymisen vuoksi.

Riskienhallinta Atrialla

Atria kohtaa liiketoiminnassaan erilaisia ulkoisia ja sisäisiä riskejä, joiden vaikutukset toiminnan tuloksiin voivat olla kielteisiä tai myönteisiä. Ennakoivan ja konsernissa yhtenäisesti toteutetun riskienhallintatyön tavoitteena on tukea Atrian strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista sekä turvata liiketoiminnan jatkuvuutta riskien realisoituessa. Raportoinnissa Atrian riskit jaotellaan neljään luokkaan: liiketoimintariskit, operatiiviset riskit, rahoitusriskit sekä onnettomuusriskit.

Vuonna 2008 Atria-konsernin hallitus hyväksyi uuden riskienhallintapolitiikan ja sen sisältämät yhtenäiset riskikartoituksen ja -raportoinnin toimintamallit. Poliitiikan mukainen riskikartoitus toteutettiin kaikilla liiketoiminta-alueilla ja konsernitoiminnoissa. Havaitut merkittävimmät riskit priorisoitiin konserninlaajuisesti ja raportoitiin hallitukselle. Liiketoiminta-alueiden johtoryhmät ja konsernin johtoryhmä vastaavat tarvittavien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta omilla vastualueillaan. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin Treasury-yksikköön. Atria-konsernin liiketoiminnan ohjauksessa on huomioitu mm. seuraavat keskeiset riskit ja niiden hallintatoimenpiteet

Liiketoimintariskit

Atrian liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttaa keskeisesti kansainvälinen liharaaka-aineen markkinahinnan muutoksiin liittyvä riski. Atria pyrkii suojautumaan epäsuotuisan hintakehityksen vaikutukselta tarvittaessa tuotannollisiin sopeutuksiin ja pyrkimällä ennakoimaan muutokset lopputuotteiden hinnoittelussa. Atria -tuotemerkillä myytävien tuotteiden valmistuksessa käytetään vain suomalaista lihaa. Muutokset suomalaisen liharaaka-aineen tuotantomäärissä ja saatavuudessa voivat vaikuttaa Atria Suomen kannattavuuteen. Atria Venäjän toimin-

nassa markkina-alueeseen liittyvänä erityispiirteenä ovat lihan tuontiin liittyvät vaihtuvat rajoitukset ja tuontitullit. Vuonna 2008 Atria-konserniin liitetty moskovalainen OOO Campomos on investoinut voimakkaasti alkutuotannon kehittämiseen.

Atrian kaikilla merkittävillä markkina-alueilla elintarvikealan vähittäiskauppa on hyvin keskittynyttä, mikä luo Atrialle mahdollisuuksia pitkäjänteisen ja monipuolisen yhteistyön kehittämiseksi. Toisaalta riippuvuus yksittäisistä asiakkuuksista voi samalla olla suurempi. Atrian markkina-asema ja vahvat tuotemerkit parantavat neuvotteluasemaa.

Operatiiviset riskit

Kuluneen vuoden aikana Atria on tehnyt merkittäviä yritysostoja Ruotsissa, Venäjällä ja Virossa. Jokaista yrityskauppaa edelsi due diligence -tarkastelu. Kunkin uuden yrityksen toimintojen integroinnista vastaa erikseen nimetty integraatio-työryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa prosessin toteutumisen suunnitelmien mukaan.

Elintarvikkeita valmistavana yrityksenä Atrialle on erityisen tärkeää huolehtia raaka-aineiden ja valmisteiden laadusta ja turvallisuudesta koko tuotantoketjussa. Atrialla on käytössä nykyaikaiset menetelmät tuotanto-prosessien turvallisuuden varmistamiseksi ja erilaisten mikro-biologisten, kemiallisten ja fysikaalisten vaaranaiheuttajien eliminoimiseksi. Atrian alkutuotantoketjun kriittisessä pisteessä esiintyvä eläintauti voi aiheuttaa tuotannon keskeytymisen kyseisessä yksikössä ja häiritä koko ketjun toimintaa. Moniportaisella omavalvonnalla pyritään havaitsemaan mahdollinen vaaratekijä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Rahoitusriskit

Elintarviketeollisuuden toimialan riippuvuus talouden suhdanteista on keskimääräistä alhaisempaa ja Atrian vuotuiset myyntivolyymit ovat melko vakaat. Finanssikriisin vaikutukset voivat näkyä Atrialla lähinnä rahoituksen ja luottotappioriskin näkökulmasta.

Talouden taantuma lisää riskiä Atrian asiakkaiden maksuvalmiuden heikkenemisestä ja luottotappioiden syntymisestä erityisesti suhdanneherkillä toimialoilla, kuten hotelli- ja

ravintola-alalla sekä kenkä- ja nahkateollisuudessa.

Merkittävä osuus Atrian myyntisaamisista Suomessa liittyy alkutuotannon rehu- ja eläinväilykseen. Maataloustuotannon kannattavuutta ovat heikentäneet erityisesti rehun, lannoitteiden ja muiden tuotantopanosten voimakkaat hintamuutokset. Kun rahoitusjärjestelyt ovat samaan aikaan vaikeutuneet yleisen talouden tilanteen vuoksi, voi osa tiloista ajautua maksuvaikeuksiin.

Merkittävät muutokset energiakustannuksissa, kuten sähkön ja kaasun hinnassa, voivat vaikuttaa Atrian kannattavuuteen. Atria pyrkii suojautumaan epäsuotuisilta muutoksilta johdannaisten avulla. Lisäksi Atrialla on käynnissä energiakustannusten pienentämiseen tähtäviä hankkeita.

Atria-konsernin korko- ja valuuttariskit sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski on kuvattu erikseen tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 88.

Omnettomuusriskit

Elintarviketeollisuuden työtehtäville on ominaista alhainen työskentelylämpötila sekä toistuvat työliikkeet. Usein työ on fyysistä ja edellyttää esimerkiksi leikkaavien koneiden ja työkalujen käyttöä. Atria pyrkii ehkäisemään työtapaturma- ja ammattitautiriskejä ja näihin liittyviä kustannuksia panostamalla työturvallisuuteen ja työmenetelmien- ja välineiden jatkuvaan kehittämiseen.

Atrialla on yli 20 tuotantolaitosta Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Baltiassa ja Venäjällä. Kaikki tuotantolaitokset on vakuutettu aineellisten vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta.

Muutoksia hallinnossa ja operatiivisessa organisaatiossa

Atria Oyj:n hallintoneuvosto on yhtiökokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan valinnut hallituksen erovuorossa olleet jäsenet Matti Tikkakosken ja Martti Selinin uudelleen. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Ari Pirkola ja hallituksen puheenjohtaja Martti Selin valittiin uudelleen.

Atria Oyj:n hallitus on kokonaisuudessaan seuraava: hallituksen puheenjohtaja Martti Selin, varapuheenjohtaja Timo Komulainen, jäsenet Tuomo Heikkilä, Runar Lillandt, Matti Tikkakoski ja Ilkka Yliluoma.

Atria Oyj:n hallinnoinnista on kerrottu tarkemmin kohdassa ”Hallinnointiperiaatteet”.

Tilintarkastajat

Atria Oyj:n vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Pekka Loikkasen ja KHT Eero Suomelan.

Henkilöstö keskimäärin	2008	2007	2006
Atria Suomi	2 378	2 394	2 325
Atria Skandinavia	1 691	1 768	1 206
Atria Venäjä	1 525	1 278	1 528
Atria Baltia	541	507	681
Atria-konserni yhteensä	6 135	5 947	5 740
Tilikauden palkat ja palkkiot, konserni yhteensä (milj. euroa)	181,0	169,9	144,8

Avainhenkilöiden osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n hallitus on päättänyt Atria-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2007, 2008 ja 2009. Palkkiot maksetaan vuosina 2008, 2009 ja 2010 osittain yhtiön A-osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Osakkeita ei saa luovuttaa kahden vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Järjestelmän mahdollinen tuotto ansaintajaksolta 2008 perustuu konsernin liikevoittoprosenttiin ja sitoutuneen pääoman tuottoon (ROCE). Järjestelmässä maksettavat osakepalkkiot olisivat vuodelta 2008 olleet enintään 100 100 Atria Oyj:n A-sarjan osaketta. Osakepalkkioita ei makseta vuodelta 2008. Vuodelta 2007 palkkiota maksettiin noin 40:lle yhtiön avainhenkilölle.

Ansaintajaksolta 2007 yhtiön hallussa olevia omia A-osakkeita luovutettiin maksutta yhteensä 35 260 kpl Atrian kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille. Osakkeiden siirtopäivä oli 19.12.2008.

Ympäristövastuu

Atria konsernin ympäristövastuu rakentuu kolmesta pääelementistä:

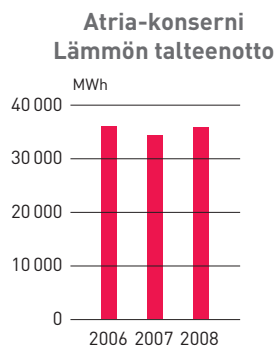
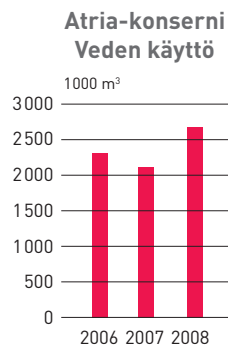
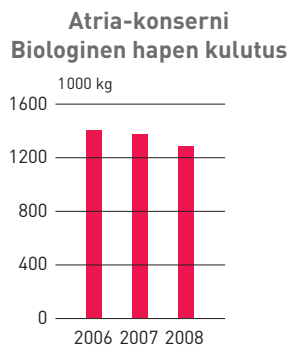
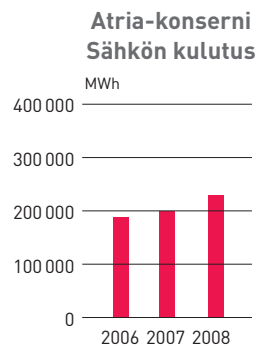
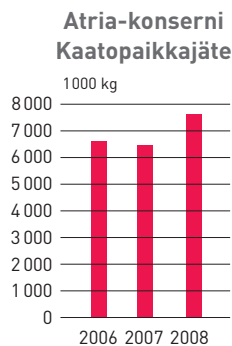
- ekologisen ympäristön huomioonottamisesta toiminnan kaikilla tasoilla,
- välillisten ympäristövaikutusten tunnistamisesta toimintaketjun eri vaiheissa sekä
- välittömien ympäristövaikutusten vähentämisestä käytännön toiminnassa.

Panostamalla elementtien tasapainoiseen hallintaan ja johtamiseen Atria tuottaa merkittävää lisäarvoa sekä liiketoiminnalle että sidosryhmilleen ja ympäristölle.

Atria tarkastelee ympäristövastuutaan laajimmillaan koko elintarvikeketjun vastuullisuutena. Se kattaa koko toimintaketjun alkutuotannosta ja raaka-aineiden hankinnasta tuotteen valmistukseen, kulutukseen, kierrätykseen ja hävittämiseen. Näkökulmassa korostuu ympäristönsuojelun lisäksi ympäristö- ja terveyshaittojen ennaltaehkäisy sekä kuluttajien ja henkilöstön turvallisuuden huomioonottaminen. Näkökulma kattaa tietyiltä osin myös raaka-ainetoimittajien ja muiden alihankkijoiden toimintatavat sekä eläinten hyvinvoinnin maataloilla ja kuljetusten aikana.

Ympäristövaikutukset on tunnistettu ja asetettu merkitsevyyden mukaan järjestykseen. Atrian keskeiset ympäristönäkökohdat ovat energian käyttö, veden käyttö, jäteveden aiheuttama kuormitus ja yhdyskuntajätteen synty. Välillisesti merkittäviä ovat kuljetukset sekä alkutuotanto. Näiden vaikutuksista ollaan tietoisia ja esimerkiksi kuljetusten osalta seurataan polttoaineen kulutusta ja alkutuotannossa ympäristötuen ehtoihin sitoutuneiden tuottajatilojen osuutta kaikista tiloista.

Konsernin tuotantolaitosten toiminta tapahtuu ympäristölainsäädännön sekä viranomaisten valvomien lupien ja veloitteiden mukaisesti. Ympäristöasiat on sertifioitu ISO 14001- standardin mukaan Atria Suomi Oy:n Nurmon, Kauhaajan ja Kuopion tuotantolaitoksissa. Muilta osin noudatetaan vastaavaa ympäristöasioiden hoidon tasoa.

Näkymät vuodelle 2009

Markkinatilanne jatkuu haasteellisena myös vuonna 2009. Liharaaka-aineen kansainvälistä hintakehitystä on vaikea arvioida. Atria käyttää Venäjällä ja Ruotsissa raaka-aineena myös tuontilihaa, jonka hintaan valuuttakurssien muutokset olennaisesti vaikuttavat. Venäjällä mahdollisesti tapahtuvat tuontitullien ja -sääntöjen muutokset vaikuttavat myös tuontilihan hintaan. Talouden taantuma vaikuttaa jonkin verran myyntivolyymeihin ja joidenkin tuoteryhmien kysyntään. Kalliimpien tuotteiden kysynnän arvioidaan taantuvan, mutta edullisten tuotteiden kysyntä vahvistuu.

Arvioimme Atria Suomen edelleen vahvistavan markkina-asemaansa. Erityisesti Atria-tuotemerkin myynti kasvaa vähittäiskaupassa. Atria Skandinavia aloitti vuoden 2009 alussa laajan tehostamisohjelman kannattavuuden parantamiseksi. Toimintojen tehostamisen lisäksi hintoja tullaan korottamaan, jotta heikentyneen kruunun aikaansaama kustannusnousu saadaan kompensoitua. Kannattamattomia liiketoimintoja tullaan tehostamaan ja karsimaan. Atria Skandinavia panostaa uusien innovatiivisten tuotteiden kehittelyyn ja erityisesti konseptiliiketoiminnan kasvuun.

Atria Venäjän tärkein tehtävä vuonna 2009 on Pietarin Gorelovossa sijaitsevan lihavalmistetehtaan valmistuminen ja toiminnan käynnistäminen. Uuden tytäryhtiön Campomosin haltuunottoon, kannattavuuden parantamiseen ja synergioiden hyödyntämiseen keskitetään resursseja erityisesti alkuvuoden aikana. Lisäksi panostetaan alkutuotannon tehokkuuden ja kapasiteetin lisäämiseen sekä tuotannon ja logististen toimintojen tehostamiseen.

Atria Baltian uusien tytäryhtiöiden toimintojen yhdistämistä jatketaan vuoden 2009 aikana. Tuotannon ja logistiikan tehostamisen kautta pyritään parantamaan yhtiön kannattavuutta.

Atria Oyj:n osakepääoma

Emoyhtiön osakepääoma jakaantuu seuraavasti:

A-sarjan osakkeet (1 ääni / osake) 19 063 747 kpl

KII-sarjan osakkeet (10 ääntä /osake) 9 203 981 kpl

- A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 10 prosentin osinkoon osakkeen nimellisarvosta, minkä jälkeen
- KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 10 prosenttiin nimellisarvosta. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen, A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon.

Jos KII-sarjan osake siirtyy yhtiön ulkopuoliselle uudelle omistajalle tai jos KII-sarjan osake siirtyy sellaiselle yhtiön osakkeenomistajalle, joka ei ennestään omista KII-sarjan osakkeita, on siirronsaajan viipymättä ilmoitettava siitä yhtiön hallitukselle ja KII-sarjan osakkeenomistajalla on oikeus tietyin ehdoin lunastaa osake. KII-sarjan osakkeiden hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan yhtiön suostumus. A-sarjan osakkeilla ei ole kumpaakaan rajoitetta.

Tietoja osakeomistuksen jakautumisesta, osakkeenomistajista ja johdon omistuksista on kerrottu kohdassa ”Osakkeet ja osakkeenomistajat”.

Hallituksen osakeantivaltuutus

Yhtiökokous 29.4.2008 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, jossa voidaan antaa yhteensä enintään 10 000 000 kappaletta yhtiön 1,70 euron nimellisarvoisia uusia A-osakkeita. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2009 saakka. Yhtiökokous on aiemmin valtuuttanut hallituksen päättämään yhdestä tai useammasta rahastokorotuksesta, joilla voidaan korottaa osakepääomaa enintään 850 000 eurolla. Valtuutus on voimassa enintään viisi vuotta valtuutus päätöksestä lukien.

Omien osakkeiden hankinta ja luovutus

Yhtiökokous 29.4.2008 valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 800 000 yhtiön oman A-osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Han-

kittavien A-osakkeiden enimmäismäärä on alle 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2009 saakka.

Yhtiökokous 29.4.2008 valtuutti hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä, siten että valtuutuksen kohteena on yhteensä enintään 2 800 000 kappaletta A-osakkeita. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2009 saakka.

Atria Oyj:n hallitus päätti yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen nojalla hankkia enintään 300 000 kappaletta yhtiön omia A-osakkeita. Valtuutuksen mukaisesti osakkeet hankitaan käytettäväksi vastikkeena yrityskaupoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää, yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin luovutettavaksi tai mitätöitäväksi. Osakkeiden hankinta alkoi 29.9.2008 ja päättyi viimeistään 30.6.2009.

Yhtiön hallussa olevia omia A-osakkeita luovutettiin maksettua yhteensä 35 260 kpl Atrian kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille ansaintajaksolta 2007. Osakkeiden siirtopäivä oli 19.12.2008. Yhtiön hallussa oli 31.12.2008 yhteensä 47 157 kpl omia osakkeita, mikä vastaa 0,17 % osakkeista ja 0,04 % osakkeiden tuomasta äänivallasta. Omien osakkeiden hankinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 74 531 673 euroa, josta tilikauden voitto on 23 292 962 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan 0,20 euroa / osake eli yhteensä	5 653 546 euroa
• jätetään omaan pääomaan	68 878 127 euroa
	<hr/>
	74 531 673 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voiton jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMAT

Osakkaat osakeomistuksen mukaan 31.12.2008		Osakkaita		Osakkeita	
Osakkeiden lukumäärä		kpl	%	1 000 kpl	%
1-100		4 432	44,91	216	0,76
101-1 000		4 581	46,42	1 663	5,88
1 001-10 000		769	7,79	1 971	6,97
10 001-100 000		66	0,67	1 864	6,60
100 001-1 000 000		16	0,16	4 673	16,53
1 000 001-999 999 999 999		4	0,04	17 881	63,26
Yhteensä		9 868	100,00	28 268	100,00

Osakkaat elinkeinoryhmittäin 31.12.2008		Osakkaita		Osakkeita	
Elinkeinoryhmä		kpl	%	1 000 kpl	%
Yritykset		465	4,71	16 421	58,09
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset		56	0,57	1 761	6,23
Julkisyhteisöt		21	0,21	912	3,23
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		143	1,45	836	2,96
Kotitaloudet		9 152	92,74	3 439	12,17
Ulkomaat		31	0,31	2 535	8,97
Yhteensä		9 868	100,00	25 904	91,64
Hallintarekisterissä yhteensä		11		2 364	8,37

TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2008		K II	A	Yhteensä	%
Itikka osuuskunta		4 914 281	2 457 801	7 372 082	26,08
Lihakunta		4 020 200	3 351 797	7 371 997	26,08
Odin Norden			1 687 300	1 687 300	5,97
Skandinaviska Enskilda Banken			1 449 436	1 449 436	5,13
Nordea Pankki Suomi Oyj			754 733	754 733	2,67
Osuuskunta Pohjanmaan Liha		269 500	480 038	749 538	2,65
Odin Finland			695 214	695 214	2,46
OP-Suomi Arvo			404 922	404 922	1,43
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas			309 000	309 000	1,09
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy			225 000	225 000	0,80

Suurimmat osakkeenomistajat äänimäärän mukaan 31.12.2008		K II	A	Yhteensä	%
Itikka osuuskunta		49 142 810	2 457 801	51 600 611	46,44
Lihakunta		40 202 000	3 351 797	43 553 797	39,20
Osuuskunta Pohjanmaan Liha		2 695 000	480 038	3 175 038	2,86
Odin Norden			1 687 300	1 687 300	1,52
Skandinaviska Enskilda Banken			1 449 436	1 449 436	1,30
Nordea Pankki Suomi Oyj			754 733	754 733	0,68
Odin Finland			695 214	695 214	0,63
OP-Suomi Arvo			404 922	404 922	0,36
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas			309 000	309 000	0,28
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy			225 000	225 000	0,20

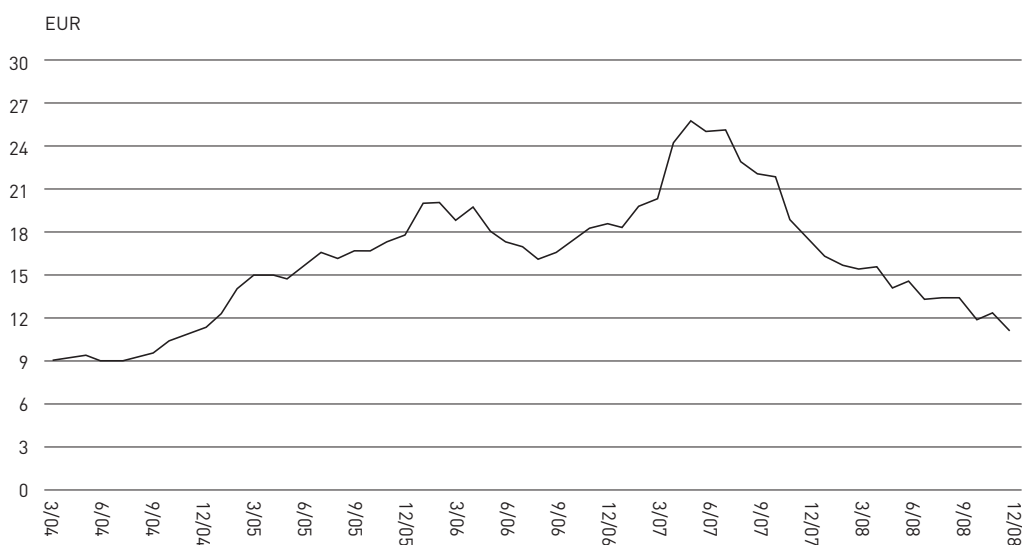
JOHDON OMISTUS

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet sekä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistivat 31.12.2008 A-sarjan osakkeita yhteensä 41 661 kpl, mikä vastaa 0,15 % osakkeista ja 0,04 % osakkeiden tuomasta äänivallasta.

A-SARJAN OSAKKEIDEN KUKAUSITTAINEN VAIHTO 2008

Kuukausi	Vaihto, euro	Vaihto, kpl	Kuukauden alin	Kuukauden ylin
Tammikuu	7 178 687	443 343	14,00	18,29
Helmikuu	3 115 659	198 719	15,08	16,89
Maaliskuu	1 918 243	124 978	14,93	16,00
Huhtikuu	12 785 774	835 101	13,90	18,09
Toukokuu	4 891 815	347 306	13,30	14,85
Kesäkuu	2 274 875	156 317	13,45	15,05
Heinäkuu	2 678 557	203 183	12,38	14,19
Elokuu	8 903 810	652 547	11,52	14,50
Syyskuu	2 426 919	182 493	11,65	14,60
Lokakuu	2 923 154	247 036	10,73	13,32
Marraskuu	2 901 305	236 989	11,15	13,25
Joulukuu	4 942 232	448 913	10,51	11,70
Yhteensä	56 941 030	4 076 925		

A-SARJAN OSAKKEEN KURSSIKEHITYS 2004–2008 (keskikurssi)

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	IFRS 31.12.2008	IFRS 31.12.2007	IFRS 31.12.2006	IFRS 31.12.2005	IFRS 31.12.2004
Liikevaihto, milj.euroa	1 356,9	1 272,2	1 103,3	976,9	833,7
Liikevoitto, milj.euroa	38,4	94,5	41,5	40,2	49,3
% lv:sta	2,8	7,4	3,8	4,1	5,9
Rahoitustuotot ja -kulut, milj.euroa	-22,3	-14,3	-7,3	-3,2	-5,2
% lv:sta	1,6	1,1	0,6	0,3	0,6
Voitto ennen veroja, milj.euroa	16,7	80,6	34,6	37,8	44,6
% lv:sta	1,2	6,3	3,1	3,9	5,3
Oman pääoman tuotto (ROE) %	2,5	17,2	8,8	10,0	13,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	5,3	15,2	8,7	10,3	13,9
Omavaraisuusaste, %	38,4	47,6	42,8	43,0	50,9
Korolliset velat, milj.euroa	448,4	321,9	244,2	206,9	116,1
Velkaantumisaste, %	103,1	67,6	78,1	75,2	44,6
Nettovelkaantumisaste, %	94,6	60,1	66,8	68,9	39,7
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj.euroa	152,6	284,1	89,0	107,3	37,3
% lv:sta	11,2	22,3	8,1	11,0	4,5
Henkilöstö keskimäärin	6 135	5 947	5 740	4 433	3 638
Tutkimus ja kehitysmenot, milj.euroa	9,9	8,4	7,4	6,7	7,0
lv:sta % *	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
Tilauskanta **	-	-	-	-	-

* Kirjattu kokonaisuudessaan tilivuoden kuluksi

** Ei merkitsevä luku, koska tilaukset toimitetaan pääosin tilausta seuraavana päivänä.

Tunnuslukujen laskentaperusteet:

Oman pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto/tappio}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Laimentamaton tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikaudella}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$	

OSAKEKOHTAISET OSAKEANTIOIKAISTUT TUNNUSLUVUT

		IFRS 31.12.2008	IFRS 31.12.2007	IFRS 31.12.2006	IFRS 31.12.2005	IFRS 31.12.2004
Tulos/osake (EPS), euroa		0,42	2,56	1,15	1,24	1,58
Oma pääoma/osake, euroa		15,34	16,77	13,28	12,08	11,58
Osinko/osake, euroa *		0,20	0,70	0,595	0,595	0,595
Osinko/tulos % *		48,1	27,4	51,7	48,0	37,7
Efektiiivinen osinkotuotto *		1,7	4,0	3,3	3,3	5,3
Hinta/voitto-suhde (P/E)		27,9	6,8	15,9	14,5	7,2
Osakekannan markkina-arvo, milj.euroa		327,9	490,4	422,4	379,5	238,3
Osakkeiden vaihto/1000 kpl	A	4 077	7 933	3 899	5 704	3 800
Osakkeiden vaihto %	A	21,4	41,6	28,1	48,0	32,0
Osakkeiden lukumäärä milj.kpl yht.		28,3	28,3	23,1	21,1	21,1
Osakkeiden lukumäärä	A	19,1	19,1	13,9	11,9	11,9
	KII	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin		28,3	26,1	21,8	21,1	21,1
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.		28,3	28,3	23,1	21,1	21,1
OSAKKEIDEN KURSSIKEHITYS						
Kauden alin	A	10,51	16,90	15,00	11,50	8,55
Kauden ylin	A	18,29	28,77	21,50	18,18	11,75
Kauden lopussa	A	11,60	17,35	18,29	17,99	11,30
Tilikauden keskimurssi	A	14,04	22,18	18,31	15,33	9,42

* Hallituksen ehdotus

Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$	
Osinko/tulos (%)	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake (EPS)}} \times 100$	
Efektiiivinen osinkotuotto (%)	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}} \times 100$	
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake}}$	
Keskimurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa x viimeinen pörssikurssi 31.12.	
Osakkeiden vaihto %	=	$\frac{\text{Osakkeen vaihtomäärä tilikauden aikana}}{\text{Osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}} \times 100$	

KONSERNITASE, 1 000 euroa

Varat	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1, 32	493 562	455 624
Liikearvo	2	151 054	151 810
Muut aineettomat hyödykkeet	2	70 499	64 247
Osuudet yhteis- ja osakkuusyrityksissä	3	6 137	5 728
Muut rahoitusvarat	4, 28	2 111	2 959
Laina- ja muut saamiset	5, 28	15 461	12 090
Laskennalliset verosaamiset	6	2 194	625
Yhteensä		741 018	693 083
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	7, 32	113 265	87 313
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8, 28	231 821	184 750
Rahavarat	9, 28	37 138	35 592
Yhteensä		382 224	307 655
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	1	11 257	
Varat yhteensä	14, 15, 16	1 134 499	1 000 738

Oma pääoma ja velat	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		48 055	48 055
Ylikurssirahasto		138 502	138 502
Omat osakkeet		-542	
Käyvän arvon rahasto		81	1 890
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		110 336	110 489
Muuntoerot		-33 424	-3 304
Kertyneet voittovarot		170 499	178 521
Yhteensä	10, 11	433 507	474 153
Vähemmistön osuus		1 363	1 872
Oma pääoma yhteensä		434 870	476 025
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	6	42 400	42 766
Muut velat	13	154	252
Korolliset rahoitusvelat	12, 28	320 812	194 081
Yhteensä		363 366	237 099
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	11, 13, 28	207 878	157 252
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		796	2 573
Korolliset rahoitusvelat	12, 28	127 588	127 789
Yhteensä		336 263	287 614
Velat yhteensä		699 629	524 713
Oma pääoma ja velat yhteensä	14, 15, 16	1 134 499	1 000 738

KONSERNITULOSLASKELMA, 1 000 euroa

	Liitetieto	1.1. - 31.12. 2008	1.1. - 31.12. 2007
Liikevaihto	14, 15, 16, 17	1 356 936	1 272 187
Liiketoiminnan muut tuotot	16,18	3 685	38 068
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		10 109	7 511
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	19	-861 875	-768 637
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	13, 20	-240 583	-227 480
Poistot ja arvonalentumiset	14, 21	-47 535	-44 529
Liiketoiminnan muut kulut	22, 23, 24	-182 320	-182 574
Liikevoitto	14	38 417	94 546
Rahoitustuotot	25	44 361	8 312
Rahoituskulut	25	-66 678	-22 637
Osuus yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tuloksista	3	573	384
Voitto ennen veroja		16 673	80 605
Tuloverot	26	-7 971	-14 243
Laskennalliset verot	6, 26	2 711	1 283
Tilikauden voitto		11 413	67 645
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		11 765	66 695
Vähemmistölle		-352	950
Yhteensä		11 413	67 645
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake, euroa	27	0,42	2,56

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, 1 000 euroa

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Vähemmistö- osuus	Oma pääoma yhteensä	
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat			Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2007	39 258	138 502				808	128 080	306 648	5 828	312 476
Muuntoerot						-4 112		-4 112	-198	-4 310
Muut muutokset				1 890	262			2 152	-4 708	-2 556
Tilikauden voitto							66 695	66 695	950	67 645
Osingonjako							-13 740	-13 740		-13 740
Osakeanti	8 797				110 227			-2 514	116 510	116 510
Oma pääoma 31.12.2007	48 055	138 502	0	1 890	110 489	-3 304	178 521	474 153	1 872	476 025
Muuntoerot						-30 120		-30 120	-157	-30 277
Muut muutokset			-542	-1 809	-153			-2 504		-2 504
Tilikauden voitto							11 765	11 765	-352	11 413
Osingonjako							-19 787	-19 787		-19 787
Oma pääoma 31.12.2008	48 055	138 502	-542	81	110 336	-33 424	170 499	433 507	1 363	434 870

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, 1 000 euroa

	Liitetieto	1.1. - 31.12.2008	1.1. - 31.12.2007
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut		1 347 986	1 260 453
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		3 685	3 392
Maksut liiketoiminnan kuluista		-1 281 823	-1 172 415
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		-65 009	-21 634
Saadut osingot		26	68
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		42 525	7 851
Maksetut välittömät verot		-9 828	-14 684
Liiketoiminnan rahavirta		37 562	63 031
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä sen hankintahetken rahavaroilla	15	-41 261	-124 631
Tytäryrityksen myynti vähennettynä sen myyntihetken rahavaroilla	16		39 117
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-65 433	-92 202
Sijoitukset		3 623	-459
Investointien rahavirta		-103 071	-178 175
Rahoituksen rahavirta			
Osakeannista saadut maksut			116 511
Pitkäaikaisten lainojen nostot		171 691	304 125
Pitkäaikaisten lainojen maksut		-86 067	-292 074
Osinkojen maksut		-19 787	-13 740
Omat osakkeet		-967	
Rahoituksen rahavirta		64 870	114 822
Rahavarojen muutos		-639	-322
Rahavarat tilikauden alussa		35 592	35 427
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		2 185	487
Rahavarat tilikauden lopussa		37 138	35 592

Yrityksen perustiedot

Atria-konsernin emoyhtiö, Atria Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Kuopio. Yhtiö on listattuna Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1991 alkaen. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-sivuilta www.atria.fi tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Atriantie 1, Nurmo; postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Atria Oyj ja sen tytäryhtiöt valmistavat ja markkinoivat elintarvikkeita, erityisesti liha-alan tuotteita, lihavalmisteita, siipikarjatuotteita, ateriakokonaisuuksia ja ruokakonsepteja. Atrian markkina-alueeksi on määritelty Suomi, Ruotsi, Tanska, Venäjän Euroopan puoleiset osat ja Baltian maat. Atrian tytäryhtiöt sijaitsevat myös tällä alueella. Konserni jakaantuu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Baltia.

Julkaistava tilinpäätös on hyväksytty hallituksessa 25. helmikuuta 2009. Suomen Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajille on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardia sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Vuoden 2008 aikana voimaan tulleet tulkinnat:

- IAS 39 (Muutos) ja IFRS 7 (Muutos), Reclassification of Financial assets. Muutos mahdollistaa tiettyjen rahoitusvarojen luokittelun pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista tai myytävissä olevista rahoitusvaroista tiettyjen ehtojen täytyessä. Tällaisessa tapauksessa on annettava tilinpäätöksessä lisätietoja. Muutos on ollut sovellettavissa 1.7.2008 alkaen.

Konsernin liiketoiminnan ja liiketapahtumien luonteen vuoksi yllä mainitulla tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Atria Oyj ja sen kaikki tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja siihen asti, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoimattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Vähemmistön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Saman määräysvallan alaisten yritysten väliset liiketoimintojen yhdistämiset

Saman määräysvallan alaisten yhteisöjen liiketoimintojen yhdistämiset on käsitelty kirjanpidossa alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, sillä nämä hankinnat eivät sisälly IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistämiset* -standardin soveltamisalaan. Vähemmistöosuusien hankinnoissa hankintameno ja hankintun oman pääoman välinen erotus kirjataan liikearvoksi.

Osakkuusyhtymiset

Osakkuusyhtymiset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei

määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konserniti-linpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietysten tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää investoinnit hankinta-ajankohtana ja osakkuusyrietysten oman pääoman muutokset hankinta-ajankohdan jälkeen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrietyksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Konsernissa yhteisyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konserniti-linpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat:

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräiseksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunneltu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käyppiin arvoihin, on muunneltu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakurssija. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja mone-taaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan, paitsi kun on kysymys ehdot täyttävästä nettosisijoituksesta, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen ehdot täyttävien nettosisi-joitusten kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisten konserniyrietysten tilinpäätösten muuttaminen:

Ulkomaisten konserniyrietysten tuloslaskelmat on muutettu euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen muuttaminen

eri kurssilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muunto-eron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryrietysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien ja nettosisi-joitusten muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan omaan pääomaan. Kun tytäryriety myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja ky-seisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina ja muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kertyneiden poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Poistot lasketaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan seuraavasti:

- Rakennukset 25–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 5–10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikais-taan niin, että kirjanpitoarvo vastaa enintään kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä pois-tamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Vieraan pääoman menot:

Vieraan pääoman menot on kirjattu kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Vuoden 2009 alusta alkaen IAS 23:n muutos edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen

hankintamenuon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta aiheutuvat vieraan pääoman menot.

Julkiset avustukset:

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserniyritys täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana:

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa on omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo:

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Konserni on soveltanut IFRS 3 –standardia kaikkiin niihin liiketoimintojen yhdistämiin, jotka ovat tapahtuneet syyskuun 2003 jälkeen. Näissä liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aikaisempien liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt on luokiteltu liiketoimintasegmenttien mukaisesti tytäryhtiöiden toimintaan ja sijaintiin perustuen. Ne ovat vuonna 2008 Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä ja Atria Viro. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot:

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Yksittäisiin projekteihin liittyvät kehittämismenot aktivoidaan taseeseen, kun on saatu riittävä varmuus siitä, että kyseessä oleva hyödyke on teknisesti toteutettavissa ja se tulee todennäköisesti tuottamaan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan kuluksi projektiokohtaisesti hyödykkeen taloudellisenä vaikutusaikana. Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi.

Muut aineettomat hyödykkeet:

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hyödykkeen hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Poistoajat ovat:

Asiakassuhteet	3–8 vuotta
Tavaramerkit	5–10 vuotta
Muut aineettomat	5–10 vuotta

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain liikearvosta ja aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja

vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattu arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskenraisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot. Vaihto-omaisuuteen sisältyvät biologiset hyödykkeet on arvostettu käypään arvoon vähennettynä myyntiin liittyvillä menoilla.

Biologiset hyödykkeet

Konsernin biologiset hyödykkeet ovat elävät eläimet ja kasvava vilja. Biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Tuotavat eläimet sisältyvät muihin aineellisiin hyödykkeisiin ja muut biologiset hyödykkeet vaihto-omaisuuteen.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat:

Konserni luokittelee rahoitusvaransa seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokiteltu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perus-

teella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Yhtiön käyttämät johdannaiset eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan ehtoja, joten ne ovat luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määriteltävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluita velallisille. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; pitkäaikaisiin, mikäli ne eräänntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitkäaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään arvonmuutosrahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat:

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankintajakohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimiitit sisältyvät

lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat:

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen:

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta.

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on arvioitavissa, että myyntisaaminen on menetetty. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla.

Konsernissa ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

Tulotusperiaatteet

Liikevaihto sisältää tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Tavarat ja palvelut:

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Korot ja osingot:

Korot kirjataan ajan kulumisen perusteella ottaen huomioon omaisuuserän efektiivisen tuoton. Osinkotuotot kirjataan, kun osakkeenomistajien oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet:

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperustaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuusperustaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernin eläkejärjestelyt ovat suurelta osin maksupohjaisia.

Osakeperusteiset maksut:

Konsernilla on johdon kannustinjärjestelmä, jossa maksut suoritetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelyssä myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan tuloslaskelmaan työsuhde-etuuksista aiheutuvaksi kuluksi tasaisesti oikeuden ansainta- ja sitouttamisjakson aikana. Järjestelyssä maksettavan rahan määrä arvioidaan uudelleen tilinpäätöshetken osakekurssin mukaan ja jaksotetaan tuloslaskelmaan työsuhde-etuuksista aiheutuvaksi kuluksi tasaisesti myöntämispäivästä siihen asti, kun raha siirtyy saajalle.

Liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien verojen oikaisusta ja laskennallisesta verosta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin verovaikutus kirjataan myös vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat

väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskeltovottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Yritysten yhteenliittymissä bankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen:

Merkittävässä yritysten yhteenliittymissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvoihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi.

Arvonalentumistestaus:

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaateissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Päästöoikeudet:

Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien kirjanpitoarvo on nolla. Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan velka, jos ilmaiseksi saadut päästöoikeudet eivät kata toteutuneista päästöistä aiheutuvia velvoitteita. Tilinpäätöspäivänä velka arvioidaan todennäköiseen arvoon velvoitteen toteutumisasjankohtana. Toteutuneista päästöistä aiheutuvien velvoitteiden ja saatujen päästöoikeuksien arvon erotus sekä velan todennäköisessä arvossa tapahtuneet muutokset sisältyvät liikevoittoon.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IASB on julkistanut alla luetellut uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat IASB:n julkistamat standardit:

- *IAS 23 Vieraan pääoman menot* (uudistettu 2007 ja voimassa 1.1.2009 alkaen). Uudistettu standardi edellyttää, että ehdot täyttäviin hyödykkeisiin liittyvät vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Näiden menojen kirjaaminen suoraan kuluksi kielletään. Konserni on kirjannut aiemmin sallitulla tavalla vieraan pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.
- *IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen* (uudistettu 2007 ja voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardin muutoksen tarkoituksena on parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia analysoida ja vertailla tilinpäätöslaskelmissä annettavia tietoja erottamalla yrityksen omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka liittyvät liiketoimiin yrityksen omistajien kanssa muista oman pääoman muutoksista. Uudistettu standardi muuttaa laajasti myös muissa standardeissa käytettyä terminologiaa, ja myös joidenkin tilinpäätöslaskelmien nimet muuttuvat.
- *IFRS 8, Toimintasegmentit* (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardi korvaa IAS 14 -standardin. Sen mukaan segmenttitietojen esittämisessä on käytettävä ”johdon lähestymistapa”, jolloin tiedot esitetään samalla tavalla kuin sisäisessä raportoinnissa. Uusi standardi ei tule olennaisesti muuttamaan segmenteistä esitettävää informaatiota, koska konsernin aikaisemmin julkaisemat segmenttitiedot perustuivat konsernin sisäiseen raportointiin.
- *IFRIC 13, Kanta-asiakasohjelmat* (voimassa 1.7.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta määrittelee liike-

toimet, joissa tavaroita tai palveluita myydään asiakasuskollisuutta kannustavalla tavalla myyntisopimuksiksi, joissa on erotettavia osia. Asiakkaalta saatava suoritus kohdistetaan myyntisopimuksen eri komponenteille niiden käypiin arvoihin perustuen. IFRIC 13 -tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, sillä konserniyhtiöillä ei ole kanta-asiakasohjelmia.

- *IFRS 2:n Osakeperusteiset maksut- standardin muutokset* – Vesting Conditions and Cancellations (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutos edellyttää, että kaikki lopullista oikeutta synnyttämättömät ehdot otetaan huomioon myönnettyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypää arvoa määritettäessä. Lisäksi standardimuutoksessa tarkennetaan peruutusten käsittelyä koskevaa ohjeistusta. Tulkinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- *IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 32 Rahoitusinstrumentit*: esittämistapa -standardien muutokset – Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardien muutokset edellyttävät tietyt ominaisuudet täyttävien, lunastusvelvoitteisten oman pääoman ehtoisten rahoitusinstrumenttien (puttable financial instruments) luokittelua omaksi pääomaksi, kun ne tähän asti on käsitelty velkoina. Muutettujen standardien käyttöönotolla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- *Improvements to IFRSs* – (Annual Improvements 2007) (voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain ja konsernin arvion mukaan tulevat muutokset eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta.
- *Muutokset standardeihin IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* – Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate (voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutokset koskevat IFRS-ensisiirtymiä, eikä niillä siten ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- *IFRIC 11, IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet*. Tulkinta selventää omia osakkeita tai konserniyhtiöitä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omana pääomana maksettaviin tai käteisvaroina maksettaviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Tällä tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRIC 14, IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys*. Tulkintaa sovelletaan IAS 19 -standardin mukaisesti työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuspohjaisiin järjestelyihin ja muihin pitkäaikaisiin etuuspohjaisiin työsuhde-etuuksiin silloin, kun järjestelyyn liittyy vähimmäisrahastointivaatimus. Tulkinta myös tarkentaa tulevien palautusten tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennysten kautta taseeseen merkittävän omaisuuserän kirjaamisedellytyksiä. Tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- *IFRIC 15 Agreements for Contructions of Real Estate* (voimaan 1.1.2009). Tulkinnassa annetaan ohjeistusta siihen, miten standardia kiinteistöjen rakentamisesta syntyvien tuottojen kirjaamisessa on sovellettava, ja milloin tuotot kiinteistön rakentamishankkeesta voidaan tulouttaa. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen, koska konserni ei toimi rakennusallalla.
- *IFRIC 16 ”Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset”* (voimassa 1.10.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla alkaen). Tulkinta selventää nettosijoituksen suojauksen kirjanpitokäsittelyä. Sen mukaan suojauskentaa voidaan soveltaa valuuttakurssirisktiin joka syntyy ulkomaisen yksikön ja sen emoyhtiön toimintavaihtojen välillä, mutta ei riskiin, joka syntyy esittämismuutosten välillä. Lisäksi suojausinstrumentin haltija voi olla mikä tahansa konserniyhtiö. Suojauskohteeseen sovelletaan IAS 21:n ”Valuuttakurssien muutosten vaikutukset” vaatimuksia. Konserni soveltaa IFRIC 16:ta 1.1.2009 alkaen. Tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2010 seuraavat IASB:n julkistamat standardit:

- *IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen* (uudistettu 2008 ja voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.). Uudistettu standardi edellyttää edelleen hankintamenetelmän käyttöä yritysten yhteenliittymien käsittelyssä, kuitenkin eräillä merkittävillä muutoksilla. Esimerkiksi kaikki yritysten hankkimiseen liittyvät maksut tulee kirjata käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja erät ehdolliset vastikkeet arvostetaan hankinnan jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Liikearvo voidaan laskea perustuen emoyhtiön osuuteen nettovarallisuudesta tai se voi sisältää vähemmistöosuudelle kohdistetun liikearvon. Kaikki transaktiomenot kirjataan kuluksi. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämissä, joissa hankinta-ajankohta on ennen standardin pakollista käyttöönottoa ei oikaista.
- *IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* (muutettu 2008 ja voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

silla). Muutettu standardi edellyttää kaikkien vähemmistötransaktioiden kirjaamista omaan pääomaan, jos määräysvalta ei siirry. Näin ollen vähemmistötransaktiot eivät enää johda liikearvon eivätkä tulosvaikutteisen voiton tai tappion kirjaamiseen. Standardi määrittelee transaktioiden käsittelyn myös silloin, kun määräysvalta menetetään. Mahdollisesti jäljelle jäävä osuus hankinnan kohteessa arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Vastaava kirjauskäytäntöä sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrittysijoituksiin (IAS 28) ja yhteisyritysijoituksiin (IAS 31). Standardimuutoksen seurauksena tytäryrityksen tappiota voidaan kohdistaa vähemmistölle silloinkin, kun ne ylittävät vähemmistön sijoituksen määrän.

- *IAS 39 Rahoitusinstrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen – standardin muutos (Eligible Hedged Items, voimaan 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat suojauslaskentaa ja koska konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa ei standardimuutoksella ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.
- *IFRIC 12, Palvelutoimilupajärjestelyt*. Tulkinta koskee sopimusjärjestelyjä, joissa yksityinen taho osallistuu julkisten palveluiden kehittämiseen, rahoittamiseen, toteuttamiseen tai infrastruktuurin ylläpitoon. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
1. AINEELLISET HYÖDYKKEET, 1 000 euroa

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	7 766	368 385	440 469	3 490	44 978	865 088
Yritysten yhteenliittymät	29	38 660	33 809	5 601	3 750	81 849
Lisäykset	44	24 048	45 167	2 683	25 262	97 204
Vähennykset		-10 803	-16 149	-947	-23 088	-50 987
Kurssierot	-444	-6 887	-25 259	-59	-4 842	-37 491
Hankintameno 31.12.2008	7 395	413 403	478 037	10 768	46 060	955 663
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		-139 450	-268 811	-1 203		-409 464
Yritysten yhteenliittymät		-7 424	-22 773	-3 655		-33 852
Vähennykset		2 431	4 435	55		6 921
Poistot		-10 970	-33 624	-671		-45 265
Arvon alentumiset		-400				-400
Kurssierot		3 233	16 667	59		19 959
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		-152 580	-304 106	-5 415		-462 101
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	7 766	228 935	171 658	2 287	44 978	455 624
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	7 395	260 823	173 931	5 353	46 060	493 562
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	5 778	296 265	325 155	3 148	39 815	670 161
Yritysten yhteenliittymät	2 028	42 035	78 559		863	123 485
Lisäykset	61	31 288	52 601	844	50 252	135 046
Vähennykset	-7	-573	-13 418	-491	-45 764	-60 253
Kurssierot	-94	-630	-2 428	-11	-188	-3 351
Hankintameno 31.12.2007	7 766	368 385	440 469	3 490	44 978	865 088
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007		-111 506	-194 742	-1 143		-307 391
Yritysten yhteenliittymät		-18 668	-51 561			-70 229
Vähennykset		112	6 765	159		7 036
Poistot		-9 615	-30 592	-224		-40 431
Kurssierot		227	1 319	5		1 551
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007		-139 450	-268 811	-1 203		-409 464
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	5 778	184 759	130 413	2 005	39 815	362 770
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	7 766	228 935	171 658	2 287	44 978	455 624

Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuus sisältyy koneet ja kalusto -ryhmään, omaisuuden kirjanpitoarvo oli 3,4 milj. euroa (11,9 milj. euroa).

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	2008	2007
Rakennukset ja rakennelmat	10 687	
Koneet ja kalusto	570	
Yhteensä	11 257	

2. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 euroa

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara- merkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	168 829	60 241	17 809	246 879
Yritysten yhteenliittymät	18 386	12 164	2 320	32 870
Lisäykset			1 778	1 778
Vähennykset			-5 560	-5 560
Kurssierot	-20 924	-4 882	-177	-25 983
Hankintameno 31.12.2008	166 291	67 523	16 170	249 984
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-17 019	-2 356	-11 447	-30 822
Yritysten yhteenliittymät			-1 066	-1 066
Vähennysten poistot			3 843	3 843
Poistot		-531	-2 177	-2 708
Kurssierot	1 782	366	174	2 322
Kertyneet poistot 31.12.2008	-15 237	-2 521	-10 673	-28 431
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	151 810	57 885	6 362	216 057
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	151 054	65 002	5 497	221 553

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara- merkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	74 918	31 860	13 210	119 988
Yritysten yhteenliittymät	95 071	49 142	2 998	147 211
Lisäykset		5	1 696	1 701
Vähennykset		-19 669	-93	-19 762
Kurssierot	-1 160	-1 097	-2	-2 259
Hankintameno 31.12.2007	168 829	60 241	17 809	246 879
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	-17 265	-5 046	-6 707	-29 018
Yritysten yhteenliittymät			-2 516	-2 516
Vähennysten poistot		3 570	50	3 620
Poistot		-997	-2 274	-3 271
Kurssierot	246	117		363
Kertyneet poistot 31.12.2007	-17 019	-2 356	-11 447	-30 822
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	57 653	26 814	6 503	90 970
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	151 810	57 885	6 362	216 057

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvon ja tavaramerkkien, joiden vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, kohdistaminen	Liikearvo		Tavaramerkit	
	2008	2007	2008	2007
Atria Suomi	3 722	3 722		
Atria Skandinavia	124 524	130 134	48 666	47 874
Atria Venäjä	10 746	12 054	5 188	5 952
Atria Viro	12 062	5 900	3 935	2 857
Yhteensä	151 054	151 810	57 789	56 683

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Arvonalentumistestausta

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muut-tajat ovat myyntituotot, ainemarginaali ja liikevoitto, jotka ovat määritetty edellisten vuosien toteutumaan ja viiden vuoden suunnitelmaan pohjautuen.

Käytetty, ennen veroja määritetty diskonttokorko on Suomessa 6,0 % (5,6%), Skandinaviassa 6,1 % (5,6%), Venäjällä 10,8 % (9,9 %) ja Baltiassa 8,1 % (5,6 %).

Diskonttauskorko ennen veroja on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä Venäjällä tasaista 5 %:n ja muualla 1 %:n kasvutekijää. Käytetty kasvu-tekijä ei ylitä toimialan pitkän aikajänteen toteutunutta kasvua.

Arvonalentumistestausten perusteella ei ole ollut tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Arvonalentumistestausten herkkyyksianalysien perusteella ei ole odotettavissa merkittäviä arvonalentumistappioita.

3. OSUUDET YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ, 1 000 euroa

Osuedet yhteis- ja osakkuusyrityksissä		2008	2007			
Yhteisyrityksissä:						
Tilikauden alussa		746	524			
Osuus kauden tuloksesta		143	-105			
Lisäykset			354			
Saadut osingot			-27			
Tilikauden lopussa		889	746			
Osakkuusyrityksissä:						
Tilikauden alussa		4 982	4 472			
Osuus kauden tuloksesta		430	488			
Muut muutokset		-95	120			
Saadut osingot		-69	-98			
Tilikauden lopussa		5 248	4 982			
Yhteensä		6 137	5 728			
Yhteis- ja osakkuusyritykset	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ Tappio	Omistus- osuus (%)
2008						
Best-In Oy	Kuopio	1 693	925	4 778	64	50,0
Findest Protein Oy	Kaustinen	3 862	2 343	4 470	63	16,6
Finnpig Oy -konserni	Seinäjoki	2 467	2 001	2 771	142	50,0
Foodwest Oy	Seinäjoki	996	278	1 783	15	33,5
Honkajoki Oy -konserni	Honkajoki	12 944	9 233	18 298	428	47,8
OÜ LKT Invest	Valga Viro	11	3			26,0
LTK osuuskunta	Hämeenlinna	9 648	2 077	23 735	505	40,7
Länsi-Kalkkuna Oy	Säkylä	3 647	3 148	27 039	79	50,0
Tuoretie Oy	Helsinki	6 454	5 526	48 367	23	33,3
2007						
Best-In Oy	Kuopio	1 083	378	4 610	143	50,0
Findest Protein Oy	Kaustinen	4 201	2 913	3 775	112	40,6
Finnpig Oy -konserni	Seinäjoki	2 854	1 909	2 033	-371	50,0
Foodwest Oy	Seinäjoki	891	187	1 625	27	33,5
Honkajoki Oy	Honkajoki	10 248	7 586	16 204	190	47,8
OÜ LKT Invest	Valga Viro	11	3			26,0
LTK osuuskunta	Hämeenlinna	9 225	1 982	22 149	834	40,7
Länsi-Kalkkuna Oy	Säkylä	3 406	2 986	22 952	9	50,0
Tuoretie Oy	Helsinki	6 646	5 741	45 111	1	33,3

4. MUUT RAHOITUSVARAT, 1 000 euroa

	2008	2007
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 111	2 959

Sisältää noteraamattomia ja noteerattuja osakkeita euromääräisenä.

Myytavissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu realisoituneita myyntivoittoja rahoitustuottoihin 1,7 miljoonaa euroa. Käyvän arvon muutokset on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

5. LAINASAAMISET JA MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET, 1 000 euroa

	Tasearvot 2008	Tasearvot 2007
Lainasaamiset	9 302	11 744
Muut saamiset	6 157	346
Siirtosaamiset	2	
Yhteensä	15 461	12 090

Pitkäaikaiset saamiset jakaantuivat valuuttoihin seuraavasti:

EUR	9 345	11 787
SEK	527	303
RUR	5 899	
Yhteensä	15 461	12 090

Käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti tasearvoista.

6. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 euroa

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2008	1.1.2008	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kurssierot	Ostetut /myydyt tytäryritykset	31.12.2008
Laskennalliset verosaamiset:					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	213	-213			0
Vahvistetut tappiot		386			386
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	65	-32			33
Poistoerot ja vapaaeht. varaukset	347	939	-45		1 241
Muut erät	443	18		73	534
Yhteensä	1 068	1 098	-45	73	2 194

Laskennalliset verovelat:

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	-14 949	1 293	1 536	-4 364	-16 484
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	-27 817	-73	1 777	-120	-26 233
Muut erät		393	45	-121	317
Yhteensä	-42 766	1 613	3 358	-4 605	-42 400

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2007	1.1.2007	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kurssierot	Ostetut /myydyt tytäryritykset	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset:					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	31	182			213
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	88	-23			65

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2007	1.1.2007	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kurssierot	Ostetut /myytyt tytäryritykset	31.12.2007
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	3	346	-2		347
Käyvän arvon muutokset	377	-380	3		0
Muut erät		-1 018	28	1 433	443
Yhteensä	499	-893	29	1 433	1 068
Laskennalliset verovelat:					
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	-6 938	76	68	-8 155	-14 949
Poistoerot ja varaukset	-19 968	2 100	-10	-9 939	-27 817
Yhteensä	-26 906	2 176	58	-18 094	-42 766

7. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 euroa

	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	37 203	27 491
Biologiset hyödykkeet	6 156	2 872
Keskeneräiset tuotteet	17 988	14 560
Valmiit tuotteet	48 871	41 894
Muu vaihto-omaisuus	3 047	496
Yhteensä	113 265	87 313

8. MYyntISAAMISET JA MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET 1 000 euroa

	2008	2007
Myyntisaamiset	186 734	166 358
Lainasaamiset	386	4 496
Laskennalliset verosaamiset		443
Muut saamiset	21 085	4 722
Siirtosaamiset	16 961	6 487
Yhteensä	225 166	182 506
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	6 655	2 244
Yhteensä	231 821	184 750

Myyntisaamiset sisältävät eläintilityksistä kuitattavia rehu- ja eläinvälityssaatavia 45 miljoonaa euroa. Muilta osin myyntisaatavat ovat pääosin keskusliikkeiltä, eikä niihin sisälly merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat ostolaskujen menoennakoista, vuokrasaatavista ja verojaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät:	2008	Luottotappiot	Netto 2008
Erääntymättömät	158 810		158 810
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	21 073	-1 097	19 976
30 - 60 päivää	2 478	-179	2 299
61 - 90 päivää	1 157	-32	1 125
Yli 90 päivää	6 347	-1 823	4 524
Yhteensä	189 865	-3 131	186 734

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät:	2007	Luottotappiot	Netto 2007
Erääntymättömät	139 722		139 722
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	18 881		18 881
30–60 päivää	1 991	-5	1 986
61–90 päivää	1 376	-196	1 180
Yli 90 päivää	5 307	-718	4 589
Yhteensä	167 277	-919	166 358
Lyhytaikaiset saamiset jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:	2008	2007	
EUR	132 743	112 437	
SEK	50 023	51 072	
RUR	37 035	10 191	
DKK	5 860	4 605	
PLN	687	2 968	
EEK	3 986	2 393	
USD	1 389	1 068	
Muut	98	16	
Yhteensä	231 821	184 750	

9. RAHAVARAT, 1 000 euroa

	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitilit	37 138	35 592

10. OMA PÄÄOMA, 1 000 euroa

Osakkeet ja osakepääoma

Osakkeet jakautuvat A- ja KII -sarjoihin, jotka eroavat toisistaan äänimäärällä. A-sarjan osakkeilla on yksi ääni per osake ja KII-sarjan osakkeella kymmenen ääntä per osake. A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 10 prosentin osinkoon osakkeen nimellisarvosta, minkä jälkeen KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 10 prosenttiin asti nimellisarvosta. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon. Osakkeiden nimellisarvo on 1,70 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	A-sarja	KII-sarja	Yhteensä
1.1.2007	13 889	9 204	23 093
Osakeanti 18.5.2007 ja 30.5.2007	5 175		5 175
31.12.2007	19 064	9 204	28 268
31.12.2008	19 064	9 204	28 268

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:

Ylikurssirahasto:

Ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa osakemerkinnöistä saatujen rahasuoritusten järjestelyn ehtojen mukaan ylikurssirahastoon kirjattu osuus.

Omat osakkeet:

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin emoyhtiö Atria Oyj osti vuoden 2008 aikana pörssistä 82 417 osaketta, joiden hankintameno oli 0,9 miljoonaa euroa. Hankituista osakkeista 35 260 kappaletta luovutettiin konsernin avainhenkilöille osana konsernin osakepalkkiojärjestelmää.

jatkuu »

» jatkuu

Käyvän arvon rahasto:

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP):

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimemomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan sekä osakepalkkiojärjestelmän perusteella ansaittujen osakkeiden arvon myöntämispäivän mukaisella kurssilla.

Muuntoerot:

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma	2008	2007
Voitto edellisiltä tilikausilta	51 781	46 488
Omat osakkeet	-542	
Tilikauden voitto	23 293	25 080
Yhteensä	74 532	71 568
Tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko	2008	2007
Osinko/osake, EUR	0,70	0,595
Emoyhtiön jakama osinko	19 787	13 740

29.4.2009 pidettävässä yhtiökokouksessa hallitus ehdottaa osinkoa jaettavaksi 0,20 euroa osakkeelta yhteensä 5 653 546 euroa.

11. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT, 1 000 euroa

Atria Yhtymä Oyj:n hallitus on 27.6.2007 päättänyt ottaa käyttöön osakepalkkiojärjestelmän osaksi yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on kolme yhden vuoden pituista ansaintajaksoa, jotka alkavat 1.1.2007, 1.1.2008 ja 1.1.2009 ja päättyvät 31.12. mainittuina vuosina. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä todetaan ansaittujen tavoitteiden toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen huhtikuun loppuun mennessä. Koko järjestelmän perusteella annetaan enintään 300.300 osaketta ja rahaa se määrä, joka tarvitaan osakkeista aiheutuviin veroihin ja veroluonteisiin maksuihin osakkeiden antamishetkellä. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet vuosittain erikseen kullekin ansaintajaksolle. Järjestelmän perusteella ansaittuja osakkeita ei saa luovuttaa tai muutoin käyttää kahden vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä (sitouttamisjakso). Avainhenkilön on palautettava palkkiona maksetut osakkeet vastikkeetta viipymättä yhtiölle, jos hänen työsuhteensa konserniin kuuluvaan yhtiöön päättyy sitouttamisjakson aikana.

Ansaintajaksot	2008	2007
Myöntämispäivä	14.2.2008	27.6.2007
Ansaintajakso alkaa	1.1.2008	1.1.2007
Ansaintajakso päättyy	31.12.2008	31.12.2007
Palkkiona osakkeita enintään, kpl	100 100	100 100
Osakkeiden vapautuminen	31.12.2010	31.12.2009
Henkilöitä, kpl	42	36
Ansaintakriteerit:		
- Operatiivinen liikevoitto-%	50 %	50 %
- ROCE	50 %	50 %
Ansaintakriteerien toteuma, %	0 %	43 %
Osakepalkkioita jaettu, kpl	0	35 260
Osakkeen hinta myöntämishetkellä, €	15,30	25,22
Osakkeen hinta tilinpäätöspäivänä, €	11,60	17,35
Osakepalkkiojärjestelmän vaikutus tilikauden tulokseen	2008	2007
Järjestelyn vaikutukset tilikauden voittoon	272	903
Rahana suoritettavien osakeperusteisen järjestelyn velat	221	642

12. KOROLLISET RAHOITUSVELAT, 1 000 euroa

	2008 Tasearvot	2007 Tasearvot
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	80 000	90 000
Lainat rahoituslaitoksilta	195 614	82 160
Eläkelainat	40 107	4 582
Muut velat	3 000	6 954
Rahoitusleasingvelat	2 091	10 385
Yhteensä	320 812	194 081
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	10 000	10 000
Lainat rahoituslaitoksilta	45 434	77 165
Yritystodistukset	64 800	30 000
Eläkelainat	2 857	21
Muut velat	3 349	7 859
Rahoitusleasingvelat	1 148	2 744
Yhteensä	127 588	127 789
Korolliset velat yhteensä	448 400	321 870
Kiinteäkorkoisia	24,6 %	17,5 %
Vaihtuvakorkoisia	75,4 %	82,5 %
Keskikorko	4,86%	4,52%
Pitkäaikaiset velat erääntyvät seuraavasti		
	2008	2007
2009		28 351
2010	30 698	20 556
2011	30 800	8 050
2012	124 752	6 247
2013	77 933	75 150
2014	44 498	
Myöhemmin	12 131	55 727
Yhteensä	320 812	194 081
Korolliset velat jakaantuvat valuuttoihin seuraavasti		
	2008	2007
EUR	229 675	106 073
SEK	156 066	149 957
DKK	25 169	25 649
RUB	2 626	15 198
EEK	30 730	20 902
USD	2 155	4 091
LTL	1 979	
Yhteensä	448 400	321 870

EUR, SEK ja EEK vertailutiedot vuodelta 2007 on korjattu vastaamaan 2008 laskentatapaa, joka kuvaa korollisten velkojen määrää valuutoittain valuutanvaihtosopimukset huomioiden.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	2008	2007
Alle vuoden kuluessa	1 080	3 221
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	2 346	8 532
Yli viiden vuoden kuluttua		3 249
Yhteensä	3 426	15 002
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo	2008	2007
Alle vuoden kuluessa	1 148	2 744
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	2 091	7 321
Yli viiden vuoden kuluttua		3 064
Yhteensä	3 239	13 129
Tulevaisuudessa kertyvä korko	187	1 873
Yhteensä	3 426	15 002

13. OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 EUR

	2008	2007
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Eläkevelvoitteet	129	252
Muut velat	25	
Yhteensä	154	252
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	117 103	79 315
Saadut ennakot	955	510
Muut velat	39 435	24 878
Siirtovelat	49 738	52 448
Lyhytaikaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	648	101
Yhteensä	207 879	157 252
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista ja velkojen korkojaksotuksista.		
Pitkäaikaiset velat jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:	2008	2007
EUR	129	252
EEK	25	
Yhteensä	154	252
Lyhytaikaiset velat jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:	2008	2007
EUR	102 956	86 719
SEK	57 050	51 327
RUR	19 932	7 276
EEK	6 122	3 988
DKK	5 922	3 623
LTL	16	1 596
PLN	259	1 516
USD	15 565	1 205
GBP	7	2
Yhteensä	207 829	157 252

14. SEGMENTTI-INFORMAATIO, 1 000 euroa

Konserni raportoi ensisijaisena segmenttiraporttinaan maantieteelliset segmentit, jotka perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Konsernilla on tunnistettavissa neljä maantieteellistä segmenttiä, jotka poikkeavat markkinoiden toiminnan kannalta olennaisesti toisistaan. Nämä ovat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä sekä Atria Baltia. Lisäksi konsernikulut ilmoitetaan erikseen erässä kohdistamattomat. Konsernikuluihin sisältyy pääasiassa henkilöstö- ja hallintokuluja sekä osakepalkkiojärjestelmästä aiheutuvia kustannuksia. Segmentin varoina ja velkoina on käsitelty sellaiset erät, jotka ovat välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Atrian luovuttua tukkukaupasta Ruotsissa vuonna 2007 konsernilla on vain yksi liiketoimintasegmentti, lihateollisuus. Segmenttien välinen kauppa tapahtuu käypään markkinahintaa.

31.12.2008 päättyynyt tilikausi					Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
Maantieteelliset segmentit	Suomi	Skandinavia	Venäjä	Baltia			
Liikevaihto							
Ulkoinen	781 873	448 933	93 849	32 281			1 356 936
Sisäinen	16 017	6 269				-22 286	0
Liikevaihto yhteensä	797 890	455 202	93 849	32 281		-22 286	1 356 936
Liikevoitto	33 870	14 403	-3 374	-3 815	-2 667		38 417
Rahoitustuotot ja -kulut							-22 317
Osuus yhteis- ja osakkuusyritysten tuloksesta	573						573
Tuloverot							-5 260
Tilikauden voitto							11 413
Varat							
Segmentin varat	527 448	368 478	187 185	68 556		-23 305	1 128 362
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksissä	6 135			2			6 137
Varat yhteensä	533 583	368 478	187 185	68 558		-23 305	1 134 499
Velat	263 706	268 252	144 091	44 309		-20 729	699 629
Investoinnit	23 856	41 783	68 587	18 411			152 637
Poistot	29 353	11 706	3 246	2 761			47 066
Arvonalentumiset	400	55		14			469
31.12.2007 päättyynyt tilikausi					Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
Maantieteelliset segmentit	Suomi	Skandinavia	Venäjä	Baltia			
Liikevaihto							
Ulkoinen	731 644	448 263	65 566	26 714			1 272 187
Sisäinen	17 927	9 561		17		-27 505	0
Liikevaihto yhteensä	749 571	457 824	65 566	26 731		-27 505	1 272 187
Liikevoitto	43 128	54 941	4 319	-4 353	-3 489		94 546
Rahoitustuotot ja -kulut							-14 325
Osuus yhteis- ja osakkuusyritysten tuloksesta	384						384
Tuloverot							-12 960
Tilikauden voitto							67 645
Varat							
Segmentin varat	504 249	373 356	78 750	48 078		-9 424	995 009
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksissä	5 726			2			5 728
Varat yhteensä	509 975	373 356	78 750	48 080		-9 424	1 000 737
Velat	186 575	259 780	54 427	34 086		-10 155	524 713
Investoinnit	28 579	213 925	32 965	8 623			284 092
Poistot	27 347	12 171	2 275	2 031			43 824
Arvonalentumiset				705			705

15. HANKITUT LIKETOIMINNOT

2008	Hankintapäivä	Omistusosuus, %	Kotipaikka
AB Ridderheim & Grönvall	1.7.2008	100	Ruotsi
Tytäryhtiöt:			
Ridderheims Delikatesser AB		100	Ruotsi
Smakfabriken i Göterborg AB		100	Ruotsi
KB Joddlaren		100	Ruotsi
Ridderheims Delikatesser i Norge AS	1.7.2008	100	Norja

Atria Skandinavia keskittyy strategiansa mukaisesti korkeamman jalostusasteen tuotteisiin, mihin myös Ridderheimsin yritysosto tähtää. Yrityshankinnan myötä Atria vahvistaa asemaansa tuoreissa herkuttelutuotteissa, joka on tällä hetkellä yksi päivittäistavara-kaupan nopeimmin kasvavista segmenteistä.

AB Ridderheims Delikatesser on perustettu vuonna 1987 ja yhtiön tuotevalikoimaan kuuluvat mm. olutmakkarat, kinkut, juustot, säilykkeet ja tapaslisukkeet. Ridderheims on alallaan tunnettu, vahva ja innovatiivinen tuotemerkki. Yhtiö toimii Göteborgissa ja sillä on 110 työntekijää.

Tavoitteena on yhdistää Ridderheimsin ja Falbygden Ostin tuotevalikoimat Atria Deliksi. Yhdistyminen luo Pohjoismaiden monipuolisimman ja laadukaimman tuoreiden herkuttelutuotteiden valikoiman ja kasvattaa molempien yritysten asemaa vientimarkkinoilla. Nykyisin Ridderheims vie tuotteitaan yhteentoista maahan, mutta kaupan myötä yrityksen edellytykset myynnin kasvuun Ruotsissa ja viennin lisäämiseen paranevat, sillä Atrialla on vahva asema ja jakeluverkosto Suomessa, Tanskassa, Baltian maissa ja Venäjällä. Samalla Ridderheimsin jakeluverkosto mahdollistaa Falbygden Ostin tuotteiden viennin kasvun.

Yrityskaupan myötä saavutetaan myös säästöjä, kun Ridderheimsin alihankkijoilta ostettavien tuotteiden valmistusta siirretään Atrian tehtaisiin.

Ridderheims liikevaihto edellisellä tilikaudella oli 54,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto 1,9 miljoonaa euroa.

1 000 EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	5 887	5 887
Liikearvo	13 918	
Muut aineettomat hyödykkeet	8 131	
Sijoitukset	76	76
Vaihto-omaisuus	2 979	2 979
Saamiset	5 532	5 720
Rahavarat	2 565	2 565
Varat yhteensä	39 088	17 227
Laskennallinen verovelka	3 670	1 393
Korolliset rahoitusvelat	2 691	2 691
Muut velat	7 041	7 041
Velat yhteensä	13 402	11 125
Nettovarot	25 686	6 102
Kauppahinta	25 686	
Hankittujen yritysten rahavarat	2 565	
Rahavirtavaikutus	23 121	

2008	Hankintapäivä	Omistusosuus, %	Kotipaikka
AS Vastse-Kuuste Lihätööstus	31.7.2008	100	Viro
AS Wõro Kommerts	31.7.2008	100	Viro

AS Vastse-Kuuste Lihätööstus valmistaa erilaisia leivänpäällisiä, ruokamakkaraita, kestromakkaraita ja kuluttajapakattua lihaa. Yhtiöllä on oma teurastamo ja lihanleikkaamo. Vastse-Kuusten liikevaihto vuonna 2007 oli 8,8 miljoonaa euroa ja se on perustettu vuonna 1994. Sen kokonaismarkkinaosuus on arvossa mitattuna 6 % (lähde: AC Nielsen 2008). Työntekijöitä yrityksellä on noin 140. Vastse-Kuuste on viime vuosina investoinut tuotantolaitoksen modernisointiin ja kapasiteetin lisäämiseen. Myös markkina-asema on vahvistunut uusien investointien myötä. Erityisesti leivänpäällisissä yrityksellä on vahva asema Viron markkinoilla. Tuotantolaitos sijaitsee Etelä-Virossa, Vastse-Kuustessa.

AS Wõro Kommerts on vuonna 1993 perustettu lihavalmistajien tuotantoon erikoistunut yritys. Wõron tuotevalikoimaan kuuluvat savustetut makkarat ja lihavalmistet, keittomakkarat, grillimakkarat ja nakit. Yhtiön kokonaismarkkinaosuus arvossa mitattuna on 13 % (lähde: AC Nielsen 2008). Wõro on kokonaismarkkinaosuudeltaan Viron toiseksi suurin lihanjalostusyhtiö. Se on viime vuosina aktiivisesti panostanut tuotelaadun ja brändien kehittämiseen. Vuonna 2007 sen liikevaihto oli 9,9 miljoonaa euroa ja työntekijöitä on noin 170. Yhtiöllä on tuotantolaitos Ahjassa Tarton läheisyydessä ja jakelukeskus Tartossa. Tuotantolaitos on rakennettu vuosituhannen vaihteessa ja tuotantokalusto on moderni.

Yrityksillä Atria täydentää ja laajentaa nykyistä tuotevalikoimaansa vähittäiskaupan asiakkailleen Virossa. AS Valga Lihätööstus liiketoiminnat yhdessä Wõron ja Vastse-Kuusten kanssa muodostavat Viron lihanjalostusmarkkinoiden toiseksi suurimman toimijan, jonka liikevaihto on noin 42 miljoonaa euroa. Toimintojen yhdistämisellä saavutetaan merkittäviä synergiahyötyjä ja vahvempi jalansija markkinoilla.

Yhtiöiden liikevaihto edellisellä tilikaudella oli 18,7 miljoonaa euroa ja liikevoitto 0,9 miljoonaa euroa.

1 000 EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 814	4 814
Liikearvo	6 163	
Muut aineettomat hyödykkeet	3 537	
Vaihto-omaisuus	1 134	1 134
Saamiset	1 965	1 965
Rahavarat	2 630	2 630
Varat yhteensä	20 243	10 543
Laskennallinen verovelka	743	
Korolliset rahoitusvelat	1 135	1 135
Muut velat	2 873	2 873
Velat yhteensä	4 751	4 008
Netto varat	15 492	6 535
Kauppahinta	15 492	
Hankittujen yritysten rahavarat	2 630	
Rahavirtavaikutus	12 862	

2008	Hankintapäivä	Omistusosuus, %	Kotipaikka
000 MPZ Campomos	15.10.2008	100	Venäjä
Tytäryhtiöt:			
000 CampoFerma		100	Venäjä
000 CampoFoods St. Petersburg		100	Venäjä
000 CampoFoods Moscow		100	Venäjä

Atria laajensi liiketoimintaansa Venäjällä ostamalla Moskovan ja Pietarin alueilla toimivan 000 MPZ Campomos lihanjalostusyhtiön. Campomosin päätuotteita ovat lihavalmistet ja pizzat. Yhtiö on myös laajentamassa tuotevalikoimaansa kuluttajapakattuun lihaan. Campomosilla on tuotantolaitos ja logistiikkakeskus Moskovassa ja jakeluterminaali Pietarissa. Lisäksi yhtiöllä on uusi 2.500 emakon yhdistelmäsiikala. Campomosin päämarkkina-alue on Moskova, mutta sillä on myös hyvä asema Pietarissa ja eräissä muissa suurkaupungeissa. Campomosin liikevaihto vuonna 2007 oli noin 75 miljoonaa euroa. Yhtiön 2000-luvun alun hyvä tuloskehitys on taantunut ja yhtiö on tehnyt tappiota viime vuosina. Yhtiöllä on moderni ja hyvässä kunnossa oleva tuotantolaitteisto.

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Campomosin oston myötä Atria saa merkittävän osuuden Moskovan alueen modernissa vähittäiskaupassa ja vahvistaa edelleen markkinajohtajuuttaan Pietarissa. Campomos on perustettu vuonna 1989 ja yrityksellä on noin 1.000 työntekijää. Rungas puolet myynnistä tulee Moskovan alueelta ja loput Pietarista ja muista suurkaupungeista. Campomos oli espanjalaisen julkisesti noteeratun Campofrio Alimentacion S.A.:n tytäryhtiö ja se oli ensimmäinen Venäjälle etabloitunut lihanjalostusyhtiö.

Yhtiön päätuotemerkki on CampoMos ja sen tunnettuus Venäjällä on hyvä. Erityisesti CampoMos-nakit ovat tunnettu tuote Venäjällä. Lisäksi yhtiöllä on valikoimassaan erilaisia premium-luokan liha- ja kalatuotteita. Viime vuosina Campomos on laajentanut tuotevalikoimaansa valmisruokiin ja palvelutiskituotteisiin.

Moskovan alueen yli 17 miljoonaa kuluttajaa ja modernin vähittäiskaupan nopea kasvu yhdistettynä Campomosin tunnettuihin ja korkealaatuisiin tuotteisiin sekä hyvään markkina-asemaan modernissa vähittäiskaupassa tarjoavat Atrialle erinomaisen jalansijan Moskovan alueen kasvavilla markkinoilla

1 000 EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	44 074	44 074
Liiketoiminta	276	1 310
Muut aineettomat hyödykkeet	2 365	576
Vaihto-omaisuus	13 589	13 589
Myyntisaamiset	15 404	15 404
Muut saamiset	15 920	15 920
Rahavarat	1 000	1 000
Varat yhteensä	92 628	91 873
Laskennallinen verovelka	1 041	612
Korolliset rahoitusvelat	51 687	51 687
Muut velat	33 622	33 622
Velat yhteensä	86 350	85 921
Netto varat	6 278	5 952
Kauppahinta	6 278	
Hankittujen yritysten rahavarat	1 000	
Rahavirtavaikutus	5 278	

2007	Hankintapäivä	Omistusosuus, %	Kotipaikka
AB Sardus	1.4.2007	100	Ruotsi
Tytäryhtiöt:			
3-Stjernet A/S		100	Tanska
Alf Eliassons Kött & Chark AB		100	Ruotsi
AB Carl A Carlson Charkuterier		100	Ruotsi
Charkdelikatesser Produktion AB		100	Ruotsi
Delikatess Skinkor AB		100	Ruotsi
Falbygdens Ostnederlag AB		100	Ruotsi
Filos AB		100	Ruotsi
G A Carlsson AB, Gea 's		100	Ruotsi
Gourmet Service i Årsta AB		100	Ruotsi
Moheda Chark AB		100	Ruotsi
Norrbooda Charkuterifabrik AB		100	Ruotsi
Pastejköket Produktion AB		100	Ruotsi
Sardus Chark & Deli AB		100	Ruotsi
Sardus Foodpartner AB		100	Ruotsi
Sardus Inköp AB		100	Ruotsi
Sardus International A/S		100	Tanska
Sardus IT AB		100	Ruotsi
Sardus Lätta Måltider Halmstad AB		100	Ruotsi
Sardus Lätta Måltider Holding AB		100	Ruotsi

Sardus Lätta Måltider Stockholm AB	100	Ruotsi
Sardus Lätta Måltider Östersund AB	100	Ruotsi
AB Sven Lindbergs Charkuterifabrik	100	Ruotsi

Atria Lithells Meat & Fast Food AB hankki omistukseensa 1.4.2007 ruotsalaisen AB Sardusin. Hankinta liittyy osana Atrian pyrkimykseen kehittää Itämeren alueen johtavaksi elintarvikeyritykseksi. Elintarviketeollisuus on parhaillaan rakennemuutoksen ja yhdentymiskehityksen kohteena, ja suuria toimijoita on rajallinen määrä. Atrian ja Sardusin yhdistäminen vahvistaa molempien yhtiöiden kykyä vastata yhdentyvien markkinoiden asettamiin uusiin haasteisiin. Yhdessä yhtiöt muodostavat vahvemman ja toisiaan täydentävän toimijan, jolla on laaja valikoima vahvoja tuotemerkkejä. Yhdistymisen odotetaan tuottavan synergiaetuja mm. tuotekehityksessä, hankinnassa, logistiikassa, tuotannossa ja markkinoinnissa. Laajempi tuotevalikoima ja synergiaedut muodostavat kasvun päätekeijät, jotka vahvistavat kummankin yhtiön tuotemerkkejä ja tuoteryhmiä. Sardusin liikevaihto vuonna 2006 oli noin 230 miljoonaa euroa, liikevoitto 9 miljoonaa euroa ja henkilökunnan määrä noin 1 000.

1 000 EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistä- mistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	53 037	53 037
Liikearvo	93 659	42 036
Muut aineettomat hyödykkeet	48 329	3 379
Sijoitukset	906	906
Vaihto-omaisuus	25 300	25 300
Saamiset	30 403	30 403
Rahavarat	3 904	3 904
Varat yhteensä	255 538	158 965
Laskennallinen verovelka	20 402	9 187
Korolliset velat	80 219	79 366
Muut velat	30 401	30 401
Velat yhteensä	131 022	118 954
Netto varat	124 516	40 011
Kauppahinta	124 515	
Hankittujen yritysten rahavarat	3 904	
Rahavirtavaikutus	120 611	

2007	Hankintapäivä	Omistusosuus, %	Kotipaikka
Stam Sp Z.o.o	30.5.2007	100	Puola
Liha-Pouttu Oy	1.10.2007	100	Suomi

Ruotsissa Atria Concept AB hankki omistukseensa puolalaisen agentuuriyhtiö Stamin, jonka kanssa Atria on jo pitkään tehnyt yhteistyötä Puolassa. Atria Concept AB haluaa edelleen vahvistaa asemaansa sekä Puolassa että naapurimaissa Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Tavoitteena on paikallisen asiantuntemuksen paremmalla hyödyntämisellä kaksinkertaistaa liikevaihto 6 miljoonaan euroon vuoden 2009 loppuun mennessä.

Atria Suomi Oy hankki omistukseensa Liha-Pouttu Oy:n koko osakekannan. Kaupan kohteena olivat Liha-Pouttu Oy:n lihanhankinta-, teurastus- ja lihaleikkuutoiminnot. Kilpailuvirasto hyväksyi yrityskaupan 21.9.2007 ja osakekauppa vahvistettiin 1.10.2007.

Kaupan ulkopuolelle jäi kuluttajapakatun lihan pakkaaminen. Kaupan yhteydessä Atria ja Pouttu tekivät yhteistyösopimuksen koskien lihan toimituksia Atrialta Jaloste-Pouttu Oy:lle. Kaupan myötä Atria lisää kustannustehokkuutta lihanhankinnassa ja leikkuutoiminnoissa hankintavolyymien kasvaessa 140 miljoonasta kilosta noin 155 miljoonaan kiloon. Liha-Poutun hankinnasta johtuen Atria Suomi Oy:n liikevaihdon ennakoidaan kasvavan noin 25 miljoonaa euroa vuodessa.

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Stam ja Liha-Pouttu yhteensä:

1 000 EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistä- mistä
Aineelliset hyödykkeet	219	219
Liikearvo	1 413	
Muut aineettomat hyödykkeet	1 295	26
Sijoitukset	153	153
Vaihto-omaisuus	460	460
Lyhytaikaiset saamiset	5 199	5 199
Rahavarat	201	201
Varat yhteensä	8 940	6 258
Laskennallinen verovelka	330	
Muut velat	4 389	4 396
Velat yhteensä	4 719	4 396
Nettovarat	4 221	1 862
Kauppahinta	4 221	
Hankittujen yritysten rahavarat	201	
Rahavirtavaikutus	4 020	

16. MYYDYT LIIKETOIMINNOT

2007	Myyntipäivä	Omistus- osuus %	Kotipaikka
Svensk Snabbmat för Storkök AB	31.5.2007	57,2	Ruotsi

Tytäryhtiöt:

- Hedmans AB
- Fruk och Matgrossisten i Söderhamn AB
- Matgrossisten i Skellefteå AB
- Norrsäljarna AB

Atria myi omistusosuutensa ruotsalaisesta tytäryhtiöstään Svensk Snabbmat för Storkök AB:sta Euro Cater A/S:lle. Snabbmat on HoReCa-lähtitukkulii-
ke, jonka osakkeista Atria omisti 57,2 prosenttia. Atria kirjasi kaupasta lähes 35 miljoonan euron myyntivoiton.

Snabbmat on mukana konsernin luvuissa 31.5.2007 saakka.

Svensk Snabbmat för Storkök AB:n tulos	1.1 - 31.5.2007	1.1 - 31.12.2006
Liikevaihto	85 073	146 879
Liikevoitto	1 658	4 562
Tulos ennen veroja	1 387	4 547
Varat ja velat myyntihetkellä:	31.5.2007	
Varat	54 028	
Velat	43 465	

17. LIIKEVAIHTO, 1 000 EUROA

	2008	2007
Tuotot tavaroiden myynnistä	1 341 547	1 257 498
Tuotot palveluista	7 382	6 380
Muut tuotot	8 007	8 309
Yhteensä	1 356 936	1 272 187

18. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 euroa

	2008	2007
Vuokratuotot	176	167
Käyttöomaisuuden myyntituotot		35 185
Muut	3 509	2 716
Yhteensä	3 685	38 068

19. AINEIDEN JA TARVIKKEIDEN KÄYTTÖ, 1 000 euroa

	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	833 786	746 271
Varaston muutos	2 087	-2 345
Ulkopuoliset palvelut	26 002	24 711
Yhteensä	861 875	768 637

20. TYÖSUHDE-ETUUKSET, 1 000 euroa

Työsuhte-etuuksista johtuvat kulut	2008	2007
Palkat	181 035	169 866
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	26 263	22 627
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	-123	-89
Muut henkilösivukulut	33 408	35 076
Yhteensä	240 583	227 480
Konsernin henkilökunta keskimäärin segmentteittäin	2008	2007
Suomi	2 378	2 394
Skandinavia	1 691	1 768
Venäjä	1 525	1 278
Baltia	541	507
Yhteensä	6 135	5 947

21. POISTOT JA ARVONALENTUMISET, 1 000 euroa

Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin	2008	2007
Poistot		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	10 605	9 655
Koneet ja kalusto	33 137	30 699
Muut aineelliset hyödykkeet	686	176
Yhteensä	44 428	40 530
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	374	1 019
Muut aineettomat hyödykkeet	2 264	2 275
Yhteensä	2 638	3 294
Yhteensä	47 066	43 824
Arvonalentumiset		
Rakennukset	469	
Muut aineelliset hyödykkeet		129
Vaihto-omaisuus		576
Yhteensä	469	705
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	47 535	44 529

22. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 euroa

	2008	2007
Vuokrat	8 045	7 741
Energiakustannukset	26 682	22 743
Kuljetuskustannukset	17 992	17 951
Muut	129 601	134 139
Yhteensä	182 320	182 574

23. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT, 1 000 euroa

	2008	2007
Tilintarkastuspalkkiot	491	384
Todistukset ja lausunnot		78
Veroneuvonta	21	12
Muut palkkiot	19	239
Yhteensä	531	713

24. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT, 1 000 euroa

	2008	2007
Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja	9 905	8 428

25. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 euroa

	2008	2007
Rahoitustuotot:		
Korkotuotot lainasaamisista	4 931	4 915
Valuuttakurssivoitot lainasaamisista	31 852	845
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	25	68
Muut rahoitustuotot	898	240
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	6 655	2 244
Yhteensä	44 361	8 312
Rahoituskulut:		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslaineista	- 20 741	-16 508
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-41 149	-4 036
Muut rahoituskulut	-4 140	-1 992
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	-648	-101
Yhteensä	-66 678	-22 637

26. TULOVEROT, 1 000 euroa

Tuloslaskelman verot	2008	2007
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	7 890	13 701
Verot edellisiltä tilikausilta	81	542
Laskennalliset verot	-2 711	-1 283
Yhteensä	5 260	12 960
Tuloslaskelman verojen täsmäytys voittoon ennen veroja		
Voitto ennen veroja	16 673	80 605
Verot laskettuna emoyhtiön 26 %:n verokannalla	4 335	20 957
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	-1 336	504
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vaikutus	-149	-100
Verot edellisiltä tilikausilta	81	551
Verovapaiden tulojen vaikutus	-125	-12 076
Verotuksessa vähennyskelvottomien kulujen vaikutus	1 494	337
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	960	2 787
Yhteensä	5 260	12 960

27. OSAKEKOHTAINEN TULOS, 1 000 euroa

	2008	2007
Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	11 765	66 695
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikaudella (1 000 kpl)	28 268	26 082
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,42	2,56

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden muuttumisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole instrumentteja, joilla olisi laimentava vaikutus.

28. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Atria hallitus on 25.6.2008 hyväksymässään rahoituspolitiikassa hyväksynyt riskienhallinnan yleiset periaatteet. Hallitus on delegoinut rahoitusriskien hallinnan rahoituskomitealle, ja rahoitusriskien käytännön hoito on keskitetty konsernin Treasury-yksikköön. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Pääasialliset rahoitukseen liittyvät riskit ovat korkoriski, valuuttariski, maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriski sekä luottoriski.

Korkoriski

Korkoriskiä hallitaan jakamalla rahoitusta vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin sekä suojautumalla korkojohdannaisten avulla. Korkoriski kohdistuu lähinnä konsernin korollisiin velkoihin, koska lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten määrä ja niihin liittyvä korkoriski on vähäinen. Kassavarat pidetään kuitenkin hyvän maksuvalmiuden edellyttämällä tasolla. Konsernin liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkina-korkojen vaihteluista. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna yksi 10 miljoonan euron määräinen koronvaihtosopimus, jossa konserni maksaa kiinteää 4,42 % korkoa ja saa 6 kuukauden euribor-korkoa, joka oli 4,93 %. Konsernin korollinen velka 31.12.2008 oli 448,4 miljoonaa (31.12.2007: 321,9 milj.), josta kiinteäkorkoista oli 110,3 miljoonaa euroa (31.12.2007: 56,4) eli 24,6 % (31.12.2007 17,5 %).

Rahoitusinstrumenttien korkoriskin IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi

Korkoriskianalyysi perustuu seuraaville oletuksille: Herkkyysanalyysissä on käytetty kohtuullisen mahdollisena pidetyn 1 % korkotason muutosta, joka lasketaan vuoden lopun korollisen vaihtuvakorkoisen nettovelan määrälle, jonka on oletettu pysyvän samana koko tilivuoden ajan. Vaihtuvakorkoinen nettovelka 31.12.2008 oli 301,0 miljoonaa euroa (31.12.2007: 230 milj.). Vuoden 2008 lopussa korkotason +/- 1 % muutos merkitsisi +/- 2,9 miljoonan euron muutosta konsernin korkokustannuksiin vuositasolla (31.12.2007: +/-2,2 milj.).

Valuuttariski

Atria altistuu sekä transaktioriskeille että muuntoeroriskeille. Transaktioriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden mahdollista haitallista vaikutusta konsernin tulokseen. Muuntoeroriski vaikuttaa puolestaan konsernin taseeseen, vaikuttaen mahdollisesti haitallisesti konsernin netto-omaisuuteen ts. Atria-konsernin omaan pääomaan. Transaktioriskiä aiheutuu mm. Atrian Ruotsin yhtiöiden liharaaka-aineen euromääräisestä tuonnista sekä Venäjän yhtiöiden euro- ja dollarimääräisestä tuonnista. Suomen liiketoimintojen valuuttavirrat ja -riskit ovat melko vähäisiä. Valuuttariskiä suojataan valuuttalainoilla ja -johdannaisilla. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omia pääomia ei pääsääntöisesti ole suojattu (translaatoriski). Tytäryhtiöiden ottamat lainat ovat pääasiassa niiden omassa kotivaluutassa, joskin Venäjän tytäryhtiöillä oli 31.12.2008 euromääräistä lainaa yhteensä 26,7 miljoonaa euroa, jota on tammi-kuussa lyhennetty 13 miljoonaa euroa ja tullaan edelleen lyhentämään alkuvuoden aikana.

Rahoitusinstrumenttien valuuttariskien herkkyysanalyysi IFRS 7:n mukaan

Valuuttojen herkkyysanalyysi perustuu muissa kuin kunkin konserniyhtiön omassa toimintavaluutassa tilinpäätöshetkellä taseessa oleviin rahoitusinstrumentteihin ja niistä johtuviin riskeihin. Valuuttamääräiset erät, jotka eivät ole rahoitusinstrumentteja, kuten ennustetut todennäköiset ostot tai myynnit eivät ole mukana herkkyysanalyysissä.

1 000 EUR	31.12.2008			31.12.2007		
	EUR	SEK	USD	EUR	SEK	USD
Nettopositiio	-44 304	470	185	-25 592	576	-320
Valuuttakurssin 5 %:n vahvistumisen vaikutus tulokseen ennen veroja	-2 215	24	9	-1 280	29	-16

31.12.2008 olevassa -44,3 miljoonan euron nettopositiossa on 26,7 miljoonaa euroa Venäjän yhtiöiden lainoja sekä ostovelkoja ja muita korottomia velkoja 9,5 miljoonaa euroa (EUR/RUB-riski) sekä Ruotsin tytäryhtiöiden euromääräisiä ostovelkoja 7,5 miljoonaa euroa (EUR/SEK riski). 31.12.2007 olevassa -25,6 miljoonan euron nettopositiossa on noin 18 miljoonan euron sisäinen laina OOO Atria Groupille (EUR/RUB riski). Herkkyyksianalyyssissa on oletettu kohtuullisen mahdolliseksi valuuttakurssimuutokseksi 5 % muutos.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Atria Oyj:n Treasury hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskiä hallitaan lainojen tasapainoisella maturiteettijakautumalla sekä pitämällä käytettävissä riittävä määrä sitovia luottolimiittejä ja kassavarajoja. Atria käyttää myös yritystodistuksia likviditeetin hallinnassa. Nostamattomia sitovia luottolimiittejä oli vuoden lopussa 126,4 miljoonaa euroa (vuonna 2007 151,6 miljoonaa euroa). 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmista oli käyttämättä 135,2 miljoonaa euroa (vuonna 2007 120 miljoonan euron yritystodistusohjelmista oli käyttämättä 90 miljoonaa euroa). Tilinpäätöshetkellä konsernin nostettujen lainojen keskimaturiteetti oli 3 vuotta 1 kuukautta sekä sitovien luottolimiittien keskimaturiteetti 3 vuotta. Niissä lainasopimuksissa, joissa on käytössä kovenantteja, tärkein kovenanti on vähintään 30 % omavaraisuusastekovenanti.

Alla oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja johdannaisinstrumenttien maturiteettianalyyseja (luvat diskonttaamattomia).

Rahoitusvelvoitteiden erääntymisanalyysi

1 000 EUR		Erääntyminen 31.12.2008			Yhteensä
		< 1 vuotta	1-5 vuotta	> 5 vuotta	
Lainat	Lyhennykset	124 241	264 183	53 628	442 052
	Koronmaksut	15 020	52 549	3 980	71 549
Johdannaisvelat ja -varat	Pääomamaksut	121 917			121 917
	Pääomatulot	-128 482			-128 482
	Koronmaksut	442			442
	Korkotulot	-500			-500
Muut velat	Lyhennykset/maksut	34 510		3 000	37 510
	Koronmaksut	301		145	446
Ostovelat	Maksut	117 103			117 103
Siirtovelat	Maksut	50 386			50 386
Yhteensä	Maksut yhteensä	463 920	316 732	60 753	841 405
	Tulot yhteensä	-128 982	0	0	-128 982
Nettomaksut		334 938	316 732	60 753	712 423

Rahoitusvelvoitteiden erääntymisanalyysi

1 000 EUR		Erääntyminen 31.12.2007			Yhteensä
		< 1 vuotta	1-5 vuotta	> 5 vuotta	
Lainat	Lyhennykset	119 949	106 489	80 619	307 057
	Koronmaksut	12 953	33 020	4 078	50 051
Johdannaisvelat ja -varat	Pääomamaksut	105 270			105 270
	Pääomatulot	-107 359			-107 359
	Koronmaksut	442	368		810
	Korkotulot	-459	-383		-842
Muut velat	Lyhennykset/maksut	26 765	2 454	4 500	33 719
	Koronmaksut	354	1 174	218	1 746
Ostovelat	Maksut	79 315			79 315
Siirtovelat	Maksut	52 448			52 448
Yhteensä	Maksut yhteensä	397 496	143 505	89 415	630 416
	Tulot yhteensä	-107 818	-383	0	-108 201
Nettomaksut		289 678	143 122	89 415	522 215

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Luottoriski

Rahoitukseen liittyvää luottoriskiä eli vastapuoliriskiä hallitaan siten, että valitaan vastapuoliksi vain vakavaraisia ja hyvän luottokelpoisuuden omaavia sopimusosapuolia. Konsernin likvidejä varoja sijoitetaan ainoastaan em. kriteerit täyttäviin vastapuoliin. Näin menetellään myös solmittaessa rahoitus- ja johdannaissopimuksia. Konsernin operatiivisen liiketoiminnan luottoriski liittyy asiakkaisiimme, joista tärkeimmät ovat suuria kaupan keskusliikkeitä. Muilta asiakkailta olevat saamiset ovat huomattavasti pienempiä ja hajautuvat laajemmin.

Hyödykeriski

Hyödykeriskeistä sähkön hintataso on suojattu ostamalla sähköä kiinteään hintaan. Liharaaka-aineen hintavaihtelut vaikuttavat lyhyellä tähtäyksellä konsernin kannattavuuteen, mutta kustannusten nousu pyritään siirtämään myyntihintoihin mahdollisimman nopeasti.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa normaalit toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa ja säilyttää pääomakustannusten kannalta optimaalinen pääomarakenne. Pääomarakenteeseen pyritään vaikuttamaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta sekä pitämällä korollisen velan määrä sellaisena, että 40 %:n omavaraisuusastetavoite voitaisiin saavuttaa.

Omavaraisuusaste (tavoite vähintään 40%)

Toteutunut:	31.12.2008	31.12.2007
	38.4 %	47.6 %

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain

1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävisissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat	Tasearvo yhteensä
2008 tase-erä					
Pitkäaikaiset varat					
Muut rahoitusvarat			2 111		2 111
Lainasaamiset		7 857			7 857
Muut saamiset		6 159			6 159
Lyhytaikaiset varat					
Myyntisaamiset		188 179			188 179
Lainasaamiset		386			386
Muut saamiset *)		7 953			7 953
Siirtosaamiset *)		17 882			17 882
Johdannaissopimukset	6 655				6 655
Rahavarat					37 138
Rahoitusvarat yhteensä	6 655	228 416	2 111		274 320
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset rahoitusvelat				320 812	320 812
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat				127 588	127 588
Ostovelat				117 103	117 103
Muut velat **)				31 169	31 169
Siirtovelat **)				50 386	50 386
Johdannaissopimukset	648				648
Rahoitusvelat yhteensä	648			647 058	647 706

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot eivät oleellisesti poikkea niiden tasearvoista.

*) Eivät sisällä arvontlisä- tai tuloverosaamisia.

***) Eivät sisällä arvontlisä- tai tuloverovelkoja.

1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat	Tasearvo yhteensä
2007 tase-erä					
Pitkäaikaiset varat					
Muut rahoitusvarat			2 959		2 959
Lainasaamiset		11 744			11 744
Muut saamiset		346			346
Lyhytaikaiset varat					
Myyntisaamiset		166 358			166 358
Lainasaamiset		4 496			4 496
Muut saamiset *)		1 819			1 819
Siirtosaamiset *)		6 487			6 487
Johdannaissopimukset	2 244				2 244
Rahavarat					35 592
Rahoitusvarat yhteensä	2 244	191 250	2 959		232 045
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat				194 081	194 081
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat				127 789	127 789
Ostovelat				79 315	79 315
Muut velat **)				18 904	18 904
Siirtovelat **)				52 448	52 448
Johdannaissopimukset	101				101
Rahoitusvelat yhteensä	101			472 537	472 638

*) Eivät sisällä arvonnä- tai tuloverosaamisia.

***) Eivät sisällä arvonnä- tai tuloverovelkoja.

29. MUUT VUOKRASOPIMUKSET, 1 000 euroa

Konserni vuokralle ottajana	2008	2007
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	4 949	3 445
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	11 408	8 379
Yli viiden vuoden kuluttua	20 658	17 991
Yhteensä	37 015	29 815

30. VASTUUSITOUKSET, 1 000 euroa

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia	2008	2007
Lainat rahoituslaitoksilta	9 557	13 521
Eläkelainat	3 867	4 603
Yhteensä	13 424	18 124
Yleisvakuutena annetut kiinnitykset ja muut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	6 651	21 957
Yrityskiinnitykset	7 884	2 225
Yhteensä	14 535	24 182
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset		
Takaukset	886	907

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT, 1 000 euroa

Konserniyhtykset liiketoiminta-alueiden mukaisesti	Kotimaa	Omistusosuus [%]	Osuusäänivallasta [%]
Atria Suomi:			
Ab Botnia-Food Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Logistiikka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pekoni Nurmo Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kauhajoki Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kuopio Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Rehu Oy	Suomi	51,0	51,0
A-Sikateurastamo Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Concept Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Meat AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Oyj	Suomi		
Atria-Chick Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Lihavalmiste Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Meetvursti Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tekniikka Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tuoreliha Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Valmisruoka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Tuottajat Oy	Suomi	97,9	99,0
F-Logistiikka Oy	Suomi	100,0	100,0
Itikka-Lihapolar Oy	Suomi	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tievapolku 3	Suomi	100,0	100,0
Liha ja Säilyke Oy	Suomi	100,0	100,0
Liha-Pouttu Oy	Suomi	100,0	100,0
Rokes Oy	Suomi	100,0	100,0
Suomen Kalkkuna Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Skandinavia:			
3-Stjernet A/S	Tanska	100,0	100,0
AB Ridderheim & Grönwall	Ruotsi	100,0	100,0
AB Sardus	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Chark & Deli AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Concept AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Concept SP Z.o.o	Puola	100,0	100,0
Atria Foodservice & Concept AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Foodservice AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Lätta Måltider AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Lätta Måltider Halmstad AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Lätta Måltider Holding AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Lätta Måltider Östersund AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Meat & Fast Food AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Scandinavia AB	Ruotsi	100,0	100,0
Falbygdens Ostnederlag AB	Ruotsi	100,0	100,0
Gourmet Service i Årsta AB	Ruotsi	100,0	100,0
KB Joddlaren	Ruotsi	100,0	100,0
Lithells AB	Ruotsi	100,0	100,0
Nordic Fastfood AB	Ruotsi	51,0	51,0
Nordic Fastfood Etablerings AB	Ruotsi	51,0	51,0
Ridderheims Delikatesser AB	Ruotsi	100,0	100,0
Ridderheims Delikatesser i Norge AS	Norja	100,0	100,0
Samfood Fastighet AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sardus Chark & Deli AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sardus Foodpartner AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sardus Inköp AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sardus International A/S	Tanska	100,0	100,0
Sardus IT AB	Ruotsi	100,0	100,0
Smakfabriken i Göteborg AB	Ruotsi	100,0	100,0

Atria Venäjä:			
Atria-Invest Oy	Suomi	100,0	100,0
000 Atria Group	Venäjä	100,0	100,0
000 CampoFerma	Venäjä	100,0	100,0
000 CampoFoods Moscow	Venäjä	100,0	100,0
000 CampoFoods St. Petersburg	Venäjä	100,0	100,0
000 MPZ Campomos	Venäjä	100,0	100,0
000 Pit-Product	Venäjä	100,0	100,0
Atria Baltia:			
AS Alle	Viro	100,0	100,0
AS Valga Lihätööstus	Viro	100,0	100,0
AS Vastse-Kuuste Lihätööstus	Viro	100,0	100,0
AS Wõro Kommerts	Viro	100,0	100,0
OÜ Atria	Viro	100,0	100,0
OÜ Carmex Invest	Viro	100,0	100,0
OÜ Linnamäe Peekon	Viro	100,0	100,0
OÜ Puidukaubandus	Viro	100,0	100,0
UAB Vilniaus Mesa	Liettua	100,0	100,0

Konsernin yhteis- ja osakkuusyrietykset ja muu lähipiiri	Kotimaa	Omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Konsernin yhteisyritykset:			
Best-In Oy	Suomi	50,0	50,0
Länsi-Kalkkuna Oy	Suomi	50,0	50,0
Konsernin osakkuusyrietykset:			
Finnpig Oy	Suomi	49,0	49,0
Findest Protein Oy	Suomi	40,6	40,6
Foodwest Oy	Suomi	33,5	33,5
Honkajoki Oy	Suomi	47,8	47,8
OÜ LKT Invest	Viro	26,0	26,0
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus, LTK osuuskunta	Suomi	40,7	40,7
Tuoretie Oy	Suomi	33,3	33,3
Muu lähipiiri:			
Hallituksen ja Hallintoneuvoston jäsenet			
Itikka osuuskunta -konserni			
Lihakunta			
Osuuskunta Pohjanmaan Liha -konserni			

jatkuu »

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

» jatkuu

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:	2008	2007
Tavaroiden myynnit		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	772	644
Muu lähipiiri	4 669	3 904
Yhteensä	5 441	4 548
Palveluiden myynnit		
Osakkuusyhtiöt	419	350
Muu lähipiiri	26	
Yhteensä	445	350
Vuokratuotot		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	273	264
Tavaroiden ostot		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	20 402	17 643
Muu lähipiiri	5 029	4 056
Yhteensä	25 431	21 699
Palveluiden ostot		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	32 684	28 497
Vuokrakulut		
Muu lähipiiri	2 259	2 096
Myyntisaamiset		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	60	47
Muu lähipiiri	1 441	1 469
Yhteensä	1 501	1 516
Ostovelat		
Yhteis- / osakkuusyhtiöt	3 045	1 881
Velat lähipiirille		
Muu lähipiiri (velat omistajille)	893	10 723

Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin hinnastoihin. Palveluiden ostoissa suurimman erän muodostavat Tuoretie Oy:lta ostettavat logistiikkapalvelut. Velat lähipiirille ovat heti irtisanottavissa olevia lainoja, joiden korkokanta on sidottu 6 kk:n euriborkorkoon.

Johdon työsuhde-etuudet	2008	2007
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	3 802	2 934
Toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella eläkeikä on 62 vuotta.		
Johdon palkat, palkkiot ja muut työsuhde-etuudet	2008	2007
Toimitusjohtaja, hallituksen jäsen		
Tikkakoski Matti	863	616
Toimitusjohtajan sijainen		
Gröhn Juha	461	305
Hallituksen jäsenet		
Selin Martti, puheenjohtaja	57	54
Komulainen Timo, varapuheenjohtaja	72	71
Heikkilä Tuomo	28	28
Lillandt Runar	35	34
Tikkakoski Matti, toimitusjohtaja		
Saarinen Leena, hallituksen jäsen 10/2007 asti		23
Yliluoma Ilkka	47	48
Hallintoneuvoston jäsenet		
Pirkola Ari, puheenjohtaja 7/2008 alkaen	20	
Vornanen Ahti-Pekka, puheenjohtaja 6/2008 asti	29	46
Kaarto Esa, varapuheenjohtaja 7/2007 alkaen	32	18
Panula Heikki, varapuheenjohtaja 6/2007 asti		15
Hallintoneuvoston muut jäsenet yhteensä	25	37

32. BIOLOGISET HYÖDYKKEET, 1 000 euroa

	2008	2007
Biologiset hyödykkeet sisältyvät seuraaviin eriin:		
Aineelliset hyödykkeet (tuottavat eläimet)	1 742	807
Vaihto-omaisuus (muut biologiset hyödykkeet)	6 156	2 872
Yhteensä	7 898	3 679
Biologiset hyödykkeet:		
Kauden alussa	3 679	3 075
Yritysten yhteenliittymät	3 009	
Tilikauden muutos	1 210	604
Kauden lopussa	7 898	3 679
Tuotanto:		
Broileruntuvikot / 1 000 kpl	20 008	19 416
Broiler- ja kalkkunanuorikot / 1 000 kpl		156
Sian liha / 1 000 kg	6 252	4 947
Naudan liha / 1 000 kg	2 370	1 797
Maito / 1 000 kg	4 319	2 837

33. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet esitettävään tilinpäätökseen.

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

TASE, 1 000 euroa			
Vastavaa	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	2.1		
Aineettomat oikeudet		140	186
Muut pitkävaikuttiset menot		4 816	5 302
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		4 956	5 488
Aineelliset hyödykkeet	2.1	269 182	262 597
Sijoitukset	2.2		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		181 067	132 662
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		2 805	2 805
Muut osakkeet ja osuudet		1 983	1 024
Sijoitukset yhteensä		185 855	136 491
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		459 993	404 576
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	2.3	231 393	167 071
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	118 320	88 262
Rahat ja pankkisaamiset		983	1 461
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		350 696	256 794
Vastavaa yhteensä		810 689	661 370
Vastattavaa			
	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA			
	2.4		
Osakepääoma		48 055	48 055
Ylikurssirahasto		138 502	138 502
Omat osakkeet		-542	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		110 228	110 228
Edellisten tilikausien voitto		51 781	46 488
Tilikauden voitto		23 293	25 080
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		371 316	368 353
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero	2.5	52 440	52 440
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6	275 492	129 951
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.7	111 440	110 626
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		386 932	240 577
Vastattavaa yhteensä		810 689	661 370

TULOSLASKELMA, 1 000 euroa

	Liite- tieto	1.1. - 31.12. 2008	1.1. - 31.12. 2007
LIKEVAIHTO	3.1	46 503	40 991
Liiketoiminnan muut tuotot	3.2	2 398	2 334
Henkilöstökulut	3.3	-2 712	-1 689
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot	3.4	-25 950	-23 396
Liiketoiminnan muut kulut	3.5	-5 006	-6 204
LIKEVOITTO		15 233	12 036
Rahoitustuotot ja -kulut	3.6	8 342	197
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		23 575	12 233
Satunnaiset erät	3.7	5 500	19 950
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA		29 075	32 183
Tuloverot	3.8	-5 782	-7 103
TILIKAUDEN VOITTO		23 293	25 080

RAHOITUSLASKELMA, 1 000 euroa

	1.1. - 31.12. 2008	1.1. - 31.12. 2007
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myyntistä saadut maksut	46 580	40 934
Maksut liiketoiminnan kuluista	-8 567	-6 797
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	38 013	34 137
Rahoitustuotot ja -kulut netto	10 293	-1 851
Maksetut verot	-7 590	-6 933
Liiketoiminnan rahavirta	40 716	25 353
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineetto- miin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin	-85 717	-16 326
Investointien rahavirta	-85 717	-16 326
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen osakeanti	0	119 025
Lainojen maksut / nostot	59 312	-134 721
Osinkojen maksut	-19 787	-13 740
Omat osakkeet	-502	0
Saadut/maksetut konserniavustukset	5 500	19 950
Rahoituksen rahavirta	44 523	-9 486
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	40 716	25 353
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-85 717	-16 326
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	44 523	-9 486
YHTEENSÄ	-478	-459
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 1.1.	-1 461	-1 920
Rahavarat 31.12.	983	1 461
Muutos	-478	-459

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yleiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Atria Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti (FAS).

Konsernia koskevat tiedot

Atria Oyj on Atria Oyj -konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Atria Oyj -konsernitiilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Atriantie 1, Nurmo, postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Arvostusperiaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuskirjauksilla. Poistot tehdään tasapoistoina käyttösaaloajalta. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset on kirjattu hankintamenuon vähennykseksi. Saadut avustukset eivät ole olennaisia. Rahoitusvälineet on arvostettu taseessa hankintamenuon vähennettynä arvonalennuskirjauksilla. Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla.

Poistoajat ovat

Rakennukset	Nurmo	40 vuotta
	muut paikkakunnat	25 vuotta
Koneet ja kalusto	Nurmo	10 vuotta
	muut paikkakunnat	7 vuotta
Atk-ohjelmat		5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset		10 vuotta

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeet on arvostettu hankintamenuon. Osakkeiden kirjanpitoarvo 31.12.2008 oli 31 913,66 euroa ja käypä arvo 82 907,30 euroa.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset erät on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin noteeraamaan kurssiin. Realisoituneiden valuuttamääräisten lainojen kursierot on esitetty rahoituserissä.

2. TASEEN LIITETIEDOT, 1000 EURO

2.1. AINEETTOMAT JA AINEELLISET

HYÖDYKKEET	31.12.2008	31.12.2007
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	1 443	1 437
Lisäykset	1	6
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 444	1 443
Kertyneet poistot 1.1	-1 256	-1 209
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-48	-47
Kertyneet poistot 31.12	-1 304	-1 256
Kirjanpitoarvo 31.12	140	187
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	11 873	10 395
Lisäykset	1 396	1 478
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	13 269	11 873
Kertyneet poistot 1.1	-6 572	-4 698
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-1 881	-1 874
Kertyneet poistot 31.12	-8 453	-6 572
Kirjanpitoarvo 31.12	4 816	5 302
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 956	5 488
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	2 182	2 147
Lisäykset	0	35
Hankintameno 31.12.	2 182	2 182
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	264 816	243 758
Lisäykset	6 567	21 059
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	271 383	264 816
Kertyneet poistot 1.1	-102 970	-96 786
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-6 541	-6 184
Kertyneet poistot 31.12	-109 510	-102 970
Kirjanpitoarvo 31.12	161 872	161 846
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	238 942	205 347
Lisäykset	25 569	33 595
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	264 511	238 942
Kertyneet poistot 1.1	-145 524	-130 310
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-17 403	-15 214
Kertyneet poistot 31.12	-162 927	-145 524
Kirjanpitoarvo 31.12	101 584	93 418

Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	1 182	1 102
Lisäykset	114	80
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 295	1 182
Kertyneet poistot 1.1	-552	-476
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-77	-76
Kertyneet poistot 31.12	-629	-552
Kirjanpitoarvo 31.12	666	630
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	4 521	33 540
Muutokset +/-	-1 643	-29 019
Hankintameno 31.12.	2 878	4 521
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	269 182	262 597
Koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno	101 584	93 418
Muun kuin tuotannon koneiden ja laitteiden osuus ei ole olennainen erä.		
	Emoyhtiön omistus-osuus-%	Emoyhtiön omistus-osuus-%
2.2. SIJOITUKSET	2008	2007

Konserniyritykset

Ab Botnia-Food Oy, Seinäjoki	100	100
A-Tuottajat Oy, Seinäjoki	97,9	97,9
Atria Concept Oy, Seinäjoki	100	100
Atria Meat AB, Tukholma	100	100
Atria Suomi Oy, Kuopio	100	100
Atria-Invest Oy, Seinäjoki	100	100
Itikka-Lihapolar Oy, Seinäjoki	100	100
Kiinteistö Oy Tievapolku 3, Helsinki	100	100
Liha ja Säilyke Oy, Forssa	63,2	63,2
Atria Scandinavia AB, Sköllersta	100	100
Rokes Oy, Forssa	100	100
Suomen Kalkkuna Oy, Seinäjoki	100	100
AS Valga Lihätööstus, Valga	100	100
OU Atria, Tallinna	100	100
UAB Vilniaus Mesa, Vilna	100	100

Osakkuusyrietykset

Best-In Oy, Kuopio	50,0	50,0
Foodwest Oy, Seinäjoki	33,5	33,5
Honkajoki Oy, Honkajoki	47,8	47,8
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus, LTK osuuskunta, Hämeenlinna	40,7	40,7
Länsi-Kalkkuna Oy, Säykylä	50,0	50,0
Tuoretie Oy, Helsinki	33,3	33,3

2.3. SAAMISET	31.12.2008	31.12.2007
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	231 393	167 071
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	441	441
Myyntisaamiset	110	312
Muut saamiset	17	7
Siirtosaamiset	9 061	1 826
Saamiset samaan konserniin kuuluilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	407	283
Muut saamiset	106 218	84 088
Siirtosaamiset	2 067	1 306
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	118 321	88 262
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät:		
- korkojaksotus	3 492	1 410
- kurssiero termiineistä	6 609	1 557
- verojaksotus	873	0
- muut	154	164
Yhteensä	11 128	3 131

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 1.1. - 31.12.2008

2.4. OMA PÄÄOMA	31.12.2008		31.12.2007	
Osakepääoma 1.1	48 055		39 258	
Osakeanti 5.6.2007	0		7 650	
Osakeanti 11.6.2007	0		1 148	
Osakepääoma 31.12.	48 055		48 055	
Ylikurssirahasto 1.1.	138 502		138 502	
Ylikurssirahasto 31.12.	138 502		138 502	
Omat osakkeet 1.1.	0		0	
Omien osakkeiden hankinta	-542		0	
Omat osakkeet 31.12.	-542		0	
Sidottu oma pääoma yhteensä	186 015		186 557	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	110 228		0	
Osakeanti 5.6.2007	0		95 850	
Osakeanti 11.6.2007	0		14 378	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	110 228		110 228	
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	71 568		60 229	
Osingonjako	-19 787		-13 740	
Voittovarot 31.12.	51 781		46 489	
Tilikauden voitto	23 293		25 080	
Voittovarot 31.12.	75 074		71 568	
Vapaa oma pääoma yhteensä	185 301		181 796	
Oma pääoma yhteensä	371 316		368 353	
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Voitto edellisiltä tilikausilta	51 781		46 489	
Tilikauden voitto	23 293		25 080	
Omat osakkeet	-542		0	
Yhteensä	74 532		71 568	
Osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:				
	2008		2007	
	kpl	euro	kpl	euro
A-sarja (1 ääni/osake)	19 063 747	32 408	19 063 747	32 408
KII-sarja (10 ääntä/osake)	9 203 981	15 647	9 203 981	15 647
Yhteensä	28 267 728	48 055	28 267 728	48 055

2.5. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ 31.12.2008 31.12.2007

Poistoero	52 440	52 440
-----------	--------	--------

2.6. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Joukkovelkakirjalainat	80 000	90 000
Lainat rahoituslaitoksilta	181 146	39 896
Eläkelainat	14 300	0
Yhteensä	275 446	129 896

Velat saman konsernin yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	46	55

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	275 492	129 951
--------------------------------------	---------	---------

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	80 000
Lainat rahoituslaitoksilta	7 143	4 286
Muut pitkäaikaiset velat	55	55
Yhteensä	47 198	84 340

2.7. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Joukkovelkakirjalainat	10 000	10 000
Lainat rahoituslaitoksilta	91 355	90 013
Saadut ennakot	51	45
Ostovelat	2 506	3 428
Muut velat	1 604	837
Siirtovelat	5 628	4 136

Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	0	2
Muut velat	293	2 163
Siirtovelat	3	2

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	111 440	110 626
--------------------------------------	---------	---------

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:		
- palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	682	527
- osakepalkkiot	0	105
- henkilöstörahasto	5	4
- korkojaksotukset	4 236	2 453
- verojaksotukset	0	936
- muut	707	113
Yhteensä	5 631	4 138

3 . TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, 1000 EURO

	1.1.-31.12. 2008	1.1.-31.12. 2007
--	---------------------	---------------------

3.1. LIIKEVAIHTO	46 503	40 991
------------------	--------	--------

Yhtiön vuokratuotot esitetään liikevaihtona, koska se vastaa yhtiön toiminnan nykyistä luonnetta.

3.2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Palveluveloitukset konsernilta	2 311	2 252
Palveluveloitukset muilta	2	0
Muut	85	82
Yhteensä	2 398	2 334

3.3. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin		
Toimihenkilöt Suomessa	10	7

Henkilöstökulut		
Palkat:		
Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja hallituksen jäsenet	910	627
Hallintoneuvoston jäsenet	95	131
Muut palkat	891	543
Yhteensä	1 896	1 300

Eläkekulut	659	291
Muut henkilösivukulut	156	97
Yhteensä	815	388

Henkilöstökulut yhteensä	2 712	1 689
--------------------------	-------	-------

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Yhtiön lakisääteiset eläkkeet ovat maksuperusteisia ja ne on hoidettu vakuutusyhtiössä. Yhtiöllä ei ole toimitusjohtajaan ja hallituksen sekä hallintoneuvoston jäseniin kohdistuvia eläkesitoumuksia.

3.4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	25 950	23 396
---	--------	--------

Tase-eräkohtainen poistoerittely sis. kohtaan 2.1.

	1.1.-31.12. 2008	1.1.-31.12. 2007
3.5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Liiketoiminnan muut kulut	5 006	6 204
Sisältää hallinto-, markkinointi-, energia-, siivous-, käyttö- ja muita kuluja sekä tilintarkastajien palkkiot.		
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	126	102
Todistukset ja lausunnot	0	12
Veroneuvonta	11	12
Muut palkkiot	2	171
Yhteensä	139	297
3.6. RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	13 621	6 569
Muilta	88	185
Yhteensä	13 710	6 754
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	16 108	7 327
Muilta	40 683	2 821
Yhteensä	56 791	10 148
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	25	152
Muille	55 380	16 552
Yhteensä	55 405	16 704
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Arvonalentumiset konserniyhtiö-osakkeista	6 755	0
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	8 341	197
Erään korko- ja muut rahoituskulut sisältyy kurssitappioita (netto)	927	1 160
3.7. SATUNNAISET ERÄT		
Saatu konserniavustus	12 500	20 800
Maksettu konserniavustus	-7 000	-850
Yhteensä	5 500	19 950
3.8. TULOVEROT		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	5 782	7 103

4. MUUT LIITETIEDOT, 1000 EURO

	31.12.2008	31.12.2007
4.1. ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Takaukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	72 533	86 931
Yhteensä	72 533	86 931
Leasingvastuut		
Seuraavan 12 kk:n aikana maksettavat	0	1 675
Myöhemmin maksettavat	0	9 697
Yhteensä	0	11 373

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Seinäjoella 19. päivänä maaliskuuta 2009

Martti Selin
puheenjohtaja

Timo Komulainen

Tuomo Heikkilä

Runar Lillandt

Ilkka Yliluoma

Matti Tikkakoski
toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Seinäjoella 19. päivänä maaliskuuta 2009

Eero Suomela
KHT

Pekka Loikkanen
KHT

Atria Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Atria Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallinto-neuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan

harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Seinäjoella, 19. maaliskuuta 2009

Eero Suomela
KHT

Pekka Loikkanen
KHT

Corporate Governance Principles

Atria Plc (“Atria” or the “company”) is a Finnish public company, and the responsibilities and obligations of its governing bodies are determined by Finnish law. The parent company, Atria Plc, and its subsidiaries constitute the international Atria Group. The company is domiciled in Kuopio.

Responsibility for the administration and operations of Atria Group lies with the governing bodies of the parent, Atria Plc. These are the General Meeting, Supervisory Board, Board of Directors and the President and CEO.

Atria’s decision-making and corporate governance are in compliance with the Finnish Companies Act, regulations applied to publicly quoted companies, Atria Plc’ Articles of Association and Nasdaq OMX Helsinki Ltd’s rules and guidelines. As of 1 January 2009, Atria shall also follow the Finnish Corporate Governance Code issued by the Securities Market Association on 20 October 2008 (“Corporate Governance Code”). The full Corporate Governance Code may be viewed at www.cgfinland.fi. In accordance with the Comply or Explain principle, the company departs from the recommendations of the Code as follows:

- The company has a Supervisory Board
- The Board of Directors is appointed by the Supervisory Board
- The term of members of the Board of Directors is three years
- The company has no audit committee

The deviations and the reasons for them are presented in more detail in the relevant sections.

General Meeting

The General Meeting is Atria Plc’s supreme decision-making body. At the General Meeting, shareholders decide on the approval of the financial statements and the use of the profit shown on the balance sheet; discharging the members of the Board of Directors, of the Supervisory Board and the CEO from liability; the number of members on the Supervisory Board, their election and remunera-

tion; and on the election of an auditor and the fees of the auditor.

Share classes

The company’s shares are divided into KII and A series, which differ in terms of the voting rights carried by them. Each Series KII share entitles the holder to ten (10) votes at a General Meeting and each A share to one (1) vote.

Supervisory Board

As an exception to the recommendations and in accordance with Atria Plc’s Articles of Association, the company has a Supervisory Board. Shareholders of the company representing more than 50% of the votes have expressed their contentment with the current model based on the Supervisory Board, because it brings a far-reaching aspect to the company’s operation and decision-making.

The Supervisory Board is elected by the General Meeting, and it consists of a minimum of 18 and a maximum of 21 members, who are elected for terms of three years. The Supervisory Board meets three times a year on average. The names and ownership data of the members of the Supervisory Board are available on the Atria website at [www.atria.fi/Corporate Governance/Supervisory Board](http://www.atria.fi/Corporate%20Governance/Supervisory%20Board).

The duties of the Supervisory Board are specified in the Finnish Companies Act and Atria Plc’s Articles of Association. The key duties of the Supervisory Board are to:

- Supervise the administration of the company by the Board of Directors and the CEO.
- Elect the members of the Board of Directors as well as decide which of the members shall act as the Chairman and Vice Chairman of the Board of Directors and decide on their remuneration.
- Issue instructions to the Board of Directors on matters that are of far-reaching consequence or important in principle.

- Submit its statement on the financial statements and auditors’ report to the Annual General Meeting.

Board of Directors

In accordance with the Articles of Association, Atria’s Board of Directors shall have a minimum of 5 and a maximum of 7 members. As an exception to the recommendations and in line with the Articles of Association, the Supervisory Board elects the members of the Board of Directors as well as decides which of the members shall act as the Chairman and Vice Chairman of the Board of Directors and decides on their remuneration. Shareholders of the company representing more than 50% of the votes have expressed their content with the current practice, complying with the Articles of Association, whereby the Board of Directors is appointed by the Supervisory Board.

The term of office of a member of Atria’s Board of Directors differs from the term of one year specified in the recommendations. As per the Articles of Association, the term of a member of the Board of Directors is three (3) years. Shareholders representing more than 50% of the votes have stated that the term of three (3) years is appropriate for the long-term development of the company and have not seen the need to shorten the term specified in the Articles of Association. The names and ownership data of the members of the Board of Directors are available on the Atria website at [www.atria.fi/Corporate Governance/Board of Directors](http://www.atria.fi/Corporate%20Governance/Board%20of%20Directors).

Duties of the Board of Directors

Atria’s Board of Directors shall ensure the appropriate organisation of the company’s administration, operations, accounting and supervision of asset management.

Atria’s Board of Directors has adopted written rules of procedure for the duties of the Board, the matters to be dealt with, meeting practices and the decision-making procedure.

According to these rules, the Board of Directors discusses and decides on significant matters related to the company's strategy, investments, organisation and financing. The rules of procedure lay down the following key duties for the Board of Directors:

- Approve the strategic goals and guidelines for the Group and business areas
- Approve the budgets and business plans for the Group and business areas
- Decide on the investment plan for each calendar year and approve major investments (exceeding one million euros)
- Approve major M&As and restructurings
- Approve the Group's operating principles for important areas of management and supervision
- Discuss and adopt interim reports and financial statements
- Prepare the matters to be dealt with at General Meetings and ensure that decisions are implemented
- Approve the audit plan of internal audit
- Appoint the CEO and decide on his or her remuneration and other benefits
- At the CEO's proposal, approve the hiring of his or her direct subordinates and the principal terms of their employment contracts
- Approve the organisational structure and the key principles of incentive programmes
- Monitor and evaluate the CEO's performance
- Decide on other matters that are important considering the size of the Group and are not part of the day-to-day operations, such as considerable expansion or contraction of business or other material changes in operations, as well as the sale and pledging of fixed assets
- Decide on other matters which, under the Finnish Companies Act, fall within the remit of the Board of Directors

Board committees

The committees of Atria's Board of Directors are the Nomination Committee and the Remuneration Committee. The Nomination Committee consists of the Chairmen of the Board of Directors and the Supervisory Board and one member of the Board of Directors. The purpose of the Nomination Committee is to find new members to the Board of Directors and make proposals to the Supervisory Board. The Nomination Committee also makes the preparations for the election of the CEO and Deputy CEO. All members of the Nomination Committee are independent of the company. The Committee met four (4) times in 2008.

The Remuneration Committee has two members. The Remuneration Committee consists of the Chairman and Vice Chairman of the Board of Directors. All members of the Remuneration Committee are independent of the company. The purpose of the Remuneration Committee is to prepare matters related to the remuneration of management and bonus schemes for employees. The Committee met two (2) times in 2008.

The Board of Directors has no audit committee; the duties of such committee are performed by the Board of Directors.

The committees have no autonomous decision-making power. Decisions are made by the Board of Directors based on the committees' preparations. The committees report on their work to the Board of Directors.

CEO

The company has a CEO in charge of managing the company's operations in accordance with the instructions and orders issued by the Board of Directors, as well as informing the Board of Directors of the development of the company's operations and financial performance. The CEO also sees to the organisation of the company's day-to-day administration and ensures reliable asset management. The CEO is appointed by the Board of Direc-

tors, which decides on the terms of the President's employment.

The personal and ownership data of the CEO are available on the Atria website at [www.atria.fi/Corporate Governance/Board of Directors](http://www.atria.fi/Corporate%20Governance/Board%20of%20Directors). The CEO's ownership data can be found in the section "Insider Register".

Management Team

Atria Group has a Management Team chaired by the CEO. The Management Team assists the CEO in planning the operations and in operational management.

The names of the members of the Management Team are available on the Atria website at [www.atria.fi/Corporate Governance/Atria Group Management Team](http://www.atria.fi/Corporate%20Governance/Atria%20Group%20Management%20Team). The ownership data of the members can be found at [www.atria.fi/Corporate Governance/Insider Register/Members and Share Ownership](http://www.atria.fi/Corporate%20Governance/Insider%20Register/Members%20and%20Share%20Ownership).

Risk management

The purpose of risk management is to support the execution of Atria's strategy and the achievement of targets, as well as to secure business continuity. Atria Group's risk management goals, principles, responsibilities and powers are specified in its Risk Management Policy, the aim of which is to contribute to the identification and understanding of risks and to ensure that management receive relevant and sufficient information in support of business decisions. In compliance with the policy, the Group has in place an operating model for risk identification and reporting in all business areas. The model forms an integral part of annual strategic planning. In reporting, Atria's risks are divided into four categories: business risks, operational risks, financial risks and accident risks.

Internal audit and control

The operating principles of internal control are confirmed by the company's Board of Directors. The Board of Directors is in charge of the publication of interim reports and financial

>

statement releases, and the CEO of reporting to the Board of Directors. The Group's operations are divided into four independently accountable business areas, whose accountable executives report to the Group CEO.

The purpose of internal audit is to ensure that all of the company's business areas comply with the Group's rules and guidelines and that the operations are managed effectively. The results of internal auditing are documented, and they are discussed with the management of the audited entity before the report and suggestions for improvement are presented to the Group CEO.

The entities to be audited are defined in cooperation with Group management. The audit plan is also based on annual Group-wide risk assessment. The company's Board of Directors approves the annual plan for internal audit.

Insider policy

Atria complies with Nasdaq OMX Helsinki Ltd (Helsinki Stock Exchange) Guidelines for Insiders confirmed on 2 June 2008. Atria's Board of Directors has approved insider guidelines for the company, which include instructions for permanent and project-specific insiders. The company's guidelines have been distributed to all insiders.

Auditing

In accordance with the Articles of Association, the company shall have at least one (1) and no more than four (4) regular auditors; the number of deputy auditors shall not exceed this. The auditors and deputy auditors shall be public accountants or firms of independent public accountants authorised by the Central Chamber of Commerce. The term of office of the auditors shall end at the conclusion of the next Annual General Meeting following their election.

In 2008, Atria Plc's Annual General Meeting elected Authorised Public Accountants Eero Suomela and Pekka Loikkanen as the company's regular auditors.

Supervisory Board

	since
Chairman of the Supervisory Board	
Ari Pirkola (born 1956), Farmer	2008
Member of the Supervisory Board as from 25 June 2008	2008
Ahti-Pekka Vornanen (born 1959), Farmer, graduate of a commercial institute	1999
Until 25 June 2008	
Vice Chairman of the Supervisory Board	2007
Esa Kaarto (born 1959), Farmer, M.Sc. (Agric.)	
Member of the Supervisory Board	2002
Members of the Supervisory Board	
Juha-Matti Alaranta (born 1965), Farmer	2000
Mika Asunmaa (born 1970), Farmer	2005
Lassi-Antti Haarala (born 1966), Farmer, Bachelor on Natural Resources	2006
Juhani Herrala (born 1956), Farmer	2002
Henrik Holm (born 1966), Farmer	2002
Pasi Ingalsuo (born 1966), Farmer, Bachelor on Natural Resources	2004
Veli Koivisto (born 1952), Farmer	2006
Olavi Kuja-Lipasti (born 1957), Farmer, M.Sc. (Agric.)	1997
Teuvo Mutanen (born 1965), Farmer	2007
Seppo Paavola (born 1962), Farmer	2006
Pekka Parikka (born 1951), Farmer	2008
Heikki Panula (born 1955), Farmer, M.Sc. (Agric.)	2005
Pentti Pirhonen (born 1954), Farmer	1999
Jouni Sikanen (born 1962), Farmer	2006
Juho Tervonen (born 1950), Farmer	2001
Timo Tuhkasaari (born 1965), Farmer	2002
Ahti-Pekka Vornanen (born 1959), Farmer graduate of a commercial institute	1998

The following members of the Supervisory Board of Directros are due to resign Henrik Holm, Juha-Matti Alaranta, Esa Kaarto, Juho Tervonen, Pentti Pirhonen, Seppo Paavola and Jouni Sikanen.

Auditors proper

Eero Suomela, Authorised Public Accountant
Pekka Loikkanen, Authorised Public Accountant

Deputy auditors

PricewaterhouseCoopers Oy,
firm of Chartered Public Accountants
Markku Tynjälä, Authorised Public Accountant

First row CEO Matti Tikkakoski (left), Vice Chairman of the Board Timo Komulainen, Chairman of the Board Martti Selin, Chairman of the Supervisory Board Ari Pirkola and Ilkka Yliluoma.
 Second row Vice Chairman of the supervisory Board Esa Kaarto (left), Tuomo Heikkilä and Runar Lillandt.

Board of Directors

Chairman of the Board	since	Members of the Board of Directors	since
Martti Selin (born 1946), Farmer	2005	Tuomo Heikkilä (born 1948), Farmer	1996
Vice Chairman of the Board	1996	Runar Lillandt (born 1944), Agricultural Counsellor	2003
Timo Komulainen (born 1953), Farmer, Bachelor of Natural Resources	1993	Matti Tikkakoski (born 1953), CEO, B.Sc. (Econ.)	2006
Member of the Board of Directors		Ilkka Yliluoma (born 1946), Agricultural Counsellor	2002
		Secretary of the Board of Directors	
		Sirpa Huopalainen (born 1965), Master of Laws	2008

Organisation

1. Matti Tikkakoski

President and CEO
B.Sc. (Econ.), born 1953
Employed since 2006

2. Juha Gröhn

Deputy CEO
Executive Vice President, Atria Finland and Baltic
Director, Primary Production
M.Sc. (Food Sc.), born 1963
Employed since 1990

3. Juha Ruohola

Executive Vice President, Atria Russia
Director, Procurement and Investments
M.Sc. (Agr. & For.), eMBA, born 1965
Employed since 1999

4. Christer Åberg

Executive Vice President, Atria Scandinavia
Director, Concept & Deli
born 1966
Employed since 2006

5. Tomas Back

CFO
M.Sc. (Econ.) born 1964
Employed since 2007

6. Merja Leino

Group Vice President, Quality and Product Safety
Director, Convenience Food and Poultry Business
PhD. (Phil.) born 1960
Employed since 1996

7. Jarmo Lindholm

Group Vice President, Product Development and Product Group Management
M.Sc. (Econ.) born 1973
Employed since 2002

8. Pasi Luostarinen

Group Vice President, Brand Management
Director, Cold Cuts
M.Sc. (Econ.) born 1966
Employed since 2000

9. Jukka Mäntykivi

Group Vice President, Steering, Logistics and IT
M.Sc. (Sos. Sc.) born 1961
Employed since 2001

10. Seija Pietilä

Group Vice President, Human Resources
M.Sc. (Econ.) born 1973
Employed since 2006

Management Team 2008

Matti Tikkakoski 1

Juha Gröhn 2

Juha Ruohola 3

Christer Åberg 4

Tomas Back 5

Merja Leino 6

Jarmo Lindholm 7

Pasi Luostarinen 8

Jukka Mäntykivi 9

Seija Pietilä 10

Financial reporting

The aim of Atria's investor reporting is to ensure that the market has at all times correct and sufficient information available to determine the value of Atria's share. In addition the aim is to provide the financial markets with versatile information, based on which those active in the capital markets can form a justified image of Atria as an investment object.

Atria has determined a silent period in its investor relation communication that is three weeks prior to the publication of interim and annual reports. During this period Atria gives no statements on its financial status.

INVESTOR INFORMATION

Atria publishes financial information in real time on its web pages at www.atria.fi/konserni. Here you can find annual reports, interim reports and press and stock exchange releases. The company's largest shareholders and insiders as well as their holdings are updated regularly to the web pages.

Atria Plc's IR contact person:

Hanne Kortesoja

Communication and IR manager

Tel: + 358 6 416 8763

Fax +358 6 416 8440

E-mail: hanne.kortesoja@atria.fi

STOCK EXCHANGE RELEASES

Atria Plc published a total of 72 stock exchange releases in 2008. The releases can be found on the Atria Group website at [www.atria.fi/Latest news/Corporate Releases/Release Archive 2008](http://www.atria.fi/Latest_news/Corporate_Releases/Release_Archive_2008).

STOCK EXCHANGE RELEASE SUBJECTS 2008

27 Feb. Atria Group Plc's financial statement bulletin 1 January - 31 December 2007	23 Jun. The Swedish Competition Authorities have approved Atria and AB Ridderheims Delikatesser transaction	18 Sep. Atria Scandinavia to restructure its operations
03 Mar. Annual summary of stock exchange releases 2007	25 Jun. Atria Plc election of the Board members and the Chairmen	18 Sep. Atria Plc to purchase company's own shares
31 Mar. Atria to restructure operations in Finland	26 Jun. Atria to expand in Estonia through acquisition of two meat processing companies	7 Oct. The Russian Competition Authorities have approved Atria and OOO Campomos transaction
3 Apr. Invitation to the annual general meeting	21 Jul. The Estonian Competition Board has approved Atria's Estonian transactions	24 Oct. Improved meat market situation - satisfactory performance by Atria
15 Apr. Atria Group Plc's Annual Report 2007 has been published	25 Jul. Delays in the opening of Atria Russia's new meat product plant	18 Dec. Atria Plc's Interim Reports in 2009 and preliminary report 2008
15 Apr. global meat market situation slows Atria's profit growth in Finland	31 Jul. Atria to expand to Moscow and acquire meat processing company OOO Campomos	18 Dec. Atria Plc conveys own shares as reward payment
29 Apr. Decisions taken by Atria Group Plc's Annual General Meeting	1 Aug. Atria boosts its growth through acquisitions in Sweden and Estonia, situation in the global meat market hampered performance	1 Oct.-31 Dec. 2008 Pohjola Pankki Oyj: Purchase of treasure shares, 48 Company Announcements
6 May Situation in global meat market hampered Atria's performance		
26 May Atria's collective redundancy consultation completed		
2 Jun. Atria to acquire Ridderheims - specialist in delicatessen		

Analysts

Analysts from at least the following firms of brokers have monitored Atria Group as an investment object during 2008:

FIM Corporation

Jaakko Tyrväinen
Tel. +358 9 613 46 376
E-mail: firstname.lastname@fim.com

Carnegie Investment Bank AB

Tel. +358 9 618 711
E-mail: firstname.lastname@carnegie.fi

Evli Pankki Oyj

Tuomo Kangasaho
Tel. +358 9 4766 9635
E-mail: firstname.lastname@evli.com

SEB Enskilda

Jutta Rahikainen
Tel. +358 9 616 287 13
E-mail: firstname.lastname@seb.fi

Pohjola Bank Plc

Matias Rautionmaa
Tel. 010 252 4408
E-mail: firstname.lastname@pohjola.fi

Nordea Markets

Rauli Juva
Tel. +358 9 165 59944
E-mail: firstname.lastname@nordea.com

eQ Pankki Oy

Jarkko Soikkeli
Tel. +358 9 6817 8654
E-mail: firstname.lastname@eQ.fi

Handelsbanken Capital Markets

Maria Wikström
Tel. +358 10 444 2425
E-mail: mawi05@handelsbanken.se

Sofia Pankki Oyj

Martin Sundman
Tel. +358 10 241 5166
E-mail: firstname.lastname@sofiapankki.fi

Danske Markets Equities

Kalle Karppinen
Tel. +358 10 236 4794
E-mail: firstname.lastname@danskebank.com

E. Öhman J:or Fondkommission AB

Elina Pennala
Tel. +358 9 8866 6043
E-mail: firstname.lastname@ohmangroup.fi

ICECAPITAL Securities Ltd.

Robin Santavirta
Tel. +358 9 6220 5092
E-mail: firstname.lastname@icecapital.fi

CONTACT DETAILS

ATRIA PLC

Head office:

Atriantie 1, Nurmo
P.O. Box 900, FI-60060 ATRIA,
FINLAND
Tel. +358 20 472 8111
Fax +358 6 416 8440

Atria Group administration:

Läkkisepäntie 23
FI-006300 Helsinki, FINLAND
Fax +358 9 774 1035

ATRIA FINLAND

Telephone number for all of
Atria Finland's offices:
+358 20 472 8111.

ATRIA FINLAND LTD.

Head office

Atriantie 1, Nurmo
P.O. Box 900, FI-60060 ATRIA,
FINLAND
Fax +358 6 416 8440

Invoicing address:

P.O. Box 1000
FI-60061 ATRIA, FINLAND

firstname.lastname@atria.fi
www.atria.fi

Customer Service Center:

Varastotie 9, Seinäjoki
P.O. Box 900, FI-60060 ATRIA,
FINLAND
Fax +358 6 416 8202

Financial Administration:

Vaasantie 1, Seinäjoki
P.O. Box 900,
FI-60060 ATRIA, FINLAND
Fax +358 6 416 8207

Commercial Functions:

Läkkisepäntie 23
FI-006300 Helsinki, FINLAND
Fax +358 9 774 1035

Other locations:

Yrittäjätie 60
FI-03600 Karkkila, FINLAND
Fax +358 9 387 2732

Rahikkatie 95
FI-61850 Kauhajoki, FINLAND
Fax +358 6 231 3377

Ankkuritie 2
P.O. Box 147, FI-70101 Kuopio,
FINLAND
Fax +358 17 262 7776

Pusurinkatu 48
FI-30100 Forssa, FINLAND
Tel. +358 3 41 541
Fax +358 3 415 4244

A-Logistics Ltd

Atriantie 1, Nurmo
P.O. Box 900, FI- 60060 ATRIA,
FINLAND
Fax +358 6 416 8038

Tesomanvaltatie 24
FI-33310 Tampere, FINLAND
Fax +358 3 345 1297

Atria-Tekniikka Oy

Atriantie 1, Nurmo
P.O. Box 900, FI-60060 ATRIA,
FINLAND
Fax +358 6 416 8038

ATRIA SCANDINAVIA

ATRIA SCANDINAVIA AB

Office:

Augustendalsvägen 19
P.O. Box 1229
SE-131 28 NACKA STRAND,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 19 230 022

SE-697 80 SKÖLLERSTA,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 19 230 022

Drottninggatan 14
SE-252 21 HELSINGBORG,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 42 38 14 61

firstname.lastname@atria.se
www.atria.se

ATRIA CONCEPT OY

Office:

Augustendalsvägen 19
P.O. Box 1229
SE-131 28 NACKA STRAND,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 8 556 306 60

ATRIA FOODSERVICE AB

Drottninggatan 14
SE-252 21 HELSINGBORG
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 42 38 14 61

Augustendalsvägen 19
P.O. Box 1229
SE-131 28 NACKA STRAND
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 8 556 306 60

Vindkraftsvägen 5
SE-135 70 STOCKHOLM,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 8 566 490 99

ATRIA RETAIL AB

Office/production:

SE-697 80 SKÖLLERSTA,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 19 230 022

Other locations:

Skogholmsgatan 12
P.O. Box 446
SE-201 24 MALMÖ, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 40 224 273

Grosshandlarvägen 1
P.O. Box 42075
SE-126 13 STOCKHOLM,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 8 685 4263

Hjälmarydsvägen 2
P.O. Box 1018
SE-573 28 TRANÅS, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 140 573 97

Maskingatan 1
SE-511 62 SKENE, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 320 20 58 10

Svetsaregatan 6
SE-302 50 HALMSTAD,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 35 17 26 00

Johannelundsgatan 44
P.O. Box 44069
SE-506 03 BORÅS, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 33 16 95 59

Östanåkravägen 2
SE-340 36 MOHEDA, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 472 726 61

Tryckerigatan 12
SE-571 34 NÄSSJÖ, SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 380 153 75

Prästkragens väg 9
P.O. Box 188
SE-132 26 SALT SJÖ-BOO,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300

FALBYGDENS OST AB

Göteborgsvägen 19
SE-521 30 FALKÖPING,
SWEDEN
Tel. +46 515 77 66 00
Fax +46 515 77 66 80

SARDUS LÄTTA MÅLTIDER AB

Hanholmsvägen 25
P.O. Box 6015
SE-600 06 NORRKÖPING,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 11 36 67 00

Speditionsvägen 25
SE-142 50 SKOGÅS
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 8 771 59 89

Hagvägen 5
SE-831 48 ÖSTERSUND,
SWEDEN
Tel. +46 19 300 300
Fax +46 63 852 31

RIDDERHEIMS

DELIKATESSER

Södra Långebergsgatan 12
SE-421 32 Västrå Frölunda,
SWEDEN
Tel. +46 31 722 5500
Fax +46-31-722 5505

3-STJERNET A/S

Langmarksvej 1
DK-8700 HORSSENS, DENMARK
Tel. +45 76 28 25 00
Fax +45 76 28 25 01

ATRIA RUSSIA

000 PIT-PRODUCT

pr. Obukhovskoy Oborony 70
RUS-192029, Saint-Petersburg,
RUSSIA
Tel. + 7 812 33-66-888
Fax + 7 812 346 6176
office@pitproduct.ru
www.pitproduct.ru

000 MPZ CAMPOMOS

Ryabinovaya street, 32
RUS-121471 Moscow, RUSSIA
Tel. +7 495 448 6704
Fax +7 495 4448 4503

ATRIA BALTIC

AS VALGA LIHATÖÖSTUS

Metsa str.19
EE-68206 Valga, ESTONIA
Tel. +372 76 79 900
Fax +372 76 79 901
info@atria.ee
firstname.lastname@atria.ee
www.atria.ee

AS WÖRO KOMMERTS

Vilja 14b,
65605 Võru, ESTONIA
Tel. +372 782 8830
Fax +372 782 8836
www.woro.ee
woro@woro.ee

AS VASTSE-KUUSTE LIHATÖÖSTUS

Vastse-kuuste vald
Põlva maakond
63601 Vastse-Kuuste,
ESTONIA
Tel. +372 7970 216
Fax +372 7970 215
www.vklt.ee
wklt@vklt.ee
firstname@vklt.ee

Atria Oyj:n painettuja vuosikertomuksia voi tilata sähköpostitse osoitteesta info@atria.fi tai puhelimitse numerosta (06) 416 8763. Vuosikertomus 2008 julkaistaan internetissä osoitteessa www.atria.fi/konserni. Sivuilla voi myös antaa palautetta vuosikertomuksesta.

Suunnittelu ja tuotanto: Viestintätoimisto Selander & Co. Oy
Visuaalinen suunnittelu: Vanto Design Oy
Valokuvat: Studio Sami Helenius (henkilökuvat),
Atria Oyj, iStockphoto
Painotyö: Hämeen Kirjapaino Oy, 4/2009

ATRIA OYJ
PL 900, 60060 ATRIA
Puh. 020 472 8111
Faksi: 06 416 8440
www.atria.fi

